

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

- * Neuvoston asetus (EY) N:o 1/2003, annettu 16 päivänä joulukuuta 2002, perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta ⁽¹⁾ 1
- * Neuvoston asetus (EY) N:o 2/2003, annettu 19 päivänä joulukuuta 2002, tietyistä menettelyistä Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Kroatian tasavallan välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen soveltamiseksi ja Euroopan yhteisön ja Kroatian tasavallan välisen väliaikaisen sopimuksen soveltamiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2248/2001 muuttamisesta 26
- * Neuvoston asetus (EY) N:o 3/2003, annettu 19 päivänä joulukuuta 2002, tietyistä menettelyistä Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen soveltamiseksi ja Euroopan yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen väliaikaisen sopimuksen soveltamiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 153/2002 muuttamisesta 30
- Komission asetus (EY) N:o 4/2003, annettu 3 päivänä tammikuuta 2003, tuonnin kiinteistä arvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi 34
- * Komission asetus (EY) N:o 5/2003, annettu 27 päivänä joulukuuta 2002, Kroatiasta, Bosnia ja Hertsegovinasta, entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta ja Jugoslavian liittotasavallasta peräisin olevien naudanliha-alan tuotteiden tariffikiintiöiden soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä vuonna 2003 36
- * Komission asetus (EY) N:o 6/2003, annettu 30 päivänä joulukuuta 2002, maanteiden tavarakuljetuksia koskevien tilastotietojen levittämisestä ⁽¹⁾ 45
- Komission asetus (EY) N:o 7/2003, annettu 3 päivänä tammikuuta 2003, maito- ja maitotuotealan vientitukien vahvistamisesta 50
- Komission asetus (EY) N:o 8/2003, annettu 3 päivänä tammikuuta 2003, tuontitullien muuttamisesta vilja-alalla 56
- Komission asetus (EY) N:o 9/2003, annettu 3 päivänä tammikuuta 2003, melassin edustavien hintojen ja sen tuonnissa sovellettavien lisätullien vahvistamisesta sokerialalla 59

Hinta: 18 EUR

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

(jatkuu kääntöpuolella)

FI

Säädökset, joiden otsikot on painettu laihalla kirjaintyypillä, ovat maatalouspolitiikan alaan kuuluvia juoksevien asioiden hoitoon liittyviä säädöksiä, joiden voimassaoloaika on yleensä rajoitettu.

Kaikkien muiden säädösten otsikot on painettu lihavalla kirjaintyypillä ja merkitty tähdellä.

Komission asetus (EY) N:o 10/2003, annettu 3 päivänä tammikuuta 2003, sellaisenaan vietävän valkoisen sokerin ja raakasokerin vientitukien vahvistamisesta	61
Komission asetus (EY) N:o 11/2003, annettu 3 päivänä tammikuuta 2003, valkoisen sokerin vientituen enimmäismäärän vahvistamisesta asetuksessa (EY) N:o 1331/2002 tarkoitetun pysyvän tarjouskilpailun osana järjestettävää 20. osittaista tarjouskilpailua varten	63
Komission asetus (EY) N:o 12/2003, annettu 3 päivänä tammikuuta 2003, puuvillan, josta siemeniä ei ole poistettu, maailmanmarkkinahinnan vahvistamisesta	64
* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/91/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2002, rakennusten energiatehokkuudesta	65

II Säädökset, joita ei tarvitse julkaista

Komissio

2003/1/EY:

* Komission päätös, tehty 18 päivänä joulukuuta 2002, Ranskan tasavallan EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan mukaisesti tiedoksi antamista kansallisista säännöksistä, jotka koskevat tiettyjen runsastyyppisten ja klooria sisältävien NK-lannoitteiden tuonnin ja markkinoille saattamisen rajoittamista ⁽¹⁾ (tiedoksiannettu numerolla K(2002) 5113)	72
--	-----------

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

**NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1/2003,
annettu 16 päivänä joulukuuta 2002,
perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 83 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Sellaisen järjestelmän aikaansaamiseksi, jolla varmistetaan, että kilpailu yhteismarkkinoilla ei vääristy, perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklaa on sovellettava yhteisössä tehokkaasti ja yhtenäisesti. Perustamissopimuksen 81 ja 82 (*) artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus eli 6 päivänä helmikuuta 1962 annettu neuvoston asetus N:o 17 ⁽⁴⁾ on mahdollistanut sellaisen yhteisön kilpailupolitiikan kehittymisen, joka on edistänyt kilpailukulttuurin leviämistä yhteisössä. Saatujen kokemusten perusteella nyt on kuitenkin aika korvata mainittu asetus lainsäädännöllä, joka on suunniteltu vastaamaan yhdentyneiden markkinoiden ja yhteisön tulevan laajentumisen aiheuttamiin haasteisiin.
- (2) On erityisesti tarkasteltava uudelleen kilpailua rajoittavia sopimuksia koskevaan kieltoon perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdassa määrätyn poikkeuksen toimintatapa. Perustamissopimuksen 83 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti on tässä suhteessa syytä ottaa huomioon toisaalta tarve turvata tehokas valvonta ja toisaalta tarve yksinkertaistaa hallintoa niin paljon kuin mahdollista.
- (3) Asetuksella N:o 17 luodulla keskitetyllä järjestelmällä ei enää pystytä varmistamaan tasapainoa näiden kahden tavoitteen välillä. Se haittaa jäsenvaltioiden tuomioistuimia ja kilpailuviranomaisia niiden soveltaessa yhteisön kilpailusääntöjä, ja siihen sisältyvä ilmoitusjärjestelmä estää komissiota keskittymästä vakavimpien rikkomusten hillitsemiseen. Se merkitsee myös huomattavia kustannuksia yrityksille.
- (4) Kyseinen järjestelmä on näin ollen syytä korvata poikkeuksen suoraan sovellettavuuteen perustuvalla järjestelmällä, jossa jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset ja tuomioistuimet voivat Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön perustuvan, perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan ja 82 artiklan suoraan soveltamista koskevan toimivallan lisäksi soveltaa myös perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohtaa.

⁽¹⁾ EYVL C 365 E, 19.12.2000, s. 284.

⁽²⁾ EYVL C 72 E, 21.3.2002, s. 305.

⁽³⁾ EYVL C 155, 29.5.2001, s. 73.

^(*) Asetuksen N:o 17 nimike on mukautettu EY:n perustamissopimuksen artikloiden Amsterdamin sopimuksen 12 artiklan edellyttämän uudelleen numeroinnin ottamiseksi huomioon; alkuperäinen viittaus oli perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklaan.

⁽⁴⁾ EYVL 13, 21.2.1962, s. 204/62, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1216/1999 (EYVL L 148, 15.6.1999, s. 5).

- (5) Yhteisön kilpailusääntöjen tehokkaan täytäntöönpanon ja samalla puolustusta koskevien perusoikeuksien noudattamisen varmistamiseksi tässä asetuksessa olisi säädettävä perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa tarkoitettusta todistustaakasta. Osapuolen tai viranomaisen, joka väittää perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohtaa tai 82 artiklaa rikutun, tehtävänä on todistaa tavanomaisten oikeudellisten vaatimusten mukaisesti rikkomisen tapahtuneeksi. Yrityksen tai yritysten yhteenliittymän, joka vetoaa oikeuteen puolustautua rikkomisväitettä vastaan, tehtävänä on osoittaa tavanomaisten oikeudellisten vaatimusten mukaisesti, että edellytykset tällaisen puolustautumisen soveltamiselle täyttyvät. Tämä asetus ei vaikuta todistelunormistoa koskeviin kansallisiin sääntöihin eikä jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten ja tuomioistuinten velvollisuuksiin varmistua tosiseikoista, joilla on asiassa merkitystä, edellyttäen, että tällaiset säännöt ja velvoitteet ovat yhteensopivat yhteisön oikeutta koskevien yleisten periaatteiden kanssa.
- (6) Yhteisön kilpailusääntöjen tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi kansallisten kilpailuviranomaisten osallistumista siihen on lisättävä. Tätä varten niillä on oltava valtuudet soveltaa yhteisön oikeutta.
- (7) Kansallisilla tuomioistuimilla on olennainen tehtävä yhteisön kilpailusääntöjen soveltamisessa. Tuomioistuimet turvaavat yhteisön oikeuteen perustuvat yksilön oikeudet ratkaisemalla henkilöiden välisiä riita-asioita esimerkiksi määräämällä vahingonkorvauksia rikkomisesta vahinkoa kärsineille. Kansallisten tuomioistuinten tehtävänä on täydentää tältä osin jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten toimintaa. On siis sallittava se, että tuomioistuimet soveltavat perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklaa täysimääräisesti.
- (8) Yhteisön kilpailusääntöjen tehokkaan täytäntöönpanon ja tähän asetukseen sisältyvän yhteistyömekanismin asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset ja tuomioistuimet on velvoitettava soveltamaan myös perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklaa, kun ne soveltavat kansallista kilpailulainsäädäntöä sopimukseen ja käytäntöihin, jotka voivat vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Yhdenvertaisten mahdollisuuksien luomiseksi yhteismarkkinoille yritysten välisiä sopimuksia, yritysten yhteenliittymien päätöksiä ja yritysten yhdenmukaistettuja menettelytapoja varten on perustamissopimuksen 83 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti määriteltävä kansallisen lainsäädännön ja yhteisön kilpailulainsäädännön välinen suhde. Tätä varten on säädettävä, että kansallisen kilpailulainsäädännön soveltaminen perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin yritysten välisiin sopimuksiin, päätöksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin ei saa johtaa näiden sopimusten, päätösten tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen kieltämiseen, jos niitä ei ole kielletty myös yhteisön kilpailulainsäädännössä. Sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen käsitteet ovat yhteisön kilpailulainsäädännössä itsenäisiä käsitteitä, jotka kattavat yritysten markkinakäyttäytymisen koordinoinnin, sellaisena kuin yhteisön tuomioistuimet sen tulkitsevat. Jäsenvaltioita ei saa tämän asetuksen nojalla estää hyväksymästä ja soveltamasta alueellaan tiukempia kansallisia kilpailulakeja, joissa kielletään tai säädetään rangaistaviksi yritysten toteuttamat yksipuoliset toimet. Nämä tiukemmat kansalliset lait voivat sisältää määräyksiä, joissa kielletään tai säädetään rangaistaviksi väärinkäytökset taloudellisesti riippuvaisia yrityksiä kohtaan. Tätä asetusta ei myöskään sovelleta kansalliseen lainsäädäntöön, jossa säädetään rikosoikeudellisia rangaistuksia luonnollisille henkilöille, paitsi siltä osin kuin tällaiset rangaistukset ovat keino panna täytäntöön yrityksiin sovellettavat kilpailusäännöt.
- (9) Perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan tavoitteena on suojata kilpailua markkinoilla. Tämä asetus on annettu näiden perustamissopimuksen määräysten täytäntöönpanemiseksi eikä siinä estetä jäsenvaltioita panemasta alueellaan täytäntöön kansallista lainsäädäntöä, jolla suojataan muita oikeutettuja etuja edellyttäen, että tämä lainsäädäntö on yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden säännösten mukaista. Jos tämän kansallisen lainsäädännön pääasiallisena tavoitteena on muu kuin kilpailun suojaaminen markkinoilla, jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset ja tuomioistuimet voivat soveltaa kyseistä lainsäädäntöä alueellaan. Jäsenvaltiot voivat näin ollen panna tämän asetuksen nojalla alueellaan täytäntöön kansallista lainsäädäntöä, jossa kielletään tai säädetään rangaistavaksi yksipuolinen tai sopimukseen perustuva sopimaton menettely elinkeinotoiminnassa. Tällaisella lainsäädännöllä on tietty tavoite riippumatta tällaisten toimien tosiasiallisista tai oletetuista vaikutuksista kilpailuun. Tämä koskee erityisesti lainsäädäntöä, jossa kielletään yrityksiä asettamasta kauppakumppaneilleen tai saamasta niiltä tai yrittämästä saada niiltä ehtoja, jotka ovat perusteettomia, suhteettomia tai vastikkeettomia.

- (10) Sellaisissa asetuksissa kuin N:o 19/65/ETY⁽¹⁾, (ETY) N:o 2821/71⁽²⁾, (ETY) N:o 3976/87⁽³⁾, (ETY) N:o 1534/91⁽⁴⁾ ja (ETY) N:o 479/92⁽⁵⁾ komissiolle annetaan mahdollisuus soveltaa asetuksella perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohtaa eräisiin sopimusten, yritysten yhteenliittymien päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin. Tällaisissa asetuksissa määritellyillä aloilla komissio on antanut ja voi edelleen antaa niin sanottuja ryhmäpoikkeusasetuksia, joissa se julistaa, että perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan määräykset eivät koske joitakin sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiä. Jos sopimuksilla, päätöksillä ja yhdenmukaistetuilla menettelytavoilla, joihin tällaisia asetuksia sovelletaan, on kuitenkin vaikutuksia, jotka ovat ristiriidassa perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan kanssa, komissiolla ja jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava valta peruuttaa yksittäisessä asiassa ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisesta johtuva etu.
- (11) Valvoakseen perustamissopimuksen määräysten soveltamista komission on voitava tehdä yrityksille tai yritysten yhteenliittymille osoitettuja päätöksiä, joissa ne määrätään lopettamaan perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan rikkominen. Vaikka komissio ei määräisikään sakkoa, sen on voitava tehdä päätöksiä, joissa todetaan rikkomisen tapahtuneen, myös sen jälkeen kun rikkominen on loppunut, jos asiaan liittyy oikeutettu etu. Asetuksessa on myös syytä mainita erikseen yhteisöjen tuomioistuimen tunnustama komission oikeus päättää väli-toimenpiteistä.
- (12) Tässä asetuksessa olisi säädettävä nimenomaisesti komission toimivallasta määrätä suhteellisuusperiaate huomioon ottaen toimintaa koskevia tai rakenteellisia korjaustoimenpiteitä, jotka ovat tarpeen rikkomisen lopettamiseksi tosiasiallisesti. Rakenteellisia korjaustoimenpiteitä voidaan määrätä vain, jos yhtä tehokasta toimintaa koskevaa korjaustoimenpidettä ei ole käytettävissä tai jos yhtä tehokas toimintaa koskeva korjaustoimenpide olisi kyseiselle yritykselle raskaampi kuin rakenteellinen korjaustoimenpide. Muutokset yrityksen rakenteeseen, sellaisena kuin se oli ennen rikkomisen toteuttamista, olisivat oikeasuhteisia vain, jos on olemassa rikkomisen jatkumisen tai toistumisen huomattava vaara, joka johtuu nimenomaan yrityksen rakenteesta.
- (13) Jos yritykset esittävät komissiolle sopimuksen tai käytännön kieltämiseen mahdollisesti johtavan menettelyn yhteydessä sitoumuksia komission huolenaiheiden poistamiseksi, komission olisi voitava tehdä päätöksiä, joiden mukaan sitoumukset ovat asianomaisia yrityksiä velvoittavia. Sitoumuksia koskeissa päätöksissä tulisi todeta, että komission jatkotoimille ei ole enää perusteita, ilman että todetaan, onko määräyksiä rikottu tai rikotaanko niitä vielä. Sitoumuksia koskevat päätökset eivät vaikuta kilpailuviranomaisten ja jäsenvaltioiden tuomioistuinten valtuuksiin tehdä tällaista toteutusta ja päättää tapauksesta. Sitoumuksia koskevat päätökset eivät sovellu asioihin, joissa komissio aikoo määrätä sakkoja.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus N:o 19/65/ETY, annettu 2 päivänä maaliskuuta 1965, perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan (Asetusten nimikkeet on mukautettu EY:n perustamissopimuksen artikloiden Amsterdamin sopimuksen 12 artiklan edellyttämän uudelleen numeroinnin ottamiseksi huomioon; alkuperäinen viittaus oli perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohtaan) soveltamisesta sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1215/1999 (EYVL L 148, 15.6.1999, s. 1).

⁽²⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 2821/71, annettu 20 päivänä joulukuuta 1971, perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan (Asetusten nimikkeet on mukautettu EY:n perustamissopimuksen artikloiden Amsterdamin sopimuksen 12 artiklan edellyttämän uudelleen numeroinnin ottamiseksi huomioon; alkuperäinen viittaus oli perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohtaan) soveltamisesta sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin (EYVL L 285, 29.12.1971, s. 46). Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

⁽³⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 3976/87, annettu 14 päivänä joulukuuta 1987, perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan (Asetusten nimikkeet on mukautettu EY:n perustamissopimuksen artikloiden Amsterdamin sopimuksen 12 artiklan edellyttämän uudelleen numeroinnin ottamiseksi huomioon; alkuperäinen viittaus oli perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohtaan) soveltamisesta tiettyihin sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin ilmakuljetusten alalla (suomenkielistä toisintoa ei ole saatavissa) (EYVL L 374, 31.12.1987, s. 9), asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

⁽⁴⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 1534/91, annettu 31 päivänä toukokuuta 1991, perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan (Asetusten nimikkeet on mukautettu EY:n perustamissopimuksen artikloiden Amsterdamin sopimuksen 12 artiklan edellyttämän uudelleen numeroinnin ottamiseksi huomioon; alkuperäinen viittaus oli perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohtaan) soveltamisesta tiettyihin sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin vakuutusallalla (EYVL L 143, 7.6.1991, s. 1).

⁽⁵⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 479/92, annettu 25 päivänä helmikuuta 1992, perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan (Asetusten nimikkeet on mukautettu EY:n perustamissopimuksen artikloiden Amsterdamin sopimuksen 12 artiklan edellyttämän uudelleen numeroinnin ottamiseksi huomioon; alkuperäinen viittaus oli perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohtaan) soveltamisesta linjaliikennettä harjoittavien varustamoiden sopimuksiin, päätöksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin (konsortiot) (EYVL L 55, 29.2.1992, s. 3). Asetusta muutettu vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

- (14) Poikkeustapauksissa yhteisön yleisen edun niin vaatiessa voi myös olla tarpeen, että komissio tekee ilmoitusluonteisen päätöksen, jossa se toteaa, että perustamissopimuksen 81 artiklassa tai 82 artiklassa asetettu kieltä ei sovellu; tällöin tarkoituksena on oikeuden selventäminen ja sen johdonmukaisen soveltamisen varmistaminen yhteisössä erityisesti sellaisten uudenlaisten sopimusten tai käytäntöjen osalta, joita ei ole vielä ratkaistu nykyisessä oikeus- ja hallintokäytännössä.
- (15) Komission ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten on muodostettava yhdessä viranomaisten välinen verkosto, joka soveltaa yhteisön kilpailusääntöjä tiiviissä yhteistyössä. Tämän vuoksi on tarpeen luoda tietojensaanti- ja kuulemisjärjestelmiä. Komissio vahvistaa tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa muita muotoja yhteistyölle verkostossa ja tarkistaa niitä.
- (16) Muun sisältöisistä kansallisista säännöksistä riippumatta verkoston jäsenten on voitava vaihtaa ja käyttää todisteena myös luottamuksellisia tietoja. Näitä tietoja voidaan käyttää perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan soveltamiseen sekä kansallisen kilpailulainsäädännön rinnakkaiseen soveltamiseen edellyttäen, että viimeksi mainittu liittyy samaan asiaan eikä johda erilaiseen lopputulokseen. Jos tiedot vastaanottanut viranomainen käyttää tietoja määrätäkseen rangaistuksia yrityksille, tietojen käytölle ei tulisi asettaa muita rajoituksia kuin se, että niitä on käytettävä siihen tarkoitukseen, johon ne on kerätty, sillä yrityksille määrätty seuraamukset ovat samantyyppiset kaikissa järjestelmissä. Yritysten oikeutta puolustukseen eri järjestelmissä voidaan pitää riittävän samankaltaisena. Luonnollisille henkilöille voidaan kuitenkin määrätä huomattavan erilaisia seuraamuksia eri järjestelmissä. Jos näin tapahtuu, on varmistettava, että tietoja voidaan käyttää vain, jos niitä kerätessä on noudatettu luonnollisten henkilöiden puolustusoikeuksien samaa suojelutasoa kuin vastaanottavan viranomaisen kansallisissa säännöissä on säädetty.
- (17) Sekä kilpailusääntöjen johdonmukaisen soveltamisen takaamiseksi että verkoston parhaan mahdollisen hallinnoinnin varmistamiseksi on välttämätöntä säilyttää sääntö, jonka mukaan jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset lopettavat ilman eri toimenpiteitä asian käsittelyn, jos komissio aloittaa oman menettelynsä. Jos jäsenvaltion kilpailuviranomainen on aloittanut asian käsittelyn ja komissio aikoo aloittaa oman menettelynsä, komission on pyrittävä aloittamaan se mahdollisimman pian. Ennen menettelyn aloittamista komission on kuultava kyseistä kansallista viranomaista.
- (18) Jotta käsiteltävät asiat voitaisiin kohdentaa verkostossa parhaalla mahdollisella tavalla, on annettava yleinen säännös, jonka mukaan kilpailuviranomainen voi keskeyttää tai lopettaa asian käsittelyn, jos toinen viranomainen käsittelee tai on käsitellyt kyseistä asiaa, sillä tavoitteena on, että kutakin asiaa käsittelee ainoastaan yksi viranomainen. Säännös ei saa estää yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistettua komission mahdollisuutta hylätä kantelu yhteisön edun puuttumisen perusteella myös asioissa, joissa mikään toinen kilpailuviranomainen ei ole ilmoittanut aikovansa käsitellä asiaa.
- (19) Asetuksella N:o 17 perustettu kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevä neuvoantava komitea on toiminut erittäin tyydyttävällä tavalla. Komitea soveltuu hyvin myös uuteen hajautettuun täytäntöönpanojärjestelmään. Uusien säännösten on syytä perustua asetukseen N:o 17 ja samalla komitean toimintaa on tehostettava. Sen vuoksi olisi tarkoituksenmukaista antaa komitealle mahdollisuus esittää lausuntonsa kirjallisessa menettelyssä. Neuvoantavan komitean on myös voitava toimia keskusteluforumina asioissa, joita jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset kulloinkin käsittelevät, sillä tämä edistäisi osaltaan yhteisön kilpailusääntöjen johdonmukaista soveltamista myös tulevaisuudessa.
- (20) Neuvoantavaan komiteaan olisi muodostuttava jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten edustajista. Jäsenvaltioiden olisi voitava nimetä ylimääräinen edustaja kokouksiin, joissa käsitellään yleisiä asioita. Tällä ei kuitenkaan ole vaikutusta siihen, että muut jäsenvaltioiden asiantuntijat voivat avustaa komitean jäseniä.

- (21) Kilpailusääntöjen johdonmukainen soveltaminen edellyttää myös jäsenvaltioiden tuomioistuinten ja komission välisten yhteistyöjärjestelyjen luomista. Tämä koskee kaikkia jäsenvaltioiden tuomioistuimia, jotka soveltavat perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklaa, riippumatta siitä, soveltavatko ne niitä yksityisten asianosaisten välisissä oikeudenkäynneissä julkisina täytäntöönpanoviranomaisina vai muutoksenhakutuomioistuimina. Kansallisille tuomioistuimille olisi annettava mahdollisuus pyytää komissiolta tietoja tai lausuntoja yhteisön kilpailuoikeuden soveltamisesta. Toisaalta on tarpeen antaa komissiolle ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisille mahdollisuus esittää kirjallisia tai suullisia huomautuksia tuomioistuimissa asioissa, joissa sovelletaan perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklan määräyksiä. Nämä huomautukset olisi annettava kansallisten menettelysääntöjen ja käytäntöjen mukaisesti, joihin kuuluvat myös osapuolten oikeudet turvaavat säännöt. On syytä varmistaa, että komissiolle ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisilla on mahdollisuus saada riittävät tiedot kansallisissa tuomioistuimissa aloitetuista menettelyistä.
- (22) Oikeusvarmuuden ja yhteisön kilpailusääntöjen yhtenäisen soveltamisen takaamiseksi rinnakkaisen toimivallan järjestelmässä on ristiriitaisten päätösten tekemistä vältettävä. Tämän vuoksi on tärkeää selvittää yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti, millaiset vaikutukset komission päätöksillä ja menettelyillä on tuomioistuimiin ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisiin. Komission tekemät sitoumuksia koskevat päätökset eivät vaikuta tuomioistuinten ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten toimivaltaan soveltaa perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklaa.
- (23) Komissiolle on oltava koko yhteisön kattavat valtuudet vaatia tietoja, jotka ovat tarpeen perustamissopimuksen 81 artiklassa kiellettyjen sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen sekä perustamissopimuksen 82 artiklassa kielletyn määräävän aseman väärinkäytön havaitsemiseksi. Yritysten noudattaessa komission päätöstä niitä ei voida pakottaa myöntämään, että ne ovat syyllistyneet rikkomiseen, mutta ne ovat kuitenkin velvollisia vastaamaan asiakysymyksiin ja toimittamaan asiakirjoja siinäkin tapauksessa, että tällaisia tietoja saatetaan käyttää niitä tai toista yritystä vastaan sen toteamiseksi, että rikkominen on tapahtunut.
- (24) Komissiolle on oltava myös valtuudet suorittaa tarkastuksia, jotka ovat tarpeen perustamissopimuksen 81 artiklassa kiellettyjen sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen sekä perustamissopimuksen 82 artiklassa kielletyn määräävän aseman väärinkäytön havaitsemiseksi. Jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten on toimittava komission kanssa aktiivisessa yhteistyössä näitä valtuuksia käytettäessä.
- (25) Koska kilpailusääntöjen rikkomisen selville saaminen on yhä vaikeampaa, kilpailun tehokkaan suojelun varmistamiseksi on tarpeen täydentää komission tutkintavaltuuksia. Komissiolle on annettava erityisesti valtuudet kuulla kaikkia henkilöitä, joilla voi olla hyödyllisiä tietoja, ja tallettaa kyseiset lausunnot. Komission valtuuttamalla virkamiehillä on tarkastusten aikana oltava toimivalta laittaa sinettejä tarkastusten edellyttämäksi ajaksi. Sinettejä ei tavallisesti tulisi laittaa yli 72 tunniksi. Komission valtuuttamalla virkamiehillä on oltava myös oikeus vaatia tarkastuksen kohteeseen ja tarkoitukseen liittyviä tietoja.
- (26) Kokemukset ovat myös osoittaneet, että on tapauksia, joissa liikeasiakirjat ovat yritysten johtajien ja työntekijöiden kotonaan säilyttämiä liikeasiakirjoja. Tarkastusten tehokkuuden säilyttämiseksi komission valtuuttamille virkamiehille ja muille henkilöille olisi annettava valtuudet päästä kaikkiin tiloihin, joissa liikeasiakirjoja voidaan säilyttää, mukaan lukien yksityisasunnot. Näiden valtuuksien käyttäminen edellyttää kuitenkin oikeusviranomaisen lupaa.
- (27) On hyödyllistä vahvistaa kansallisen oikeusviranomaisen suorittaman valvonnan soveltamisala sen antaessa luvan, kansallisen lainsäädännön mukaisesti esimerkiksi turvaamistoimenpiteenä, lainvalvontaviranomaisten virka-avun käyttämiseen tarkastuksen toteuttamiseksi yrityksen mahdollisesti vastustaessa sitä tai luvan panna täytäntöön päätös tarkastusten suorittamisesta muissa kuin liiketoissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä. Oikeuskäytännöstä seuraa, että kansallinen oikeusviranomainen voi nimenomaan pyytää komissiolta lisätietoja, joita se tarvitsee valvonnan suorittamiseksi ja joiden puuttuessa se voisi evätä luvan. Oikeuskäytännössä vahvistetaan myös kansallisten tuomioistuinten oikeus valvoa pakkokeinojen täytäntöönpanoa koskevien kansallisten sääntöjen soveltamista.

- (28) Jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten mahdollisuuksien parantamiseksi soveltaa tehokkaasti perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklaa on tarkoituksenmukaista sallia viranomaisten avustaa toisiaan toimeenpanemalla tarkastuksia ja muita tutkintatoimenpiteitä.
- (29) Perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan noudattamisen sekä yrityksille ja yritysten yhteenliittymille tällä asetuksella säädettyjen velvoitteiden täyttämisen varmistamiseksi on voitava määrätä sakkoja ja uhkasakkoja. On syytä vahvistaa myös menettelysääntöjen rikkomisiin sovellettavat asianmukaiset sakkojen määrät.
- (30) Yritysten yhteenliittymille niiden tekemistä rikkomisista määrättyjen sakkojen tehokkaan perinnan varmistamiseksi on välttämätöntä määritellä edellytykset, joissa komissio voi vaatia sakon maksamista yhteenliittymän jäseneltä, jos yhteenliittymä ei ole maksukykyinen. Näin tehdessään komission olisi otettava huomioon yhteenliittymään kuuluvien yritysten suhteellinen koko ja erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten tilanne. Sakon maksaminen yhden tai useamman yhteenliittymän jäsenen toimesta ei kuitenkaan vaikuta kansallisen lainsäädännön sääntöihin, joissa määrätään maksetun määrän takaisinperimisestä yhteenliittymän toisilta jäseniltä.
- (31) Sakkojen ja uhkasakkojen määräämiseen liittyviä vanhentumisaikoja koskevat säännöt vahvistettiin neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2988/74 ⁽¹⁾, joka koskee myös liikenteen alalla sovellettavia seuraamuksia. Rinnakkaisen toimivallan järjestelmässä vanhentumisaajan keskeytymiseen johtavien toimien ryhmään on tarpeen lisätä jäsenvaltion kilpailuviranomaisten itsenäisesti toteuttamat menettelyt. Sääntelyn selkeyttämiseksi asetusta (ETY) N:o 2988/74 olisi siksi muutettava siten, että sen soveltamisalan ulkopuolelle jätetään tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvat seikat, ja sisällytettävä tähän asetukseen vanhentumisaikaa koskevia säännöksiä.
- (32) Asianomaisille yrityksille on myönnettävä oikeus siihen, että komissio kuulee niitä. Kolmansilla osapuolilla, joiden etua päätös saattaa koskea, on oltava tilaisuus esittää huomautuksensa etukäteen, ja tehdyt päätökset on julkistettava laajalti. Samalla kun varmistetaan yritysten puolustautumisoikeudet ja erityisesti oikeus tutustua asiakirja-aineistoon, on välttämätöntä suojella liikesalaisuuksia. Lisäksi olisi varmistettava, että verkoston sisäinen tietojenvaihto on suojattua.
- (33) Koska yhteisöjen tuomioistuin valvoo perustamissopimuksen mukaisesti kaikkia päätöksiä, jotka komissio tekee tämän asetuksen nojalla, tuomioistuimelle on annettava perustamissopimuksen 229 artiklan mukaisesti täysi harkintavalta niiden komission päätösten osalta, joilla se määrää sakkoja tai uhkasakkoja.
- (34) Asetuksella N:o 17 täytäntöönpannut, perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan periaatteet antavat yhteisön toimielimille keskeisen aseman. Tämä keskeinen asema on tarpeen säilyttää, samalla kuitenkin lisäten jäsenvaltioiden osallistumista yhteisön kilpailusääntöjen soveltamiseen. Perustamissopimuksen 5 artiklassa tarkoitettujen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen asetuksen tavoitteen saavuttamiseksi eli yhteisön kilpailusääntöjen tehokkaan soveltamisen mahdollistamiseksi.
- (35) Voidakseen panna yhteisön kilpailulainsäädännön asianmukaisesti täytäntöön jäsenvaltioiden olisi nimettävä ja valtuutettava viranomaiset, jotka soveltavat perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklaa julkisina täytäntöönpanoviranomaisina. Niiden olisi voitava nimetä niin hallinto- kuin oikeusviranomaisia suorittamaan erilaisia kilpailuviranomaisille tässä asetuksessa määrättyjä tehtäviä. Asetuksessa otetaan huomioon se, että jäsenvaltioiden täytäntöönpanojärjestelmät eroavat suuresti toisistaan. Asetuksen 11 artiklan 6 kohdan vaikutuksia on sovellettava kaikkiin kilpailuviranomaisiin. Tästä yleisestä säännöstä poiketen, jos syyttäjän asemassa toimiva viranomainen saattaa asian erillisen oikeusviranomaisen käsiteltäväksi, 11 artiklan 6 kohtaa on sovellettava syyttäjän asemassa

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 2988/74, annettu 26 päivänä marraskuuta 1974, vanhentumisajoista liikennettä ja kilpailua koskeviin Euroopan talousyhteisön sääntöihin liittyvissä menettelyissä ja niiden nojalla määrättyjen seuraamusten täytäntöönpanossa (EYVL L 319, 29.11.1974, s. 1).

toimivaan viranomaiseen tämän asetuksen 35 artiklan 4 kohdassa säädetyin edellytyksin. Silloin kun kyseiset edellytykset eivät täyty, on sovellettava yleistä sääntöä. Joka tapauksessa 11 artiklan 6 kohtaa ei sovelleta tuomioistuimiin silloin, kun ne toimivat muutoksenhakutuomioistuimina.

- (36) Koska oikeuskäytäntö on vahvistunut, että kilpailusääntöjä sovelletaan liikenteeseen, ala olisi sisällytettävä tämän asetuksen menettelysäännösten soveltamisalaan. Liikenteen jättämisestä neuvoston asetuksen N:o 17 soveltamisalan ulkopuolelle 26 päivänä marraskuuta 1962 annettu neuvoston asetus N:o 141 ⁽¹⁾ olisi tästä syystä kumottava ja asetuksia (ETY) N:o 1017/68 ⁽²⁾, (ETY) N:o 4056/86 ⁽³⁾ ja (ETY) N:o 3975/87 ⁽⁴⁾ olisi muutettava siten, että kumotaan niiden sisältämät erityiset menettelysäännökset.
- (37) Tässä asetuksessa otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut perusoikeudet ja periaatteet. Tätä asetusta on näin ollen tulkittava ja sovellettava kyseiset oikeudet ja periaatteet huomioon ottaen.
- (38) Oikeusvarmuuden takaaminen yrityksille, joita yhteisön kilpailusäännöt koskevat, edistää innovointia ja investointeja. Mikäli joissain tapauksissa on selkeästi aihetta epävarmuuteen, koska on kyse uusista tai ratkaisemattomista kysymyksistä näiden sääntöjen soveltamisen kannalta, yksittäiset yritykset voivat pyytää komissiolta epävirallisia ohjeita. Tämä asetus ei vaikuta komission oikeuteen antaa tällaista epävirallista ohjausta,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

PERIAATTEET

1 artikla

Perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan soveltaminen

1. Perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut sopimukset, päätökset ja yhdenmukaistetut menettelytavat, jotka eivät täytä mainitun artiklan 3 kohdan edellytyksiä, ovat kiellettyjä, eikä tämä edellytä ennakolta tehtyä päätöstä.
2. Perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut sopimukset, päätökset ja yhdenmukaistetut menettelytavat, jotka täyttävät mainitun artiklan 3 kohdan edellytykset, eivät ole kiellettyjä, eikä tämä edellytä ennakolta tehtyä päätöstä.
3. Perustamissopimuksen 82 artiklassa tarkoitettu määräävän aseman väärinkäyttö on kielletty, eikä tämä edellytä ennakolta tehtyä päätöstä.

⁽¹⁾ EYVL 124, 28.11.1962, s. 2751/62, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella N:o 1002/67/ETY (EYVL 306, 16.12.1967, s. 1).

⁽²⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 1017/68, annettu 19 päivänä heinäkuuta 1968, kilpailusääntöjen soveltamisesta rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteeseen (EYVL L 175, 23.7.1968, s. 1), asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

⁽³⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 4056/86, annettu 22 päivänä joulukuuta 1986, yksityiskohtaisten sääntöjen asettamisesta perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan (Asetuksen nimike on mukautettu EY:n perustamissopimuksen artikloiden Amsterdamin sopimuksen 12 artiklan edellyttämän uudelleen numeroinnin ottamiseksi huomioon; alkuperäinen viittaus oli perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklaan) soveltamiselle merikuljetuksiin (EYVL L 378, 31.12.1986, s. 4). Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

⁽⁴⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 3975/87, annettu 14 päivänä joulukuuta 1987, menettelystä kilpailusääntöjen soveltamiseksi ilmakuljetusalan yrityksiin (EYVL L 374, 31.12.1987, s. 1), asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2410/92 (EYVL L 240, 24.8.1992, s. 18).

2 artikla

Todistustaakka

Kaikissa perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan soveltamismenettelyissä kansallisella ja yhteisön tasolla perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan tai 82 artiklan määräysten rikkomista koskeva todistustaakka kuuluu osapuolelle tai viranomaiselle, joka väittää määräyksiä rikottavan. Perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan edellytysten täyttymistä koskeva todistustaakka kuuluu sen sijaan sille yritykselle tai yritysten yhteenliittymälle, joka vetoaa kyseisestä kohdasta johtuvaan etuun.

3 artikla

Perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan ja kansallisen kilpailuoikeuden välinen suhde

1. Jos jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset tai kansalliset tuomioistuimet soveltavat kansallista kilpailulainsäädäntöä perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin sopimuksiin, yritysten yhteenliittymien päätöksiin tai yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, jotka saattavat vaikuttaa kyseisessä säännöksessä tarkoitettuun jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, niiden on myös sovellettava perustamissopimuksen 81 artiklaa mainitunlaisiin sopimuksiin, päätöksiin tai yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin. Jos jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset tai kansalliset tuomioistuimet soveltavat kansallista kilpailulainsäädäntöä perustamissopimuksen 82 artiklassa kiellettyihin väärinkäyttötapauksiin, niiden on myös sovellettava perustamissopimuksen 82 artiklaa.

2. Kansallisen kilpailulainsäädännön soveltaminen ei saa johtaa sellaisten sopimusten, yritysten yhteenliittymien päätösten tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen kieltämiseen, jotka saattavat vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, mutta jotka eivät rajoita kilpailua perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla tai jotka täyttävät perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdassa määrätty edellytykset tai jotka kuuluvat perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamiseksi annetun asetuksen piiriin. Jäsenvaltioita ei saa tämän asetuksen nojalla estää hyväksymästä ja soveltamasta alueellaan tiukempia kansallisia lakeja, joissa kielletään tai säädetään rangaistaviksi yritysten toteuttamat yksipuoliset toimet.

3. Edellä olevia 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta, kun jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset ja kansalliset tuomioistuimet soveltavat yrityskeskittymien valvontaa koskevaa kansallista lainsäädäntöä, eivätkä ne estä sellaisten kansallisen lainsäädännön määräysten soveltamista, joiden pääasiallinen tavoite eroaa perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa tarkoitettua tavoitteesta, sanotun rajoittamatta yhteisön lainsäädännön yleisten periaatteiden ja muiden säännösten soveltamista.

II LUKU

TOIMIVALTA

4 artikla

Komission toimivalta

Komissiolla on tässä asetuksessa vahvistetut valtuudet perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan soveltamiseksi.

5 artikla

Jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten toimivalta

Jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisilla on toimivalta soveltaa perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklaa yksittäisissä asioissa. Toimiessaan omasta aloitteestaan tai kantelun perusteella ne voivat tässä tarkoituksessa tehdä seuraavat päätökset:

- vaatia lopettamaan rikkomisen,
- määrätä väli-toimenpiteitä,

- hyväksyä sitoumuksia,
- määrätä sakkoja, uhkasakkoja taikka muita niiden kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä seuraamuksia.

Jos viranomaiset katsovat hallussaan olevien tietojen perusteella, että kiellon edellyttämät perusteet eivät täyty, ne voivat myös päättää, ettei niiden ole syytä toteuttaa toimenpiteitä.

6 artikla

Kansallisten tuomioistuinten toimivalta

Kansallisilla tuomioistuimilla on toimivalta soveltaa perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklaa.

III LUKU

KOMISSION PÄÄTÖKSET

7 artikla

Rikkomisen toteaminen ja lopettaminen

1. Jos komissio toteaa kantelun perusteella tai omasta aloitteestaan, että perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklaa rikotaan, se voi päätöksellään määrätä asianomaiset yritykset ja yritysten yhteenliittymät lopettamaan todetun rikkomisen. Tässä tarkoituksessa komissio voi määrätä ne toteuttamaan kaikki toimintaa koskevat tai rakenteelliset korjaustoimenpiteet, jotka ovat oikeasuhteisia tehtyyn rikkomiseen nähden ja välttämättömiä sen tosiasialliselle lopettamiselle. Rakenteellisia korjaustoimenpiteitä voidaan määrätä vain joko silloin, kun ei ole olemassa yhtä tehokasta keinoa menettelyn korjaamiseksi, tai kun mikä tahansa yhtä tehokas toimenpide menettelyn korjaamiseksi olisi asianomaiselle yritykselle raskaampi kuin kyseessä oleva rakenteellinen toimenpide. Jos komissiolla on oikeutettu etu asiassa, se voi myös todeta rikkomisen tapahtuneen menneisyydessä.

2. 1 kohdassa tarkoitetun kantelun voivat tehdä luonnolliset tai oikeushenkilöt, jotka voivat osoittaa asian koskevan oikeutettua etuaan, sekä jäsenvaltiot.

8 artikla

Välitoimenpiteet

1. Kiireellisissä tapauksissa, joissa vaarana on aiheuttaa kilpailulle vakavaa ja peruuttamatonta haittaa, komissio voi omasta aloitteestaan tehdä päätöksen välitoimenpiteistä, jos ensi näkemältä on todettavissa, että kyse on rikkomisesta.

2. Tämän artiklan 1 kohdan mukaista päätöstä sovelletaan määrätyn ajanjakson aikana ja sen voimassaoloa voidaan jatkaa sikäli kuin se on tarpeen ja asianmukaista.

9 artikla

Sitoumukset

1. Jos komissio aikoo tehdä päätöksen, jossa rikkominen määrätään lopetettavaksi, ja kun asianomaiset yritykset esittävät sitoumuksia, joiden tarkoituksena on poistaa komission ennakoarvioinnissaan niille esittämät huolenaiheet, komissio voi päätöksellään määrätä kyseisten sitoumusten noudattamisen yritystä velvoittavaksi. Päätös voidaan tehdä määräajaksi ja päätöksessä on todettava, ettei komission jatkotoimille ole enää perusteita.

2. Komissio voi pyynnöstä tai omasta aloitteestaan aloittaa menettelyn uudelleen:
  - a) jos jokin päätöksen perusteena ollut tosiseikka on muuttunut olennaisesti;
  - b) jos asianomaiset yritykset rikkovat sitoumuksiaan; tai
  - c) jos päätös on perustunut osapuolten toimittamiin puutteellisiin, virheellisiin tai harhaanjohtaviin tietoihin.

10 artikla

Soveltamatta jättämisen toteaminen

Perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan soveltamiseen liittyvän yhteisön yleisen edun sitä edellyttäessä komissio voi omasta aloitteestaan tehdä päätöksen, jossa todetaan, että perustamissopimuksen 81 artiklaa ei voida soveltaa sopimukseen, yritysten yhteenliittymien päätökseen tai yhdenmukaistettuun menettelytapaan, koska joko perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan edellytykset eivät täyty tai perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan edellytykset täyttyvät.

Komissio voi tehdä vastaavanlaisen toteamuksen perustamissopimuksen 82 artiklan osalta.

IV LUKU

YHTEISTYÖ

11 artikla

Komission ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten välinen yhteistyö

1. Komissio ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset soveltavat yhteisön kilpailusääntöjä tiiviissä yhteistyössä.
2. Komissio toimittaa jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisille jäljennökset tärkeimmistä asiakirjoista, jotka se on hankkinut 7, 8, 9, 10 artiklaa ja 29 artiklan 1 kohdan soveltamiseksi. Komissio toimittaa jäsenvaltion kilpailuviranomaisen pyynnöstä jäljennöksiä muista olemassa olevista asiakirjoista, jotka ovat tarpeen tapauksen arvioimiseksi.
3. Kun jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset toimivat perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklan nojalla, niiden on ilmoitettava asiasta komissiolle kirjallisesti ennen ensimmäisen virallisen tutkintatoimenpiteen aloittamista tai viipymättä kyseisen toimenpiteen aloittamisen jälkeen. Tämä ilmoitus voidaan toimittaa myös muiden jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisille.
4. Viimeistään 30 päivää ennen sellaisen päätöksen tekemistä, jossa vaaditaan lopettamaan rikkominen, hyväksytään sitoumuksia tai evätään ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisesta johtuvat edut, jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset tiedottavat siitä komissiolle. Tätä varten ne toimittavat komissiolle yhteenvedon asiasta, suunnitellun päätöksen tai sellaisen puuttuessa muun asiakirjan, josta ilmenee ehdotettu toimintatapa. Nämä tiedot voidaan saattaa myös muiden jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten saataville. Asiaa käsittelevä kilpailuviranomainen toimittaa komissiolle tämän pyynnöstä muita sen hallussa olevia asiakirjoja, jotka ovat tarpeen tapauksen arvioimiseksi. Komissiolle toimitetut tiedot voidaan saattaa muiden jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten saataville. Kansalliset kilpailuviranomaiset voivat myös vaihtaa keskenään perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklan nojalla käsittelemänsä asian arvioimisen edellyttämiä tietoja.
5. Jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset voivat kuulla komissiota kaikissa tapauksissa, joissa yhteisön oikeutta sovelletaan.

6. Kun komissio aloittaa III luvun nojalla tehtävään päätökseen tähtävään menettelyyn, jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset menettävät toimivaltansa perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan määräysten soveltamiseen. Jos jäsenvaltion kilpailuviranomainen käsittelee jo asiaa, komissio aloittaa menettelyn vasta neuvoteltuaan kyseisen kansallisen kilpailuviranomaisen kanssa.

12 artikla

Tietojenvaihto

1. Perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan soveltamiseksi komissiolla ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisilla on toimivalta välittää toisilleen tietoa kaikista tosiseikoista tai oikeudellisista seikoista, luottamukselliset tiedot mukaan lukien, ja käyttää niitä todisteina.

2. Vaihdettuja tietoja käytetään ainoastaan todisteena perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan soveltamiseksi ja siinä asiassa, jota varten tiedot toimittanut viranomainen ne hankki. Jos kansallista kilpailulainsäädäntöä kuitenkin sovelletaan samaan asiaan ja rinnakkain yhteisön kilpailulainsäädännön kanssa eikä tämä johda erilaiseen lopputulokseen, voidaan tämän artiklan nojalla vaihdettuja tietoja käyttää myös kansallisen kilpailulainsäädännön soveltamisessa.

3. Edellä 1 kohdan mukaisesti vaihdettuja tietoja voidaan käyttää ainoastaan todisteena seuraamusten määräämiseksi luonnollisille henkilöille, jos

- tiedot toimittaneen viranomaisen lainsäädännössä määrätään samankaltaisesta seuraamuksesta kuin perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklan rikkomisen yhteydessä, tai jos näin ei ole
- tiedot on koottu tavalla, joka takaa samantasoisien luonnollisten henkilöiden puolustautumisoikeuksien suojan kuin vastaanottavan viranomaisen kansallisissa säännöissä on säädetty. Vastaanottava viranomainen ei voi tässä tapauksessa kuitenkaan käyttää vaihdettuja tietoja vapausrangaistusten langettamiseen.

13 artikla

Menettelyn keskeyttäminen tai lopettaminen

1. Jos kantelu on tehty useampien jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisille tai jos useammat kilpailuviranomaiset aloittavat omasta aloitteestaan perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklan mukaisen menettelyn saman sopimuksen, yhteenliittymien päätöksen tai yhdenmukaistetun menettelytavan osalta, se, että toinen viranomainen käsittelee asiaa, on muille viranomaisille riittävä peruste menettelyn keskeyttämiseen tai kantelun hylkäämiseen. Komissio voi myös hylätä kantelun sillä perusteella, että jonkin jäsenvaltion kilpailuviranomainen käsittelee asiaa.

2. Jos jäsenvaltion kilpailuviranomaisille tai komissiolle esitetään kantelu sopimuksesta, yhteenliittymien päätöksestä tai yhdenmukaistetusta menettelytavasta, jota toiset kilpailuviranomaiset ovat jo käsitelleet, kantelu voidaan hylätä.

14 artikla

Neuvoa-antava komitea

1. Komissio kuulee kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa ennen tämän asetuksen 7, 8, 9, 10 ja 23 artiklan, 24 artiklan 2 kohdan ja 29 artiklan 1 kohdan nojalla tehtävää päätöstä.

2. Neuvoa-antava komitea kootaan yksittäisten tapausten käsittelemiseksi jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten edustajista. Kokouksiin, joissa keskustellaan muista asioista kuin yksittäisistä tapauksista, voidaan nimetä ylimääräinen kilpailuasioissa pätevä jäsenvaltion edustaja. Edustajien ollessa estyneitä voivat muut edustajat osallistua heidän sijastaan.

3. Kuuleminen voi tapahtua komission koolle kutsumassa ja johtamassa kokouksessa, joka järjestetään aikaisintaan 14 päivän kuluttua kokouskutsun lähettämisestä. Kutsuun liitetään tutkittavana olevan asian tiivistelmä, maininta tärkeimmistä asiakirjoista sekä alustava päätösluonnos. 8 artiklan nojalla tehtävien päätösten osalta kokous voidaan järjestää seitsemän päivän kuluttua päätösluonnoksen päätösoosan lähettämisestä. Mikäli komissio lähettää kokouskutsun edellä määrättyä lyhyemmällä varoitusajalla, kokous voidaan järjestää ehdotettuna päivänä, jos yksikään jäsenvaltio ei vastusta sitä. Neuvoa-antava komitea antaa kirjallisen lausunnon komission alustavasta päätösluonnoksesta. Se voi antaa lausuntonsa, vaikka jotkut sen jäsenistä tai heidän sijaisensa eivät olisi läsnä. Lausunnossa ilmaistut kannat on perusteltava yhden tai useamman jäsenen pyynnöstä.

4. Kuuleminen voi tapahtua myös kirjallisena menettelynä. Komissio kutsuu kuitenkin kokouksen koolle jonkin jäsenvaltion sitä pyytäessä. Kirjallista menettelyä noudatettaessa komissio asettaa vähintään 14 päivän pituisen määräajan, jonka kuluessa jäsenvaltioiden on esitettävä huomautuksensa, jotka toimitetaan kaikille muille jäsenvaltioille. 8 artiklan nojalla tehtävien päätösten osalta 14 päivän määräaika korvataan seitsemällä päivällä. Mikäli komissio asettaa kirjallista menettelyä varten edellä mainittua lyhyemmän määräajan, ehdotettua määräaika noudatetaan, jos yksikään jäsenvaltio ei vastusta sitä.

5. Komission on otettava mahdollisimman pitkälti huomioon neuvoa-antavan komitean lausunto. Se ilmoittaa komitealle, millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

6. Jos neuvoa-antava komitea antaa kirjallisen lausunnon, se liitetään päätösluonnokseen. Jos neuvoa-antava komitea suosittelee lausunnon julkaisemista, komissio hoitaa julkaisemisen ottaen huomioon yritysten oikeudet sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta.

7. Komissio ottaa jäsenvaltion kilpailuviranomaisen sitä pyytäessä neuvoa-antavan komitean kokouksen esityslistalle tapaukset, joita jäsenvaltion kilpailuviranomainen kulloinkin käsittelee perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklan nojalla. Komissio voi toimia näin myös omasta aloitteestaan. Kummassakin tapauksessa komissio ilmoittaa asiasta asianomaiselle kilpailuviranomaiselle.

Jäsenvaltion kilpailuviranomainen voi erityisesti tehdä pyynnön sellaiseen asiaan liittyen, josta komissio aikoo aloittaa menettelyn 11 artiklan 6 kohdan nojalla.

Neuvoa-antava komitea ei saa antaa lausuntoja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten käsittelemistä asioista. Neuvoa-antava komitea voi keskustella myös yhteisön kilpailulainsäädäntöön liittyvistä yleisistä kysymyksistä.

15 artikla

Yhteistyö kansallisten tuomioistuinten kanssa

1. Jäsenvaltioiden tuomioistuimet voivat perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklan soveltamismenettelyjen yhteydessä pyytää komissiota toimittamaan niille sen hallussa olevia tietoja tai sen lausuntoa yhteisön kilpailusääntöjen soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä.

2. Jäsenvaltiot toimittavat komissiolle jäljennöksen kaikista kansallisten tuomioistuinten kirjallisista tuomioista, joissa päätetään perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklan soveltamisesta. Jäljennös toimitetaan viipymättä sen jälkeen, kun koko tuomio on annettu osapuolille tiedoksi kirjallisesti.

3. Jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset voivat esittää omasta aloitteestaan kansallisille tuomioistuimilleen kirjallisia huomautuksia perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklan soveltamiseen liittyvistä kysymyksistä. Kyseessä olevan tuomioistuimen luvalla ne voivat esittää jäsenvaltioidensa kansallisille tuomioistuimille myös suullisia huomautuksia. Mikäli perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklan johdonmukainen soveltaminen sitä edellyttää, komissio voi omasta aloitteestaan esittää kirjallisia huomautuksia jäsenvaltioiden tuomioistuimille. Kyseessä olevan tuomioistuimen luvalla se voi esittää myös suullisia huomautuksia.

Ainoastaan huomautustensa laatimista varten jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset ja komissio voivat pyytää jäsenvaltion asianomaista tuomioistuinta toimittamaan niille kaikki asian arvioinnissa tarvittavat asiakirjat tai varmistamaan niiden toimitus.

4. Tämä artikla ei rajoita jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisille niiden oman jäsenvaltion lainsäädännössä annettuja laajempia valtuuksia esittää tuomioistuimille huomautuksia.

16 artikla

Yhteisön kilpailuoikeuden yhtenäinen soveltaminen

1. Kun kansalliset tuomioistuimet antavat ratkaisuja perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklan nojalla sopimuksista, päätöksistä tai menettelytavoista, joista komissio on jo tehnyt päätöksen, ne eivät voi tehdä päätöksiä, jotka olisivat ristiriidassa komission tekemän päätöksen kanssa. Niiden on myös vältettävä tekemästä päätöksiä, jotka olisivat ristiriidassa päätöksen kanssa, jota komissio harkitsee jo käynnistämässään menettelyssä. Kansallinen tuomioistuin voi tässä tarkoituksessa arvioida, onko sen käsittely keskeytettävä. Tämä velvoite ei vaikuta perustamissopimuksen 234 artiklan mukaisiin oikeuksiin ja velvoitteisiin.

2. Kun jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset antavat perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklan nojalla ratkaisuja sopimuksista, päätöksistä tai menettelytavoista, joista komissio on jo tehnyt päätöksen, ne eivät voi tehdä päätöksiä, jotka olisivat ristiriidassa komission tekemän päätöksen kanssa.

V LUKU

TUTKINTAVALTUUDET

17 artikla

Talouden alojen ja sopimustyyppien tutkinta

1. Jos jäsenvaltioiden välisen kaupan kehitys, hintojen joustamattomuus tai muut olosuhteet antavat aihetta epäillä, että kilpailu yhteismarkkinoilla voi kyseisellä alalla olla rajoittunutta tai vääristynyttä, komissio voi toteuttaa jotakin tiettyä talouden alaa tai tiettyä sopimustyyppiä eri aloilla koskevan tutkintansa. Komissio voi tutkinnan yhteydessä pyytää asianomaisilta yrityksiltä tai yritysten yhteenliittymiltä tietoja, jotka ovat tarpeen perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan soveltamiseksi, sekä tehdä tarkastuksia, joita tämä edellyttää.

Komissio voi erityisesti pyytää yritystä tai yritysten yhteenliittymää antamaan sille tiedoksi kaikki sopimukset, päätökset ja yhdenmukaistetut menettelytavat.

Komissio voi julkaista selonteon joitakin tiettyjä talouden aloja tai tiettyjä sopimustyyppisiä eri aloilla koskevan tutkintansa tuloksista ja pyytää kommentteja niiltä, joita asia koskee.

2. Sovelletaan 14, 18, 19, 20, 22, 23 ja 24 artiklan säännöksiä tarvittavin muutoksin.

18 artikla

Pyynnöt saada tietoja

1. Suorittaakseen tässä asetuksessa sille määrätty tehtävät komissio voi pelkällä pyynnöllä tai päätöksellä vaatia yrityksiä ja yritysten yhteenliittymiä toimittamaan kaikki tarvittavat tiedot.

2. Lähettäessään pelkän tiedonsaantipyynnön yritykselle tai yritysten yhteenliittymälle komissio mainitsee pyynnön oikeusperustan ja tarkoituksen, täsmentää, mitä tietoja tarvitaan, ja vahvistaa määräajan, jonka kuluessa tiedot on annettava, sekä 23 artiklassa säädetyt seuraamukset virheellisten tai harhaanjohtavien tietojen antamisesta.

3. Kun komissio päätöksellään vaatii yrityksiä ja yritysten yhteenliittymiä antamaan tietoja, päätöksessä mainitaan pyynnön oikeusperusta ja sen tarkoitus, yksilöidään vaaditut tiedot ja asetetaan määräaika tietojen antamista varten. Siinä ilmoitetaan myös 23 artiklassa säädetystä seuraamuksista ja ilmoitetaan lisäksi 24 artiklassa säädetystä seuraamuksista tai asetetaan viimeksi mainitut seuraamukset. Päätöksessä ilmoitetaan lisäksi oikeudesta hakea päätökseen muutosta yhteisöjen tuomioistuimelta.

4. Velvollisuus pyydettyjen tietojen antamiseen kyseessä olevan yrityksen tai yritysten yhteenliittymän puolesta on yritysten omistajilla tai niiden edustajilla sekä oikeushenkilöiden, yhtiöiden tai oikeuskelpoisuutta vailla olevien yhteenliittymien osalta henkilöillä, joilla lain tai sääntöjensä mukaan on kelpoisuus edustaa niitä. Asianmukaisesti valtuutetut lakimiehet voivat antaa pyydettyt tiedot valtuuttajan nimissä. Viimeksi mainitulla on kuitenkin täysi vastuu siitä, että annetut tiedot ovat täydellisiä ja täsmällisiä eivätkä harhaanjohtavia.

5. Komissio toimittaa viipymättä jäljennöksen pelkästä pyynnöstä tai päätöksestä sen jäsenvaltion kilpailuviranomaiselle, jonka alueella kyseessä olevan yrityksen tai yritysten yhteenliittymän kotipaikka sijaitsee, ja sen jäsenvaltion kilpailuviranomaiselle, jonka aluetta asia koskee.

6. Komission pyynnöstä jäsenvaltioiden hallitukset ja kilpailuviranomaiset toimittavat komissiolle kaikki tarvittavat tiedot tässä asetuksessa sille määrättyjen tehtävien suorittamiseksi.

19 artikla

Valtuudet kirjata lausumia

1. Hoitaakseen tällä asetuksella sille annetut tehtävät komissio voi kuulla kaikkia luonnollisia tai oikeushenkilöitä, jotka suostuvat kuultaviksi tutkinnan kohteeseen liittyvien tietojen keräämistä varten.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettu kuuleminen suoritetaan yrityksen tiloissa, komissio ilmoittaa sen jäsenvaltion kilpailuviranomaisille, jonka alueella kuuleminen suoritetaan. Jos kyseisen jäsenvaltion kilpailuviranomainen sitä pyytää, sen virkamiehet voivat avustaa komission valtuuttamia virkamiehiä ja muita mukana olevia henkilöitä toteuttamaan kuulemisen.

20 artikla

Komission tarkastusvaltuudet

1. Hoitaakseen tällä asetuksella sille annetut tehtävät komissio voi toteuttaa kaikki tarvittavat tarkastukset yrityksissä ja yritysten yhteenliittymissä.

2. Virkamiehillä ja muilla mukana olevilla henkilöillä, jotka komissio on valtuuttanut tekemään tarkastuksen, on oikeus

- a) päästä yritysten ja yritysten yhteenliittymien kaikkiin tiloihin, kaikille alueille ja kaikkiin kulkuneuvoihin;
- b) tutkia kirjanpitoa ja kaikkia muita liikeasiakirjoja riippumatta siitä, missä muodossa ne on tallennettu;
- c) ottaa tai saada missä tahansa muodossa jäljennöksiä ja otteita kirjanpidosta tai asiakirjoista;
- d) sinetöidä kaikki yrityksen tilat ja kirjanpito tai asiakirjat siksi ajaksi ja siltä osin kuin on tarpeen tarkastuksen suorittamiseksi;
- e) pyytää kaikilta yrityksen tai yritysten yhteenliittymän edustajilta tai henkilöstön jäseniltä tarkastuksen kohteeseen ja tarkoitukseen liittyviä selvityksiä tosiseikoista ja asiakirjoista ja tallentaa saamansa vastaukset.

3. Virkamiehillä ja muilla mukana olevilla henkilöillä, jotka komissio on valtuuttanut tekemään tarkastuksen, on oikeus käyttää valtuuksiaan esitettyään kirjallisen valtuutuksen, jossa mainitaan tarkastuksen kohde ja tarkoitus sekä 23 artiklassa säädetyt seuraamukset, jos vaadittua kirjanpitoa tai muita liikeasiakirjoja ei esitetä täydellisinä tai vastaukset 2 kohdan mukaisesti tehtyihin pyyntöihin ovat virheellisiä tai harhaanjohtavia. Komissio ilmoittaa tarkastuksesta hyvissä ajoin ennen sen suorittamista sen jäsenvaltion kilpailuviranomaiselle, jonka alueella tarkastus on määrä suorittaa.

4. Yritysten ja yritysten yhteenliittymien on suostuttava komission päätöksellään määräämiin tarkastuksiin. Päätöksessä on mainittava tarkastuksen kohde ja tarkoitus, määrättävä tarkastuksen aloituspäivä, ilmoitettava 23 artiklassa ja 24 artiklassa säädetyt seuraamukset sekä mainittava oikeus hakea muutosta päätökseen yhteisöjen tuomioistuimelta. Komissio tekee kyseiset päätökset kuultuaan sen jäsenvaltion kilpailuviranomaista, jonka alueella tarkastus on määrä suorittaa.

5. Sen jäsenvaltion kilpailuviranomaisen virkamiesten sekä kilpailuviranomaisen valtuuttamien tai nimeämien virkamiesten, jonka alueella tarkastus on määrä suorittaa, on kyseisen viranomaisen tai komission pyynnöstä aktiivisesti avustettava komission valtuuttamia virkamiehiä ja muita mukana olevia henkilöitä. Tätä tarkoitusta varten virkamiehillä on 2 kohdassa määritellyt valtuudet.

6. Jos komission valtuuttamat virkamiehet ja muut mukana olevat henkilöt toteavat, että yritys vastustaa tämän artiklan nojalla määrättyä tarkastusta, asianomaisen jäsenvaltion on annettava heille tarvittavaa apua, pyytäen tarvittaessa poliisin tai vastaavan lainvalvontaviranomaisen virka-apua, jotta he voivat suorittaa tarkastuksensa.

7. Jos 6 kohdassa säädetty virka-apu kansallisten sääntöjen mukaisesti edellyttää oikeusviranomaisen lupaa, tällaista lupaa on pyydettävä. Lupaa voidaan pyytää myös turvaamistoimenpiteenä.

8. Jos 7 kohdassa tarkoitettua lupaa pyydetään, kansallinen oikeusviranomainen tarkistaa, että komission päätös on pätevä ja että suunnitellut pakkokeinot eivät ole tarkastuksen kohteeseen nähden mielivaltaisia eivätkä liiallisia. Tarkistaessaan pakkokeinojen oikeasuhteisuutta kansallinen oikeusviranomainen voi pyytää komissiolta joko suoraan tai jäsenvaltion kilpailuviranomaisen kautta yksityiskohtaisia selvityksiä erityisesti niistä perusteista, joita komissiolla on epäilläkseen perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan rikkomista, sekä epäilyn rikkomisen vakavuudesta ja asianomaisen yrityksen osallisuudesta. Kansallinen oikeusviranomainen ei kuitenkaan voi saattaa kyseenalaiseksi tarkastuksen tarpeellisuutta eikä vaatia, että sille toimitettaisiin komission asiakirja-aineistossa olevia tietoja. Komission päätöksen laillisuutta valvoo ainoastaan yhteisöjen tuomioistuin.

21 artikla

Muiden tilojen tarkastaminen

1. Jos voidaan perustellusti epäillä, että kirjanpitoa ja muita liiketoimintaan ja tarkastuksen kohteeseen liittyviä asiakirjoja, joilla voi olla merkitystä todistettaessa perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan vakavaa rikkomista, säilytetään muissa tiloissa, alueilla ja kulkuneuvoissa, asianomaisten yritysten tai yritysten yhteenliittymien johtajien, hallituksen jäsenten ja muiden henkilöstön edustajien yksityisasunnot mukaan lukien, komissio voi päätöksen nojalla määrätä tarkastuksen tekemisestä kyseisissä tiloissa, alueilla ja kulkuneuvoissa.

2. Päätöksessä on mainittava tarkastuksen kohde ja tarkoitus, tarkastuksen aloituspäivä sekä oikeus hakea muutosta päätökseen yhteisöjen tuomioistuimelta. Siinä on erityisesti mainittava syyt, joiden perusteella komissio päättää 1 kohdassa tarkoitettua epäilyn olevan aiheellisen. Komissio tekee kyseiset päätökset kuultuaan sen jäsenvaltion kilpailuviranomaista, jonka alueella tarkastus on määrä suorittaa.

3. Edellä 1 kohdan mukaisesti tehtyä päätöstä ei voida panna täytäntöön ennen kuin kyseisen jäsenvaltion kansalliselta oikeusviranomaiselta on saatu ennakolta lupa. Kansallinen oikeusviranomainen tarkistaa, että komission päätös on pätevä ja että pakkokeinot eivät ole mielivaltaisia eivätkä liiallisia ottaen huomioon erityisesti epäilyn rikkomisen vakavuuden, etsittyjen todisteiden tärkeyden, asianomaisen yrityksen osallisuuden sekä sen, että on kohtuullisen todennäköistä, että tarkastuksen kohdetta koskevia kirjanpito- ja liikeasiakirjoja säilytetään tiloissa, joihin lupaa pyydetään. Kansallinen oikeusviranomainen voi pyytää komissiolta joko suoraan tai jäsenvaltion kilpailuviranomaisen kautta yksityiskohtaista selvitystä seikoista, joita tarvitaan, jotta se voi tarkistaa pakkokeinojen oikeasuhteisuuden.

Kansallinen oikeusviranomainen ei kuitenkaan voi saattaa kyseenalaiseksi tarkastuksen tarpeellisuutta eikä vaatia, että sille toimitettaisiin komission asiakirja-aineistossa olevia tietoja. Komission päätöksen laillisuutta valvoo ainoastaan yhteisöjen tuomioistuin.

4. Virkamiehillä ja muilla mukana olevilla henkilöillä, jotka komissio on valtuuttanut tekemään tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti määrätyn tarkastuksen, on 20 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohdassa esitetyt valtuudet. 20 artiklan 5 ja 6 kohtaa on sovellettava tarvittavin muutoksin.

22 artikla

Jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten suorittama tutkinta

1. Jäsenvaltion kilpailuviranomainen voi toteuttaa alueellaan tarkastukset tai muut tutkintatoimenpiteet kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti toisen jäsenvaltion kilpailuviranomaisen puolesta ja sen lukuun todetakseen, onko perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklaa rikottu. Kerättyjen tietojen vaihto ja käyttö on suoritettava 12 artiklan mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten on komission pyynnöstä suoritettava tarkastukset, joita komissio pitää tarpeellisina 20 artiklan 1 kohdan mukaisesti tai joista se on määrännyt 20 artiklan 4 kohdan mukaisella päätöksellään. Näiden tarkastusten suorittamisesta vastuussa olevat jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten virkamiehet sekä heidän valtuuttamansa tai nimeämänsä virkamiehet käyttävät valtuuksiaan kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

Komission valtuuttamat virkamiehet ja muut mukana olevat henkilöt voivat komission tai sen jäsenvaltion kilpailuviranomaisen pyynnöstä, jonka alueella tarkastus on määrää suorittaa, avustaa asianomaisen viranomaisen virkamiehiä.

VI LUKU

SEURAAMUKSET

23 artikla

Sakot

1. Komissio voi päätöksellään määrätä yrityksille tai yritysten yhteenliittymille sakon, joka on enintään yksi prosentti edellisen tilikauden liikevaihdosta, jos tahallisesti tai tuottamuksellisesti:

- a) ne antavat virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja vastatessaan 17 artiklan tai 18 artiklan 2 kohdan nojalla esitettyyn pyyntöön;
- b) ne antavat virheellisiä, puutteellisia tai harhaanjohtavia tietoja vastatessaan 17 artiklan tai 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti tehdyn päätöksen nojalla esitettyyn pyyntöön taikka eivät toimita tietoja asetetussa määräajassa;
- c) ne esittävät vaaditun kirjanpitonsa tai muut vaaditut liikeasiakirjansa puutteellisina 20 artiklan nojalla suoritettun tarkastuksen yhteydessä taikka kieltäytyvät suostumasta 20 artiklan 4 kohdan nojalla tehdyllä päätöksellä määrättyyn tarkastukseen;

- d) vastatessaan 20 artiklan 2 kohdan e alakohdan nojalla esitettyyn kysymykseen
- ne vastaavat virheellisesti tai harhaanjohtavasti,
  - ne jättävät oikaisematta henkilöstön jäsenen antaman virheellisen, epätäydellisen tai harhaanjohtavan vastauksen komission asettamassa määräajassa, taikka
  - ne jättävät antamatta tai kieltäytyvät antamasta täydellistä vastausta tosiseikoista, jotka koskevat 20 artiklan 4 kohdan nojalla tehdyllä päätöksellä määrätyn tarkastuksen kohdetta ja tarkoitusta;
- e) komission valtuuttamien virkamiesten tai muiden mukana olevien henkilöiden 20 artiklan 2 kohdan d alakohdan nojalla asettamat sinetit on murrettu.

2. Komissio voi päätöksellään määrätä yrityksille tai yritysten yhteenliittymille sakon, jos ne tahallaan tai tuottamuksesta:

- a) rikkovat perustamissopimuksen 81 artiklan tai 82 artiklan määräyksiä; tai
- b) rikkovat tämän asetuksen 8 artiklan nojalla tehtyä päätöstä väli-toimenpiteiden määrittämisestä; tai
- c) eivät noudata tämän asetuksen 9 artiklan nojalla tehdyn päätöksen mukaan velvoittavaa sitoumusta.

Kunkin rikkomiseen osallisen yrityksen tai yritysten yhteenliittymän osalta sakko on enintään kymmenen prosenttia sen edellisen tilikauden liikevaihdosta.

Jos yhteenliittymän suorittama rikkominen liittyy sen jäsenten toimintaan, sakko saa olla enintään kymmenen prosenttia sellaisten jäsenten liikevaihtojen summasta, jotka toimivat niillä markkinoilla, joihin yhteenliittymän suorittama rikkominen vaikuttaa.

3. Sakon suuruutta määrättäessä on otettava huomioon sekä rikkomisen vakavuus että sen kesto.

4. Jos yritysten yhteenliittymä, joka on tuomittu maksamaan sakkoa ottaen huomioon siihen kuuluvien yritysten liikevaihto, ei ole maksukykyinen, yhteenliittymän on vaadittava siihen kuuluvilta yrityksiltä osuuksia sakon maksamiseksi.

Jos kyseisiä osuuksia ei ole maksettu yhteenliittymälle komission asettamassa määräajassa, komissio voi vaatia sakon maksamista suoraan miltä tahansa yritykseltä, jonka edustajat olivat yhteenliittymän asianomaisten päätöksentekojen jäseniä.

Kun komissio on vaatinut toisen alakohdan mukaisesti sakon maksamista, se voi tarvittaessa sakon täysimääräisen maksamisen varmistamiseksi vaatia loppuerän maksamista keneltä tahansa yhteenliittymän niistä jäsenistä, jotka toimivat markkinoilla, joilla rikkominen tapahtui.

Komissio ei kuitenkaan voi vaatia toisen tai kolmannen alakohdan nojalla maksua yrityksiltä, jotka osoittavat, että ne eivät ole panneet täytäntöön rikkomista koskevaa yhteenliittymän päätöstä ja joko eivät ole olleet siitä tietoisia tai ovat vetäytyneet siitä aktiivisesti ennen kuin komissio alkoi tutkia asiaa.

Yksittäisen yrityksen rahallinen vastuu ei saa sakon maksussa ylittää kymmentä prosenttia sen edellisen tilikauden liikevaihdosta.

5. Päätökset, jotka tehdään 1 ja 2 kohdan nojalla, eivät ole rikosoikeudellisia.

24 artikla

Uhkasakot

1. Komissio voi päätöksellään määrätä yrityksille tai yritysten yhteenliittymille uhkasakon, joka on enintään viisi prosenttia edellisen tilikauden keskimääräisestä päivittäisestä liikevaihdosta kultakin viivästyspäivältä laskettuna päätöksessä määrätystä päivästä, pakottaakseen ne:

- a) 7 artiklan nojalla tehdyn päätöksen mukaisesti lopettamaan perustamissopimuksen 81 tai 82 artiklan määräysten rikkomisen;

- b) noudattamaan 8 artiklan nojalla tehtyä päätöstä välimenpiteiden määräämisestä;
- c) noudattamaan 9 artiklan nojalla tehdyn päätöksen mukaan pakollista sitoumusta;
- d) antamaan täydellisinä ja virheettöminä tiedot, joita se on pyytänyt 17 artiklan tai 18 artiklan 3 kohdan nojalla tehdyllä päätöksellä; tai
- e) suostumaan tarkastukseen, jonka se on määrännyt tämän asetuksen 20 artiklan 4 kohdan nojalla tehdyllä päätöksellä.

2. Jos yritykset tai yritysten yhteenliittymät ovat täyttäneet veloitteen, jonka tehosteeksi uhkasakko määrättiin, komissio voi määrätä uhkasakon lopullisen määrän pienemmäksi kuin se olisi alkuperäisen päätöksen perusteella. Sovelletaan 23 artiklan 4 kohdan säännöksiä vastaavasti.

VII LUKU

VANHENTUMISAJAT

25 artikla

Seuraamusten määräämisen vanhentumisajat

1. Tämän asetuksen 23 ja 24 artiklaan perustuvia komission valtuuksia koskevat vanhentumisajat seuraavasti:
  - a) kolme vuotta, jos on rikottu säännöksiä, jotka koskevat tietojen pyytämistä tai tarkastusten suorittamista;
  - b) viisi vuotta, jos kyse on muista rikkomisista.
2. Vanhentumisaika alkaa kulua päivästä, jona rikkominen tapahtui. Jatketun tai uusitun rikkomisen osalta aika alkaa kuitenkin kulua siitä päivästä, jona rikkominen lakkaa.
3. Kaikki komission tai jäsenvaltion kilpailuviranomaisen suorittamat toimet rikkomisen tutkinnan tai rikkomista koskevan menettelyn aloittamiseksi keskeyttävät sakkojen ja uhkasakkojen määräämiseen sovellettavan vanhentumisajan. Vanhentumisaika keskeytyy päivänä, jona toimi annetaan tiedoksi vähintään yhdelle rikkomiseen osalliselle yritykselle tai yritysten yhteenliittymälle. Toimia, jotka keskeyttävät vanhentumisajan kulumisen, ovat erityisesti:
  - a) komission tai jäsenvaltion kilpailuviranomaisten kirjalliset pyynnöt saada tietoja;
  - b) kirjallinen valtuutus, jonka komissio tai jäsenvaltion kilpailuviranomainen antaa virkamiehille tarkastuksen suorittamista varten;
  - c) komission tai jäsenvaltion kilpailuviranomaisen menettelyn aloittaminen;
  - d) ilmoitus komission tai jäsenvaltion kilpailuviranomaisen väitetiedoksiannosta.
4. Vanhentumisaika keskeytyy suhteessa kaikkiin rikkomiseen osallisiin yrityksiin tai yritysten yhteenliittymiin.
5. Vanhentumisaika alkaa kulua uudelleen jokaisesta keskeytymisestä. Vanhentumisaika päättyy kuitenkin viimeistään sinä päivänä, jona kahden vanhentumisajan pituutta vastaava määräaika on kulunut komission määräämättä sakkoa tai uhkasakkoa; tämä määräaika pitenee ajalla, joksi vanhentuminen katkeaa 6 kohdan mukaisesti.
6. Sakkojen tai uhkasakkojen määräämiseen sovellettava vanhentumisaika katkeaa ajaksi, jonka komission päätöstä koskeva oikeudenkäynti on vireillä yhteisöjen tuomioistuimessa.

26 artikla

Seuraamusten täytäntöönpanon vanhentumisajat

1. Komission valtuuksia panna täytäntöön 23 ja 24 artiklan nojalla tehdyt päätökset rajoittaa viiden vuoden vanhentumisaika.
2. Vanhentumisaika alkaa kulua päivästä, jona päätös on tullut lainvoimaiseksi.
3. Seuraamusten täytäntöönpanoon sovellettavan vanhentumisajan keskeyttää:
  - a) sellaisen päätöksen antaminen tiedoksi, jolla on muutettu sakon tai uhkasakon alkuperäistä määrää taikka hylätty sen muuttamista koskeva hakemus;
  - b) komission taikka jäsenvaltion komission pyynnöstä sakon tai uhkasakon täytäntöönpanemiseksi suoritama toimi.
4. Vanhentumisaika alkaa kulua uudelleen jokaisesta keskeytymisestä.
5. Seuraamusten täytäntöönpanoon sovellettava vanhentumisaika katkeaa ajaksi:
  - a) joksi on myönnetty maksuaikaa;
  - b) jolla maksun täytäntöönpanoa on lykätty yhteisöjen tuomioistuimen päätöksellä.

VIII LUKU

KUULEMINEN JA SALASSAPITO

27 artikla

Osapuolten, kantelijoiden ja muiden kolmansien kuuleminen

1. Ennen 7, 8 ja 23 artiklassa sekä 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen päätösten tekemistä komission on varattava yrityksille tai yritysten yhteenliittymille, joita komission toteuttama menettely koskee, tilaisuus esittää huomautuksensa komission niitä vastaan esittämistä väitteistä. Komissio perustaa päätöksensä yksinomaan väitteille, joista asianomaiset osapuolet ovat voineet esittää huomautuksensa. Kantelijat osallistuvat tiiviisti menettelyyn.
2. Asianomaisten osapuolten puolustautumisoikeudet menettelyssä on täysin turvattava. Niillä on oikeus tutustua komission asiakirja-aineistoon edellyttäen kuitenkin, että otetaan huomioon yritysten oikeudet edut sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta. Oikeutta tutustua asiakirja-aineistoon ei myönnetä luottamuksellisiin tietoihin eikä komission ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten sisäisiin asiakirjoihin. Erityisesti komission ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten välinen tai eri jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten välinen kirjeenvaihto, mukaan lukien 11 ja 14 artiklan mukaisesti laaditut asiakirjat, ei kuulu tutustumisoikeuden piiriin. Mikään tässä kohdassa säädetty seikka ei estä komissiota paljastamasta ja käyttämästä tietoja, jotka ovat tarpeen rikkomisen todistamiseksi.
3. Jos komissio pitää sitä tarpeellisena, se voi kuulla myös muita luonnollisia tai oikeushenkilöitä. Hakemuksiin, joilla tällaiset henkilöt pyytävät tulla kuulluiksi, on suostuttava, jos ne osoittavat, että niillä on asiassa riittävä etu. Jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset voivat myös pyytää komissiota kuulemaan muita luonnollisia tai oikeushenkilöitä.
4. Jos komissio aikoo tehdä 9 tai 10 artiklan mukaisen päätöksen, se julkaisee tiiviin yhteenvedon asiaan liittyvistä seikoista ja sitoumusten tai ehdotetun toimintatavan pääkohdat. Asianomaiset kolmannet osapuolet saavat esittää huomautuksensa määräajassa, jonka komissio vahvistaa julkaisussaan ja joka ei saa olla yhtä kuukautta lyhyempi. Julkaisussa on otettava huomioon yritysten oikeudet edut sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta.

28 artikla

Salassapitovelvollisuus

1. Rajoittamatta 12 ja 15 artiklan soveltamista 17—22 artiklaa sovellettaessa saatuja tietoja voidaan käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten ne on koottu.
2. Rajoittamatta 11, 12, 14, 15 ja 27 artiklan tietojen vaihtoa ja käyttöä koskevien säännösten soveltamista, komissio ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset sekä niiden virkamiehet, toimihenkilöt ja muut kyseisten viranomaisten valvonnassa työskentelevät henkilöt sekä jäsenvaltioiden muiden viranomaisten virkamiehet ja toimihenkilöt eivät saa ilmaista tietoja, jotka ne ovat saaneet tai joita ne ovat vaihtaneet tätä asetusta sovellettaessa ja jotka luonteensa perusteella ovat salassa pidettäviä. Tätä velvoitetta sovelletaan myös kaikkiin jäsenvaltioiden edustajiin ja asiantuntijoihin, jotka osallistuvat neuvoa-antavan komitean kokouksiin 14 artiklan mukaisesti.

IX LUKU

POIKKEUSASETUKSET

29 artikla

Peruuttaminen yksittäistapauksissa

1. Jos komissio, joka on valtuutettu neuvoston asetuksessa, esimerkiksi asetuksessa N:o 19/65/ETY, (ETY) N:o 2821/71, (ETY) N:o 3976/87, (ETY) N:o 1534/91 tai (ETY) N:o 479/92, soveltamaan asetuksella perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohtaa, on julistanut, että perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan määräykset eivät koske tiettyjä sopimusten, yritysten yhteenliittymien päätösten tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiä, se voi omasta aloitteestaan tai kantelun perusteella peruuttaa tällaisesta poikkeusasetuksen soveltamisesta johtuvan edun, jos se havaitsee, että jossain yksittäisessä asiassa sopimuksella, päätöksellä tai yhdenmukaistetulla menettelytavalla, johon poikkeusasetusta sovelletaan, on vaikutuksia, jotka ovat ristiriidassa perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan kanssa.
2. Jos 1 kohdassa tarkoitettussa komission asetuksessa tarkoitetuilla sopimuksilla, yritysten yhteenliittymien päätöksillä tai yhdenmukaistetuilla menettelytavoilla on yksittäisessä asiassa perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan kanssa ristiriidassa olevia vaikutuksia jäsenvaltion alueella tai sellaisella osalla siitä, joka täyttää kaikki erillisten maantieteellisten markkinoiden tunnuspiirteet, kyseisen jäsenvaltion kilpailuviranomainen voi peruuttaa kyseisen asetuksen soveltamisesta johtuvan edun tällä alueella.

X LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

30 artikla

Päätösten julkistaminen

1. Komission on julkaistava päätökset, jotka se tekee 7—10 sekä 23 ja 24 artiklan nojalla.
2. Julkaistaessa mainitaan osapuolten nimet ja päätöksen pääasiallinen sisältö mukaan lukien määrätyt seuraamukset. Siinä on otettava huomioon yritysten oikeutetut edut sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta.

31 artikla

Yhteisöjen tuomioistuimen valvonta

Yhteisöjen tuomioistuimella on täysi harkintavalta tutkiessaan valitukset päätöksistä, joilla komissio on määrännyt sakon tai uhkasakon. Se voi poistaa sakon tai uhkasakon taikka alentaa tai korottaa sitä.

32 artikla

Soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen

Tätä asetusta ei sovelleta:

- a) asetuksen (ETY) 4056/86 1 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun kansainväliseen hakurahtiliikenteeseen,
- b) merikuljetuspalveluihin, jotka suoritetaan yksinomaan yhden ja saman jäsenvaltion satamien välillä, kuten asetuksen (ETY) 4056/86 1 artiklan 2 kohdassa säädetään,
- c) yhteisön lentoasemien ja kolmansien maiden väliseen lentoliikenteeseen.

33 artikla

Täytäntöönpanosäännökset

1. Komissio valtuutetaan antamaan tämän asetuksen täytäntöönpanon kannalta aiheelliset säännökset. Kyseiset säännökset voivat koskea muun muassa seuraavia seikkoja:

- a) 7 artiklan mukaisesti esitettyjen kantelujen muotoa, sisältöä ja muita yksityiskohtia sekä kantelujen hylkäämisessä sovellettavaa menettelyä;
- b) 11 artiklassa tarkoitettuja tietoja ja kuulemista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä;
- c) 27 artiklassa tarkoitettua kuulemista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä.

2. Komission on ennen 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden hyväksymistä julkaistava niitä koskeva ehdotus ja pyydettyvä kaikkia asianosaisia esittämään huomautuksensa määräajassa, jonka komissio vahvistaa ja jonka on oltava vähintään yksi kuukausi. Komission on ennen toimenpide-ehdotuksen julkaisemista ja sen hyväksymistä kuultava kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa.

XI LUKU

SIIRTYMÄ-, MUUTOS- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

34 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Asetuksen N:o 17 2 artiklan nojalla komissiolle tehdyt hakemukset ja asetuksen N:o 17 4 ja 5 artiklan nojalla tehdyt ilmoitukset sekä asetusten (ETY) N:o 1017/68, (ETY) N:o 4056/86 ja (ETY) N:o 3975/87 nojalla tehdyt vastaavat hakemukset ja ilmoitukset ovat tämän asetuksen soveltamispäivästä alkaen mitättömiä.

2. Asetuksen N:o 17 ja asetusten (ETY) N:o 1017/68, (ETY) N:o 4056/86 sekä (ETY) N:o 3975/87 mukaisesti toteutetut menettelyt ovat voimassa tätä asetusta sovellettaessa.

35 artikla

Jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten nimeäminen

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi tai useampi kilpailuviranomainen, joka vastaa perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan soveltamisesta siten, että tämän asetuksen säännöksiä noudatetaan tehokkaasti. Toimenpiteet, jotka ovat tarpeen näiden viranomaisten valtuuttamiseksi soveltamaan kyseisiä artikloja, on toteutettava 1 päivään toukokuuta 2004 mennessä. Nimettyihin viranomaisiin voi kuulua myös tuomiois-tuimia.

2. Kun yhteisön kilpailulainsäädännön voimaan saattaminen annetaan kansallisten hallinto- ja oikeusviranomaisten tehtäväksi, jäsenvaltiot voivat antaa näille eri viranomaisille erilaiset valtuudet ja erilaisia tehtäviä riippumatta siitä, ovatko ne hallinto- vai oikeusviranomaisia.

3. Edellä 11 artiklan 6 kohdan vaikutukset koskevat kyseisiä jäsenvaltioiden nimeämiä viranomaisia, mukaan lukien tuomioistuimet, jotka suorittavat 5 artiklassa tarkoitettujen eri päätösten valmisteluun ja tekemiseen liittyviä toimia. 11 artiklan 6 kohdan vaikutukset eivät ulotu tuomioistuihin silloin, kun ne toimivat muutoksenhakutuomioistuimina 5 artiklassa tarkoitettujen eri päätösten osalta.

4. Sen estämättä, mitä 3 kohdassa säädetään, jäsenvaltioissa, joissa viranomainen tiettyjen 5 artiklassa tarkoitettujen eri päätösten hyväksymistä varten tekee jonkin asian käsittelemisestä esityksen oikeusviranomaiselle, joka on erillinen ja muu kuin esityksen tehnyt viranomainen, ja edellyttäen että tämän kohdat vaatimukset täyttyvät, 11 artiklan 6 kohdan vaikutukset koskevat ainoastaan kyseisessä asiassa esityksen tehnyttä viranomaista, jonka on peruttava oikeusviranomaiselle tekemänsä esitys silloin, kun komissio aloittaa menettelyn, ja tämä peruuttaminen lopettaa tosiasiallisesti kansallisen menettelyn.

36 artikla

Asetuksen (ETY) N:o 1017/68 muuttaminen

Muutetaan asetus (ETY) N:o 1017/68 seuraavasti:

- 1) Kumotaan 2 artikla.
- 2) Korvataan 3 artiklan 1 kohdassa ilmaisu ”Edellä 2 artiklassa tarkoitettu kielto” ilmaisulla ”Perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kielto”.
- 3) Muutetaan 4 artikla seuraavasti:
  - a) 1 kohdassa sanat ”Edellä 2 artiklassa tarkoitettu kielto (...) sopimuksia, päätöksiä tai yhdenmukaistettuja menettelytapoja” korvataan sanoilla ”Perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kielto (...) sopimuksia, päätöksiä tai yhdenmukaistettuja menettelytapoja”.
  - b) Korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Jos jollakin 1 kohdassa tarkoitetulla sopimuksella, päätöksellä tai yhdenmukaistetulla menettelytavalla tietyssä tapauksessa on perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan vaatimusten kanssa ristiriitaisia vaikutuksia, yrityksiä tai yritysten yhteenliittymiä voidaan vaatia lopettamaan kyseiset vaikutukset.”
- 4) Kumotaan 5—29 artikla lukuun ottamatta 13 artiklan 3 kohtaa, jota sovelletaan edelleen päätöksiin, jotka tehdään asetuksen (ETY) N:o 1017/68 5 artiklan nojalla ennen tämän asetuksen soveltamispäivämäärää, kyseisten päätösten voimassaolon päättymispäivään.
- 5) Kumotaan 30 artiklan 2, 3 ja 4 kohta.

37 artikla

Asetuksen (ETY) N:o 2988/74 muuttaminen

Lisätään asetukseen (ETY) N:o 2988/74 artikla seuraavasti:

”7 a artikla

Soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen

Tätä asetusta ei sovelleta perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16 päivänä joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 (*) nojalla toteutettuihin toimenpiteisiin.

(*) EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1.”

38 artikla

Asetuksen (ETY) N:o 4056/86 muuttaminen

Muutetaan asetus (ETY) N:o 4056/86 seuraavasti:

1) Muutetaan 7 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

"1. Velvoitteen laiminlyönti

Jos asianomaiset osapuolet rikkovat velvoitetta, joka 5 artiklan mukaan liittyy 3 artiklassa säädettyyn poikkeukseen, komissio voi rikkomisen lopettamiseksi perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16 päivänä joulukuuta 2002 annettussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1/2003 (*) säädetyin edellytyksin tehdä päätöksen, jolla joko kielletään heitä toteuttamasta joitakin toimia tai vaaditaan heitä suorittamaan jotkin toimet taikka jolla peruutetaan heille ryhmäpoikkeuksesta johtuva etu.

(*) EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1."

b) muutetaan 2 kohta seuraavasti:

i) korvataan a alakohdan ilmaisu "II jaksossa säädetyin edellytyksin" ilmaisulla "asetuksessa (EY) N:o 1/2003 säädetyin edellytyksin";

ii) korvataan c alakohdan i alakohdan toisen kohdan toinen virke seuraavasti:

"Samalla komissio päättää asetuksen (EY) N:o 1/2003 9 artiklassa asetetuin edellytyksin, hyväksytäänkö asianomaisten yritysten esittämät sitoumukset niin, että muun muassa konferenssin ulkopuolella olevat varustamot pääsisivät markkinoille."

2) Muutetaan 8 artikla seuraavasti:

a) Poistetaan 1 kohta.

b) Korvataan 2 kohdassa sanat "10 artiklan mukaisesti" sanoilla "asetuksen (EY) N:o 1/2003 mukaisesti".

c) Poistetaan 3 kohta.

3) Muutetaan 9 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohdassa ilmaisu "15 artiklassa tarkoitettulle neuvoo-antavalle komitealle" ilmaisulla "asetuksen (EY) N:o 1/2003 artiklassa tarkoitettulle neuvoo-antavalle komitealle";

b) korvataan 2 kohdassa ilmaisu "15 artiklassa tarkoitettulle neuvoo-antavalle komitealle" ilmaisulla "asetuksen (EY) N:o 1/2003 artiklassa tarkoitettulle neuvoo-antavalle komitealle".

4) Kumotaan 10—25 artikla lukuun ottamatta 13 artiklan 3 kohtaa, jota sovelletaan edelleen päätöksiin, jotka tehdään perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan nojalla ennen tämän asetuksen soveltamispäivää, kyseisten päätösten voimassaolon päättymispäivään.

5) Poistetaan 26 artiklasta ilmaisu "10 artiklassa tarkoitettujen valitusten ja 12 artiklassa tarkoitettujen hakemusten muodosta, sisällöstä ja muista yksityiskohdista sekä 23 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja kuulemisista".

39 artikla

Asetuksen (ETY) N:o 3975/87 muuttaminen

Kumotaan asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3—19 artikla lukuun ottamatta 6 artiklan 3 kohtaa, jota sovelletaan edelleen päätöksiin, jotka tehdään perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan nojalla ennen tämän asetuksen soveltamispäivää, kyseisten päätösten voimassaolon päättymispäivään.

40 artikla

Asetusten N:o 19/65/ETY, (ETY) N:o 2821/71 ja (ETY) N:o 1534/91 muuttaminen

Kumotaan asetuksen N:o 19/65/ETY 7 artikla, asetuksen (ETY) N:o 2821/71 7 artikla ja asetuksen (ETY) N:o 1534/91 7 artikla.

41 artikla

Asetuksen (ETY) N:o 3976/87 muuttaminen

Muutetaan asetus (ETY) N:o 3976/87 seuraavasti:

- 1) Korvataan 6 artikla seuraavasti:

"6 artikla

Komissio kuulee perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16 päivänä joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 (*) 14 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa komiteaa ennen asetusehdotuksen julkaisemista ja ennen asetuksen antamista.

(*) EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1."

- 2) Kumotaan 7 artikla.

42 artikla

Asetuksen (ETY) N:o 479/92 muuttaminen

Muutetaan asetus (ETY) N:o 479/92 seuraavasti:

- 1) Korvataan 5 artikla seuraavasti:

"5 artikla

Ennen asetusehdotuksen julkaisemista ja ennen asetuksen antamista komissio kuulee perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16 päivänä joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 (*) 14 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa komiteaa.

(*) EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1."

- 2) Kumotaan 6 artikla.

43 artikla

Asetusten N:o 17 ja N:o 141 kumoaminen

1. Kumotaan asetus N:o 17 lukuun ottamatta 8 artiklan 3 kohtaa, jota sovelletaan edelleen päätöksiin, jotka tehdään perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan nojalla ennen tämän asetuksen soveltamispäivää, kyseisten päätösten voimassaolon päättymispäivään.
2. Kumotaan asetus N:o 141.
3. Viittaukset kumottuihin asetuksiin katsotaan viittauksiksi tähän asetukseen.

44 artikla

Kertomus tämän asetuksen soveltamisesta

Komissio esittää viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamisesta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen asetuksen toiminnasta, erityisesti 11 artiklan 6 kohdan ja 17 artiklan soveltamisesta.

Komissio arvioi tämän kertomuksen perusteella, onko tarpeen ehdottaa neuvostolle asetuksen tarkistusta.

45 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä toukokuuta 2004.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 16 päivänä joulukuuta 2002.

Neuvoston puolesta

Puhemies

M. FISCHER BOEL

**NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 2/2003,
annettu 19 päivänä joulukuuta 2002,**

tietyistä menettelyistä Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Kroatian tasavallan välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen soveltamiseksi ja Euroopan yhteisön ja Kroatian tasavallan välisen väliaikaisen sopimuksen soveltamiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2248/2001 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 133 artiklan,

1 artikla

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

Lisätään asetukseen (EY) N:o 2248/2001 artikkelit seuraavasti:

sekä katsoo seuraavaa:

”7 a artikla

- (1) Neuvosto on tekemässä Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Kroatian tasavallan välistä vakautus- ja assosiaatiosopimusta, joka allekirjoitettiin 29 päivänä lokakuuta 2001 Luxemburgissa, jäljempänä 'vakautus- ja assosiaatiosopimus'.
- (2) Neuvosto teki 29 päivänä lokakuuta 2001 Euroopan yhteisön ja Kroatian tasavallan välisen kauppaa ja kaupan liittännäistoimenpiteitä koskevan väliaikaisen sopimuksen, jäljempänä 'väliaikainen sopimus' ⁽¹⁾. Väliaikainen sopimus tuli voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2002, mutta sitä on sovellettu väliaikaisesti 1 päivästä tammikuuta 2002.
- (3) Asetuksessa (EY) N:o 2248/2001 ⁽²⁾ säädetään tietyistä menettelyistä näiden sopimusten eräiden määräysten soveltamiseksi. On kuitenkin tarpeen vahvistaa menettelyt näiden sopimusten tiettyjen lisämääräysten soveltamiseksi.
- (4) Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 ⁽³⁾ tehdyn neuvoston päätöksen mukaisesti.
- (5) Kaupan suojatoimenpiteiden osalta on aiheellista antaa erityissäännöksiä niistä yleisistä säännöistä, joista säädetään polkumyynnillä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 22 päivänä joulukuuta 1995 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 384/96 ⁽⁴⁾.
- (6) Tätä asetusta olisi sovellettava vakautus- ja assosiaatiosopimuksen voimaantulon jälkeenkin,

Yleinen suojalauseke ja riittämätöntä tarjontaa koskeva lauseke

1. Jos jäsenvaltio pyytää komissiota toteuttamaan väliaikaisen sopimuksen 25 ja 26 artiklassa ja myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 38 ja 39 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä, sen on toimitettava komissiolle pyyntöään tukevat tiedot.

2. Komissiota avustaa neuvoston asetuksen (EY) N:o 3285/94 ^(*) 4 artiklalla perustettu neuvoa-antava komitea, jäljempänä 'komitea'.

3. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.

4. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

5. Jos komissio jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan toteaa, että väliaikaisen sopimuksen 25 ja 26 artiklassa ja myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 38 ja 39 artiklassa säädetty edellytykset täyttyvät, se:

— ilmoittaa asiasta jäsenvaltioille viipymättä, jos se toimii omasta aloitteestaan, tai jäsenvaltion pyynnöstä toimiesaan viiden työpäivän kuluessa tällaisen pyynnön vastaanottamisesta,

— kuulee komiteaa ehdotetuista toimenpiteistä,

— tiedottaa samalla asiasta Kroatialle ja ilmoittaa neuvottelujen aloittamisesta väliaikaisessa komiteassa, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimustossa, väliaikaisen sopimuksen 25 artiklan 4 kohdan ja 26 artiklan 3 kohdan sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 38 artiklan 4 kohdan ja 39 artiklan 3 kohdan, mukaisesti,

— antaa samalla väliaikaiselle komitealle, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimustolle, kaikki näitä neuvotteluja varten tarvittavat tiedot väliaikaisen sopimuksen 25 artiklan 3 kohdan ja 26 artiklan 3 kohdan sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 38 artiklan 3 kohdan ja 39 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

⁽¹⁾ EYVL L 330, 14.12.2001, s. 3.

⁽²⁾ EYVL L 304, 21.11.2001, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽⁴⁾ EYVL L 56, 6.3.1996, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1972/2002 (EYVL L 305, 7.11.2002, s. 1).

6. Neuvottelujen päätyttyä, ja jos muunlainen järjestely ei osoittaudu mahdolliseksi, komissio voi komiteaa kuuluttuaan päättää aiheellisista väliaikaisen sopimuksen 25 ja 26 artiklassa sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 38 ja 39 artiklassa määrättyistä toimenpiteistä.

Päätöksestä ilmoitetaan viipymättä neuvostolle. Siitä ilmoitetaan myös väliaikaiselle komitealle ja myöhemmin vakautus- ja assosiaationeuvostolle.

Päätöstä sovelletaan välittömästi.

7. Kukin jäsenvaltio voi saattaa 6 kohdassa tarkoitetun komission päätöksen neuvoston käsiteltäväksi kymmenen työpäivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu tiedoksi.

Neuvosto voi määräenemmistöllä päättää asiasta toisin kahden kuukauden kuluessa.

8. Jos komissio päättää olla toteuttamatta väliaikaisen sopimuksen 25 ja 26 artiklassa ja myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 38 ja 39 artiklassa määrättyjä toimenpiteitä, se ilmoittaa asiasta neuvostolle viiden työpäivän kuluessa jäsenvaltion pyynnön vastaanottamisesta.

Kukin jäsenvaltio voi saattaa komission päätöksen neuvoston käsiteltäväksi kymmenen työpäivän kuluessa siitä, kun se on annettu tiedoksi.

Jos neuvosto määräenemmistöllä ilmaisee aikomuksensa päättää asiasta toisin, komissio antaa tästä viipymättä tiedon Kroatialle ja ilmoittaa sille neuvottelujen aloittamisesta väliaikaisessa komiteassa, myöhemmin vakautus- ja assosiaationeuvostossa, väliaikaisen sopimuksen 25 artiklan 3 ja 4 kohdan sekä 26 artiklan 3 kohdan sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 38 artiklan 3 ja 4 kohdan sekä 39 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

9. Neuvosto voi määräenemmistöllä päättää asiasta toisin kahden kuukauden kuluessa siitä, kun väliaikaisessa komiteassa ja myöhemmin vakautus- ja assosiaationeuvostossa käytävät neuvottelut Kroatian kanssa on saatettu päätökseen.

10. Väliaikaisessa komiteassa ja myöhemmin vakautus- ja assosiaationeuvostossa käytävät neuvottelut katsotaan päättyneiksi 30 päivän kuluttua 5 ja 8 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen antamisesta.

7 b artikla

Poikkeukselliset ja kriittiset olosuhteet

1. Väliaikaisen sopimuksen 25 artiklan 4 kohdan b alakohdassa ja 26 artiklan 4 kohdassa sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 38 artiklan 4 kohdan b alakohdassa ja 39 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen poikkeuksellisten ja kriittisten olosuhteiden ilmetessä komissio voi toteuttaa väliaikaisen sopimuksen 25 ja 26 artiklassa, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 38 ja 39 artiklassa, tarkoitettuja välittömiä toimenpiteitä.

Jos komissio vastaanottaa asiaa koskevan pyynnön jäsenvaltiolta, se tekee päätöksensä viiden työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

2. Komissio ilmoittaa päätöksestään neuvostolle.

3. Kukin jäsenvaltio voi saattaa komission päätöksen neuvoston käsiteltäväksi kymmenen työpäivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu sille tiedoksi.

Neuvosto voi määräenemmistöllä päättää asiasta toisin kahden kuukauden kuluessa.

7 c artikla

Maatalous- ja kalastustuotteita koskeva suojalauseke

Edellä 7 a ja 7 b artiklassa säädettyjen menettelyjen estämättä ne toimenpiteet, joita väliaikaisen sopimuksen 18 tai 25 artiklan, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 31 tai 38 artiklan, tai kyseisiä tuotteita koskevien liitteiden määräysten sekä pöytäkirjan 3 perusteella olosuhteiden sitä vaatiessa sovelletaan maatalous- ja kalastustuotteisiin, voidaan toteuttaa maatalouden tai maatalous- ja kalastustuotteiden yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeissa asianomaisissa säännöissä tai perustamissopimuksen 308 artiklan nojalla annetuissa, maatalous- ja kalastustuotteista jalostettuihin tuotteisiin sovellettavissa erityissäännöksissä vahvistettuja menettelyjä noudattaen, jos väliaikaisen sopimuksen 18 artiklan, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 31 artiklan, sekä väliaikaisen sopimuksen 25 artiklan 3, 4 ja 5 kohdan, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 38 artiklan 3, 4 ja 5 kohdan, mukaiset edellytykset täyttyvät.

7 d artikla

Polkumyynti

Jos yhteisöllä todennäköisesti on jonkin käytännön osalta perusteet soveltaa väliaikaisen sopimuksen 24 artiklan 1 kohdassa sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 37 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä, polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden käyttöönotosta päätetään polkumyynniltä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 22 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 384/96(**) säännösten mukaisesti sekä väliaikaisen sopimuksen 24 artiklan 2 kohdassa, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 37 artiklan 2 kohdassa, määrättyä menettelyä noudattaen.

7 e artikla

Kilpailu

1. Jos yhteisöllä mahdollisesti on jonkin käytännön osalta perusteet soveltaa väliaikaisen sopimuksen 35 artiklassa, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 70 artiklassa, tarkoitettuja toimenpiteitä, komissio tutkii tapauksen joko omasta aloitteestaan tai jäsenvaltion pyynnöstä ja päättää tämän jälkeen, onko kyseinen käytäntö sopimuksen määräysten mukainen. Komissio tekee tarvittaessa suojatoimenpiteiden käyttöönottoa koskevan ehdotuksen neuvostolle, joka päättää asiasta perustamissopimuksen 133 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen, lukuun ottamatta tapauksia, joissa on kyse muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 6 päivänä lokakuuta 1997 annetun asetuksen (EY) N:o 2026/97 (***) soveltamisalaan

kuuluvista tuista, jolloin toimenpiteistä päätetään mainitussa asetuksessa säädettyjä menettelyjä noudattaen. Toimenpiteet toteutetaan ainoastaan väliaikaisen sopimuksen 35 artiklan 9 kohdan ja myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 70 artiklan 9 kohdan mukaisin edellytyksin.

2. Jos jokin käytäntö saattaa aiheuttaa sen, että Kroatia soveltaa yhteisöön toimenpiteitä väliaikaisen sopimuksen 35 artiklan sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 70 artiklan nojalla, komissio päättää tapauksen tutkittuaan, onko kyseinen käytäntö väliaikaisessa sopimuksessa, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksessa, vahvistetun periaatteen mukainen. Komissio tekee tarvittaessa asiaa koskevat päätökset perustamissopimuksen 81, 82 ja 87 artiklan soveltamisesta johtuvien perusteiden mukaisesti.

7 f artikla

Petokset tai hallinnollisen yhteistyön laiminlyöminen

1. Väliaikaisen sopimuksen 30 artiklaa sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 43 artiklaa tulkittaessa tarkoitetaan alkuperäselvitysten tarkastamiseksi vaaditun hallinnollisen yhteistyön laiminlyömisellä muun muassa:

- hallinnollisen yhteistyön puuttumista, kuten sitä, ettei alkuperätodistusten antamisesta ja tarkastamisesta vastaavien tulliviranomaisten tai muiden viranomaisten nimiä ja osoitteita tai todistusten varmentamiseksi käytettävien leimojen leimanäytteitä toimiteta tai ettei näitä tietoja tarvittaessa päivitetä,
- toistuvia laiminlyöntejä tai riittämättömiä toimia tuotteiden alkuperäaseman ja sopimusten pöytäkirjan 4 muiden vaatimusten tarkastamisessa sekä alkuperäsääntöjen kiertämisen havaitsemisessa ja ehkäisemisessä,
- toistuvaa kieltäytymistä tai perusteetonta viivyttelyä alkuperäselvitysten myöhemmässä komission pyynnöstä suoritettavassa tarkastuksessa ja tarkastusten tulosten ilmoittamisessa ajallaan,
- toistuvaa kieltäytymistä tai perusteetonta viivyttelyä luvan hankkimisessa hallinnolliseen ja tarkastusyhteistyöhön liittyvien käyntien tekemiseksi Kroatiassa asiakirjojen aitouden tai sopimusten mukaisen etuuskohdelun myöntämisen kannalta merkityksellisten tietojen tarkastamista taikka aiheellisten selvitysten suorittamista tai järjestämistä varten alkuperäsääntöjen kiertämisen havaitsemiseksi ja ehkäisemiseksi,
- toistuvaa keskinäisestä hallinnollisesta avunannosta tulliasioissa tehdyn pöytäkirjan määräysten noudattamatta jättämistä, sikäli kuin tällä on merkitystä väliaikaisen sopimuksen myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen soveltamisen kannalta.

2. Jos komissio jäsenvaltion toimittamien tai itse hankkiemiensa tietojen perusteella toteaa, että väliaikaisen sopimuksen 30 artiklassa sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 43 artiklassa määrätty edellytykset täytyvät, se:

- tiedottaa asiasta neuvostolle,
- aloittaa välittömästi neuvottelut Kroatian kanssa mainittujen määräysten mukaisen ratkaisun löytämiseksi.

Lisäksi se voi:

- kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan tarpeellisia suoja-toimenpiteitä, joilla voidaan turvata yhteisön taloudelliset edut,
- julkaista *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ilmoituksen, jossa todetaan, että on perusteltuja syitä epäillä, sovelletaanko väliaikaisen sopimuksen 30 artiklan, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 43 artiklan, määräyksiä.

3. Kunnes 2 kohdassa tarkoitetuissa neuvotteluissa saavutetaan molempia osapuolia tyydyttävä ratkaisu, komissio voi päättää muista tarpeellisiksi katsomistaan toimenpiteistä väliaikaisen sopimuksen 30 artiklan, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 43 artiklan, sekä 5 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen mukaisesti.

4. Komissiota avustaa asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (***) 248 a artiklalla perustettu tullikoodeksikomitea.

5. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.

6. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

7 g artikla

Ilmoittaminen

Komissio tekee yhteisön puolesta väliaikaisessa sopimuksessa sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksessa edellytetyt ilmoitukset väliaikaiselle komitealle, myöhemmin vakautus- ja assosiaationeuvostolle.

(*) EYVL L 349, 31.12.1994, s. 53, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2474/2000 (EYVL L 286, 11.11.2000, s. 1).

(**) EYVL L 56, 6.3.1996, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1972/2002 (EYVL L 305, 7.11.2002, s. 1).

(***) EYVL L 288, 21.10.1997, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1973/2002 (EYVL L 305, 7.11.2002, s. 4).

(****) EYVL L 302, 19.10.1992, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2700/2000 (EYVL L 311, 12.12.2000, s. 17)."

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 19 päivänä joulukuuta 2002.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

L. ESPERSEN

**NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 3/2003,
annettu 19 päivänä joulukuuta 2002,**

tietyistä menettelyistä Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen soveltamiseksi ja Euroopan yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen väliaikaisen sopimuksen soveltamiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 153/2002 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 133 artiklan,

1 artikla

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

Lisätään asetukseen (EY) N:o 153/2002 artikkelit seuraavasti:

sekä katsoo seuraavaa:

"7 a artikla

- (1) Neuvosto on tekemässä Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välistä vakautus- ja assosiaatiosopimusta, joka allekirjoitettiin 9 päivänä huhtikuuta 2001 Luxemburgissa, jäljempänä 'vakautus- ja assosiaatiosopimus'.
- (2) Neuvosto teki 9 päivänä huhtikuuta 2001 Euroopan yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä koskevan väliaikaisen sopimuksen ⁽¹⁾, jolla määrätään vakautus- ja assosiaatiosopimuksen kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä koskevien määräysten aikaistusta voimaantulosta, jäljempänä 'väliaikainen sopimus'. Väliaikainen sopimus tuli voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2001.
- (3) Asetuksessa (EY) N:o 153/2002 ⁽²⁾ säädetään tietyistä menettelyistä näiden sopimusten eräiden määräysten soveltamiseksi. On kuitenkin tarpeen vahvistaa menettelyt näiden sopimusten tiettyjen lisämääräysten soveltamiseksi.
- (4) Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ⁽³⁾ mukaisesti.
- (5) Kaupan suojatoimenpiteiden osalta on aiheellista antaa erityissäännöksiä niistä yleisistä säännöistä, joista säädetään polkumyynnillä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 22 päivänä joulukuuta 1995 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 384/96 ⁽⁴⁾.
- (6) Tätä asetusta olisi sovellettava vakautus- ja assosiaatiosopimuksen voimaantulon jälkeenkin,

Yleinen suojalauseke ja riittämätöntä tarjontaa koskeva lauseke

1. Jos jäsenvaltio pyytää komissiota toteuttamaan väliaikaisen sopimuksen 24 ja 25 artiklassa ja myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 37 ja 38 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä, sen on toimitettava komissiolle pyyntöään tukevat tiedot.
2. Komissiota avustaa neuvoston asetuksen (EY) N:o 3285/94 ^(*) 4 artiklalla perustettu neuvoa-antava komitea, jäljempänä 'komitea'.
3. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.
4. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.
5. Jos komissio jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan toteaa, että väliaikaisen sopimuksen 24 ja 25 artiklassa ja myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 37 ja 38 artiklassa säädetty edellytykset täyttyvät, se:
  - ilmoittaa asiasta jäsenvaltioille viipymättä, jos se toimii omasta aloitteestaan tai, jäsenvaltion pyynnöstä toimiesseen, viiden työpäivän kuluessa tällaisen pyynnön vastaanottamisesta,
  - kuulee komiteaa ehdotetuista toimenpiteistä,
  - tiedottaa samalla asiasta entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle ja ilmoittaa neuvottelujen aloittamisesta yhteistyöneuvostossa, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiokomiteassa, väliaikaisen sopimuksen 24 artiklan 4 kohdan ja 25 artiklan 3 kohdan sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 37 artiklan 4 kohdan ja 38 artiklan 3 kohdan mukaisesti,
  - antaa samalla yhteistyöneuvostolle, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiokomitealle, kaikki näitä neuvotteluja varten tarvittavat tiedot väliaikaisen sopimuksen 24 artiklan 3 kohdan ja 25 artiklan 3 kohdan sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 37 artiklan 3 kohdan ja 38 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

⁽¹⁾ EYVL L 124, 4.5.2001, s. 2.

⁽²⁾ EYVL L 25, 29.1.2002, s. 16.

⁽³⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽⁴⁾ EYVL L 56, 6.3.1996, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1972/2002 (EYVL L 305, 7.11.2002, s. 1).

6. Neuvottelujen päätyttyä, ja jos muunlainen järjestely ei osoittaudu mahdolliseksi, komissio voi komiteaa kuuluttuaan päättää aiheellisista väliaikaisen sopimuksen 24 ja 25 artiklassa sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 37 ja 38 artiklassa määrättyistä toimenpiteistä.

Päätöksestä ilmoitetaan viipymättä neuvostolle. Siitä ilmoitetaan myös yhteistyöneuvostolle ja myöhemmin vakautus- ja assosiaatioskomitealle.

Päätöstä sovelletaan välittömästi.

7. Kukin jäsenvaltio voi saattaa 6 kohdassa tarkoitetun komission päätöksen neuvoston käsiteltäväksi kymmenen työpäivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu tiedoksi.

Neuvosto voi määränemmistöllä päättää asiasta toisin kahden kuukauden kuluessa.

8. Jos komissio päättää olla toteuttamatta väliaikaisen sopimuksen 24 ja 25 artiklassa ja myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 37 ja 38 artiklassa määrättyjä toimenpiteitä, se ilmoittaa asiasta neuvostolle viiden työpäivän kuluessa jäsenvaltion pyynnön vastaanottamisesta.

Kukin jäsenvaltio voi saattaa komission päätöksen neuvoston käsiteltäväksi kymmenen työpäivän kuluessa siitä, kun se on annettu tiedoksi.

Jos neuvosto määränemmistöllä ilmaisee aikomuksensa päättää asiasta toisin, komissio antaa tästä viipymättä tiedon entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle ja ilmoittaa sille neuvottelujen aloittamisesta yhteistyöneuvostossa, myöhemmin vakautus- ja assosiaatioskomiteassa, väliaikaisen sopimuksen 24 artiklan 3 ja 4 kohdan sekä 25 artiklan 3 kohdan sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 37 artiklan 3 ja 4 kohdan sekä 38 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

9. Neuvosto voi määränemmistöllä päättää asiasta toisin kahden kuukauden kuluessa siitä, kun yhteistyöneuvostossa ja myöhemmin vakautus- ja assosiaatioskomiteassa käytävät neuvottelut entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa on saatettu päätökseen.

10. Yhteistyöneuvostossa ja myöhemmin vakautus- ja assosiaatioskomiteassa käytävät neuvottelut katsotaan päättyneiksi 30 päivän kuluttua 5 ja 8 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen antamisesta.

7 b artikla

Poikkeukselliset ja kriittiset olosuhteet

1. Väliaikaisen sopimuksen 24 artiklan 4 kohdan b alakohdassa ja 25 artiklan 4 kohdassa sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 37 artiklan 4 kohdan b alakohdassa ja 38 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen poikkeuksellisten ja kriittisten olosuhteiden ilmetessä komissio voi toteuttaa väliaikaisen sopimuksen 24 ja 25 artiklassa, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 37 ja 38 artiklassa, tarkoitettuja välittömiä toimenpiteitä.

Jos komissio vastaanottaa asiaa koskevan pyynnön jäsenvaltiolta, se tekee päätöksensä viiden työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

2. Komissio ilmoittaa päätöksestään neuvostolle.

3. Kukin jäsenvaltio voi saattaa komission päätöksen neuvoston käsiteltäväksi kymmenen työpäivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu sille tiedoksi.

Neuvosto voi määränemmistöllä päättää asiasta toisin kahden kuukauden kuluessa.

7 c artikla

Maatalous- ja kalastustuotteita koskeva suojalauseke

Edellä 7 a ja 7 b artiklassa säädettyjen menettelyjen estämättä ne toimenpiteet, joita väliaikaisen sopimuksen 17 tai 24 artiklan, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 30 tai 37 artiklan, tai kyseisiä tuotteita koskevien liitteiden määräysten sekä pöytäkirjan 3 perusteella olosuhteiden sitä vaatiessa sovelletaan maatalous- ja kalastustuotteisiin, voidaan toteuttaa maatalouden tai maatalous- ja kalastustuotteiden yhteisiä markkinajärjestelyjä koskevissa asianomaisissa säännöissä tai perustamissopimuksen 308 artiklan nojalla annetuissa, maatalous- ja kalastustuotteista jalostettuihin tuotteisiin sovellettavissa erityissäännöksissä vahvistettuja menettelyjä noudattaen, jos väliaikaisen sopimuksen 17 artiklan, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 30 artiklan, sekä väliaikaisen sopimuksen 24 artiklan 3, 4 ja 5 kohdan, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 37 artiklan 3, 4 ja 5 kohdan, mukaiset edellytykset täyttyvät.

7 d artikla

Polkumyynni

Jos yhteisöllä todennäköisesti on jonkin käytännön osalta perusteet soveltaa väliaikaisen sopimuksen 23 artiklan 1 kohdassa sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 36 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä, polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden käyttöönotosta päätetään polkumyynnillä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 22 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 384/96 (**) säännösten mukaisesti sekä väliaikaisen sopimuksen 23 artiklan 2 kohdassa, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 36 artiklan 2 kohdassa, määrättyä menettelyä noudattaen.

7 e artikla

Kilpailu

1. Jos yhteisöllä mahdollisesti on jonkin käytännön osalta perusteet soveltaa väliaikaisen sopimuksen 33 artiklassa, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 69 artiklassa, tarkoitettuja toimenpiteitä, komissio tutkii tapauksen joko omasta aloitteestaan tai jäsenvaltion pyynnöstä ja päättää tämän jälkeen, onko kyseinen käytäntö sopimuksen määräysten mukainen. Komissio tekee tarvittaessa suojatoimenpiteiden käyttöönottoa koskevan ehdotuksen neuvostolle, joka päättää asiasta perustamissopimuksen 133 artiklassa määrättyjä menettelyjä noudattaen, lukuun ottamatta tapauksia, joissa on kyse muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 6 päivänä lokakuuta 1997 annetun asetuksen (EY) N:o 2026/97 (***) soveltamisalaan kuuluvista tuista, jolloin toimenpiteistä päätetään mainituissa asetuksessa säädettyjä menettelyjä noudattaen.

Toimenpiteet toteutetaan ainoastaan väliaikaisen sopimuksen 33 artiklan 5 kohdan ja myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 69 artiklan 5 kohdan mukaisin edellytyksin.

2. Jos jokin käytäntö saattaa aiheuttaa sen, että entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia soveltaa yhteisöön toimenpiteitä väliaikaisen sopimuksen 33 artiklan sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 69 artiklan nojalla, komissio päättää tapauksen tutkittuaan, onko kyseinen käytäntö väliaikaisessa sopimuksessa, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksessa, vahvistetun periaatteen mukainen. Komissio tekee tarvittaessa asiaa koskevat päätökset perustamissopimuksen 81, 82 ja 87 artiklan soveltamisesta johtuvien perusteiden mukaisesti.

7 f artikla

Petokset tai hallinnollisen yhteistyön laiminlyöminen

1. Väliaikaisen sopimuksen 29 artiklaa sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 42 artiklaa tulkittaessa tarkoitetaan alkuperäselvitysten tarkastamiseksi vaaditun hallinnollisen yhteistyön laiminlyömisellä muun muassa:

- hallinnollisen yhteistyön puuttumista, kuten sitä, ettei alkuperätodistusten antamisesta ja tarkastamisesta vastaavien tulliviranomaisten tai muiden viranomaisten nimiä ja osoitteita tai todistusten varmentamiseksi käytettävien leimojen leimanäytteitä toimiteta tai ettei näitä tietoja tarvittaessa päivitetä,
- toistuvia laiminlyöntejä tai riittämättömiä toimia tuotteiden alkuperäaseman ja sopimusten pöytäkirjan 4 muiden vaatimusten tarkastamisessa sekä alkuperäsääntöjen kiertämisen havaitsemisessa ja ehkäisemisessä,
- toistuvaa kieltäytymistä tai perusteetonta viivyttelyä alkuperäselvitysten myöhemmässä komission pyynnöstä suoritettavassa tarkastuksessa ja tarkastusten tulosten ilmoittamisessa ajallaan,
- toistuvaa kieltäytymistä tai perusteetonta viivyttelyä luvan hankkimisessa hallinnolliseen ja tarkastusyhteistyöhön liittyvien käyntien tekemiseksi entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa asiakirjojen aitouden tai sopimusten mukaisen etuuskohtelun myöntämisen kannalta merkityksellisten tietojen tarkastamista taikka aiheellisten selvitysten suorittamista tai järjestämistä varten alkuperäsääntöjen kiertämisen havaitsemiseksi ja ehkäisemiseksi,
- toistuvaa keskinäisestä hallinnollisesta avunannosta tulliasioissa tehdyn pöytäkirjan määräysten noudattamatta jättämistä, sikäli kuin tällä on merkitystä väliaikaisen sopimuksen ja myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen soveltamisen kannalta.

2. Jos komissio jäsenvaltion toimittamien tai itse hankkiemiensa tietojen perusteella toteaa, että väliaikaisen sopimuksen 29 artiklassa sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 42 artiklassa määrätyt edellytykset täyttyvät, se:

- ilmoittaa asiasta neuvostolle,
- aloittaa välittömästi neuvottelut entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa mainittujen määräysten mukaisen ratkaisun löytämiseksi.

Lisäksi se voi:

- kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan tarpeellisia suoja-toimenpiteitä, joilla voidaan turvata yhteisön taloudelliset edut,
- julkaista *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ilmoituksen, jossa todetaan, että on perusteltuja syitä epäillä, sovelletaanko väliaikaisen sopimuksen 29 artiklan, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 42 artiklan, määräyksiä.

3. Kunnes 2 kohdassa tarkoitetuissa neuvotteluissa saavutetaan molempia osapuolia tyydyttävä ratkaisu, komissio voi päättää muista tarpeellisiksi katsomistaan toimenpiteistä väliaikaisen sopimuksen 29 artiklan, myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 42 artiklan, sekä 5 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

4. Komissiota avustaa asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (***) 248 a artiklalla perustettu tullikoodeksikomitea.

5. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.

6. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

7 g artikla

Ilmoittaminen

Komissio tekee yhteisön puolesta väliaikaisessa sopimuksessa sekä myöhemmin vakautus- ja assosiaatiosopimuksessa edellytetyt ilmoitukset yhteistyöneuvostolle, myöhemmin vakautus- ja assosiaationeuvostolle sekä vakautus- ja assosiaatiokomitealle.

(*) EYVL L 349, 31.12.1994, s. 53, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2474/2000 (EYVL L 286, 11.11.2000, s. 1).

(**) EYVL L 56, 6.3.1996, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1972/2002 (EYVL L 305, 7.11.2002, s. 1).

(***) EYVL L 288, 21.10.1997, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1973/2002 (EYVL L 305, 7.11.2002, s. 4).

(****) EYVL L 302, 19.10.1992, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2700/2000 (EYVL L 311, 12.12.2000, s. 17)."

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 19 päivänä joulukuuta 2002.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

L. ESPERSEN

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 4/2003,
annettu 3 päivänä tammikuuta 2003,
tuonnin kiinteistä arvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon hedelmien ja vihannesten tuontijärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 21 päivänä joulukuuta 1994 annetun komission asetuksen (EY) N:o 3223/94 ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1947/2002 ⁽²⁾, ja erityisesti sen 4 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksessa (EY) N:o 3223/94 säädetään Uruguayn kierroksen monenvälisen kauppaneuvottelujen tulosten mukaisesti komission vahvistamista kolmansien maiden tuonnin kiinteiden arvojen perusteista liitteissä määriteltävien tuotteiden ja ajanjaksojen osalta.

- (2) Edellä mainittujen perusteiden mukaisesti tuonnin kiinteät arvot on vahvistettava tämän asetuksen liitteessä esitetyille tasolle,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EY) N:o 3223/94 4 artiklassa tarkoitetut tuonnin kiinteät arvot vahvistetaan liitteessä olevassa taulukossa merkityllä tavalla.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 4 päivänä tammikuuta 2003.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 3 päivänä tammikuuta 2003.

Komission puolesta
J. M. SILVA RODRÍGUEZ
Maatalouden pääjohtaja

⁽¹⁾ EYVL L 337, 24.12.1994, s. 66.

⁽²⁾ EYVL L 299, 1.11.2002, s. 17.

LIITE

**tuonnin kiinteistä arvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi 3 päivänä tammi-
kuuta 2003 annettuun komission asetukseen**

(EUR/100 kg)

CN-koodi	Kolmannen maan koodi ⁽¹⁾	Tuonnin kiinteä arvo
0702 00 00	052	50,6
	204	29,2
	999	39,9
0707 00 05	052	125,1
	999	125,1
0709 90 70	052	116,8
	204	41,9
	999	79,3
0805 10 10, 0805 10 30, 0805 10 50	052	50,5
	204	60,8
	999	55,6
0805 20 10	204	70,9
	999	70,9
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	052	66,8
	999	66,8
0805 50 10	052	69,4
	600	72,4
	999	70,9
0808 10 20, 0808 10 50, 0808 10 90	060	37,4
	400	99,3
	404	107,1
	720	124,1
	999	92,0
0808 20 50	052	157,0
	400	87,5
	999	122,3

⁽¹⁾ Komission asetuksessa (EY) N:o 2020/2001 (EYVL L 273, 16.10.2001, s. 6) vahvistettu maanimikkeistö. Koodi "999" tarkoittaa "muuta alkuperää".

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 5/2003,
annettu 27 päivänä joulukuuta 2002,**

Kroatiasta, Bosnia ja Hertsegovinasta, entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta ja Jugoslavian liittotasavallasta peräisin olevien naudanliha-alan tuotteiden tariffikiintiöiden soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä vuonna 2003

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon poikkeuksellisten kaupan toimenpiteiden käyttöönotosta Euroopan unionin vakautus- ja assosiaatioprosessiin osallistuville tai siihen yhteydessä oleville maille ja alueille sekä asetuksen (EY) N:o 2820/98 muuttamisesta ja asetusten (EY) N:o 1763/1999 ja (EY) N:o 6/2000 kumoamisesta 18 päivänä syyskuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2000⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 2487/2001⁽²⁾, ja erityisesti sen 4 artiklan 2 kohdan ja 6 artiklan,

ottaa huomioon naudanliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 17 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1254/1999⁽³⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 2345/2001⁽⁴⁾, ja erityisesti sen 32 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon tietyistä menettelyistä Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Kroatian tasavallan välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen soveltamiseksi ja Euroopan yhteisön ja Kroatian tasavallan välisen väliaikaisen sopimuksen soveltamiseksi 19 päivänä marraskuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2248/2001⁽⁵⁾ ja erityisesti sen 2 artiklan,

ottaa huomioon tietyistä menettelyistä Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen soveltamiseksi ja Euroopan yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen väliaikaisen sopimuksen soveltamiseksi 21 päivänä tammikuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 153/2002⁽⁶⁾ ja erityisesti sen 2 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EY) N:o 2007/2000 4 artiklan 2 kohdassa säädetään "baby beef" -tuotteiden vuotuisiksi tariffikiintiöiksi 11 475 tonnia, joka jaetaan Bosnia ja Hertsegovinan ja Jugoslavian liittotasavallan, Kosovo mukaan luettuna, kesken.
- (2) Kroatian ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyissä väliaikaisissa sopimuksissa, jotka on hyväksytty Euroopan yhteisön ja Kroatian tasavallan välisen kaupasta ja kaupan liitännäistoimenpiteistä tehdyn väliaikaisen sopimuksen tekemisestä 28 päivänä tammikuuta 2002 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2002/107/EY⁽⁷⁾ ja Euroopan yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen väliaikaisen sopimuksen tekemisestä kaupasta ja kaupan liitännäistoimenpiteistä 9

päivänä huhtikuuta 2001 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2001/330/EY⁽⁸⁾, määrätään 9 400 tonnin ja 1 650 tonnin vuotuisista tariffikiintiöistä.

- (3) Valvontaa varten asetuksessa (EY) N:o 2007/2000 vaaditaan, että Bosnia ja Hertsegovinan ja Jugoslavian liittotasavallan, Kosovo mukaan luettuna, "baby beef" -tuotteiden kiintiöissä tapahtuvasta tuonnista esitetään aitoustodistus, jolla todistetaan, että tavarat ovat todistuksen myöntäneen maan alkuperätuotteita ja että ne vastaavat täysin mainitun asetuksen liitteessä II olevaa määritelmää. Yhdenmukaisuuden vuoksi näyttää välttämättömältä säätää, että myös Kroatiasta ja entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta peräisin olevalta "baby beef" -tuotteiden kiintiöissä tapahtuvalta tuonnilta edellytetään sellaisen aitoustodistuksen esittämistä, jolla todistetaan, että tavarat ovat todistuksen antaneen maan alkuperätuotteita ja että ne vastaavat täysin entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja Kroatian kanssa tehtyjen väliaikaisen sopimusten liitteessä III olevaa määritelmää. Lisäksi on tarpeen vahvistaa aitoustodistusten malli sekä niiden käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt.
- (4) Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston 10 päivänä kesäkuuta 1999 tekemässä päätöslauselmassa 1244 määriteltyä Kosovoa hallinnoi Yhdistyneiden Kansakuntien väliaikaisen hallinnon operaatio Kosovossa (MINUK), joka on myös perustanut erillisen tullihallituksen. Tämän vuoksi on tarpeen säätää Jugoslavian liittotasavallan / Kosovon alkuperätuotteita varten käytettävästä erityisestä aitoustodistuksesta.
- (5) Kyseisiä kiintiöitä on tarpeen hallinnoida tuontitodistusten avulla. Tätä varten sovelletaan maataloustuotteiden tuonti-, vienti- ja ennakkovahvistustodistusmenettelyn soveltamista koskevista yhteisistä yksityiskohtaisista säännöistä 9 päivänä kesäkuuta 2000 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1291/2000⁽⁹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2299/2001⁽¹⁰⁾, ja naudanliha-alan tuonti- ja vientitodistusjärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 2377/80 kumoamisesta 26 päivänä kesäkuuta 1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1445/95⁽¹¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2492/2001⁽¹²⁾, säännöksiä, jollei tämän asetuksen säännöksistä muuta johdu.

⁽¹⁾ EYVL L 240, 23.9.2000, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 335, 19.12.2001, s. 9.

⁽³⁾ EYVL L 160, 26.6.1999, s. 21.

⁽⁴⁾ EYVL L 315, 1.12.2001, s. 29.

⁽⁵⁾ EYVL L 304, 21.11.2001, s. 1.

⁽⁶⁾ EYVL L 25, 29.1.2002, s. 16.

⁽⁷⁾ EYVL L 40, 12.2.2002, s. 9.

⁽⁸⁾ EYVL L 124, 4.5.2001, s. 1.

⁽⁹⁾ EYVL L 152, 24.6.2000, s. 1.

⁽¹⁰⁾ EYVL L 308, 27.11.2002, s. 19.

⁽¹¹⁾ EYVL L 143, 27.6.1995, s. 35.

⁽¹²⁾ EYVL L 337, 20.12.2001, s. 18.

- (6) Kyseisten tuotteiden tuonnin moitteettoman hallinnon varmistamiseksi olisi säädettävä, että tuontitodistusten myöntäminen edellyttää erityisesti aitoustodistuksen merkintöjen tarkastamista.
- (7) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat naudanliha-alan hallintokomitean lausunnon mukaiset,

2 artikla

Edellä olevassa 1 artiklassa vahvistettujen määrien tuonti edellyttää seuraavien säännösten mukaisesti myönnettujen tuontitodistusten esittämistä vapaaseen liikkeeseen luovuttamisen yhteydessä:

a) todistushakemusten ja todistusten 8 kohdassa on mainittava alkuperämaa tai alkuperätullialue; todistukset velvoittavat tuomaan tästä maasta tai tältä tullialueelta;

b) todistushakemuksen ja todistuksen 20 kohdassa on oltava yksi seuraavista maininnoista:

- «Baby beef» [Reglamento (CE) n° 5/2003]
- »Baby beef« (forordning (EF) nr. 5/2003)
- „Baby beef“ [Verordnung (EG) Nr. 5/2003]
- «Baby beef» [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 5/2003]
- ‘Baby beef’ (Regulation (EC) No 5/2003)
- «Baby beef» [règlement (CE) n° 5/2003]
- «Baby beef» [regolamento (CE) n. 5/2003]
- „Baby beef“ (Verordening (EG) nr. 5/2003)
- «Baby beef» [Regulamento (CE) n.º 5/2003]
- ”Baby beef” (asetus (EY) N:o 5/2003)
- ”Baby beef” (förordning (EG) nr 5/2003)

c) jäljempänä olevan 3 ja 4 artiklan säännösten mukaisesti laaditun aitoustodistuksen alkuperäiskappale ja sen jäljennös on jätettävä toimivaltaiselle viranomaiselle samaan aikaan kuin ensimmäinen tuontitodistushakemus, joka liittyy aitoustodistukseen.

Edellä mainittu viranomaisella säilyttää aitoustodistuksen alkuperäiskappaleen;

d) aitoustodistusta voidaan käyttää useamman tuontitodistuksen antamiseen siihen merkittyjen määrien rajoissa. Tässä tapauksessa toimivaltainen viranomaisella tekee aitoustodistukseen vahvistusmerkinnän käytetystä määrästä;

e) toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa tuontitodistuksia vasta sen jälkeen, kun ne ovat varmistaneet, että kaikki aitoustodistuksessa olevat tiedot vastaavat komissiolta viikoittaisissa tiedonannoissa saatuja asiaa koskevia tietoja. Tämän jälkeen todistus on myönnettävä viipymättä.

3 artikla

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

1. Avataan seuraavat tariffikiintiöt 1 päivän tammikuuta ja 31 päivän joulukuuta 2003 väliseksi ajaksi:

- 9 400 tonnia Kroatian peräisin olevaa ”baby beef” -tuotetta teuraspainona ilmaistuna,
- 1 500 tonnia Bosnia ja Hertsegovinasta peräisin olevaa ”baby beef” -tuotetta teuraspainona ilmaistuna,
- 1 650 tonnia entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta peräisin olevaa ”baby beef” -tuotetta teuraspainona ilmaistuna,
- 9 975 tonnia Jugoslavian liittotasavallasta, myös Kosovosta, peräisin olevaa ”baby beef” -tuotetta teuraspainona ilmaistuna.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen neljän kiintiön järjestyksnumerot ovat 09.4503, 09.4504, 09.4505 ja 09.4506.

Näihin kiintiöihin luettaessa 100 kilogramman elopaino vastaa 50:tä kilogrammaa teuraspainoa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa kiintiöissä kannettavaksi tulliksi vahvistetaan 20 prosenttia arvotullista ja 20 prosenttia paljoustullista, sellaisina kuin ne vahvistetaan yhteisessä tullitariffissa.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa kiintiöissä voidaan tuoda eräitä seuraaviin CN-koodeihin kuuluvia eläviä eläimiä ja lihaa:

- ex 0102 90 51, ex 0102 90 59, ex 0102 90 71 ja ex 0102 90 79,
- ex 0201 10 00 ja ex 0201 20 20,
- ex 0201 20 30,
- ex 0201 20 50,

jotka mainitaan asetuksen (EY) N:o 2007/2000 liitteessä II sekä Kroatian ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehtyjen väliaikaisten sopimusten liitteessä III.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja kiintiöitä koskevien tuontihakemusten mukana on seurattava viejamaan tai viejätullialueen toimivaltaisten viranomaisten myöntämä aitoustodistus, jossa todistetaan, että tuotteet ovat peräisin kyseisestä maasta tai kyseiseltä tullialueelta ja että ne vastaavat tapauksen mukaan joko asetuksen (EY) N:o 2007/2000 liitteessä II tai 3 kohdassa tarkoitettujen väliaikaisten sopimusten liitteessä III olevaa määritelmää.

1. Edellä 2 artiklassa tarkoitetuista aitoustodistuksesta laaditaan viejamaan tai viejätullialueen osalta liitteissä I, II, III ja IV esitetyn mallin mukainen yksi alkuperäiskappale ja kaksi jäljennöstä ja ne painetaan ja täytetään jollakin Euroopan yhteisön virallisista kielistä. Ne voidaan myös painaa ja täyttää viejamaan tai viejätullialueen virallisella kielellä tai jollakin niistä.

Sen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset, jossa tuontitodistushakemus on jätetty, voivat vaatia, että todistus on käännettävä.

2. Alkuperäiskappale ja jäljennökset on täytettävä kirjoitus-koneella tai käsin. Viimeksi mainitussa tapauksessa ne on täytettävä mustalla musteella suuraakkosin.

3. Todistuksen mitat ovat 210 × 297 millimetriä. Käytetyn paperin on oltava painoltaan vähintään 40 grammaa neliömetriltä. Alkuperäiskappale on väriltään valkoinen, ensimmäinen jäljennös vaaleanpunainen ja toinen jäljennös keltainen.

4. Jokainen todistus on yksilöitävä sarjanumerolla, jonka jälkeen merkitään todistuksen myöntäneen maan tai tullialueen nimi.

Jäljennöksissä on oltava sama sarjanumero ja nimi kuin alkuperäiskappaleessa.

5. Todistus on voimassa ainoastaan, jos jokin liitteessä VI luetelluista todistuksen myöntävistä viranomaisista on vahvistanut sen asianmukaisesti.

6. Todistukset on varustettu asianmukaisella vahvistusmerkinnällä, jos siinä mainitaan myöntämispaikka ja -päivä ja jos siinä on todistuksen myöntäneen viranomaisen leima ja sellaisten henkilöiden allekirjoitukset, joilla on oikeus allekirjoittaa todistus.

4 artikla

1. Todistuksen myöntävä viranomainen voi olla liitteessä VI esitettyssä luettelossa ainoastaan, jos:

- a) viejämää tai viejätullialue on sen sellaiseksi tunnustanut;
- b) se on sitoutunut varmentamaan todistusten merkinnät;
- c) se on sitoutunut toimittamaan komissiolle vähintään kerran viikossa kaikki aitoustodistuksissa olevien merkintöjen varmentamiseksi tarvittavat tiedot, erityisesti todistuksen

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 27 päivänä joulukuuta 2002.

numeron, viejän, vastaanottajan, määrämään, tuotteen (elävät eläimet, liha), nettopainon ja allekirjoituspäämäärän.

2. Komissio voi tarkistaa liitteessä VI olevan luettelon, jos 1 kohdan a alakohdassa mainittu vaatimus ei enää täyty tai todistuksen myöntävä viranomainen ei enää täytä jotakin velvoitteistaan tai kun uusi todistuksia myöntävä viranomainen on nimetty.

5 artikla

Aitoustodistukset ja tuontitodistukset ovat voimassa kolme kuukautta niiden myöntämispäivästä. Niiden voimassaolo päättyy kuitenkin 31 päivänä joulukuuta 2003.

6 artikla

Viejämään tai viejätullialueen viranomaisten on toimitettava komissiolle todistuksen myöntävien viranomaistensa käyttämät leimamerkinnot sekä aitoustodistusten allekirjoittamiseen oikeutettujen henkilöiden nimet ja allekirjoitukset. Komissio toimittaa nämä tiedot jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

7 artikla

Asetuksia (EY) N:o 1291/2000 ja (EY) 1445/95 sovelletaan 1 artiklassa tarkoitetuissa kiintiöissä tapahtuvaan tuontiin, jollei tämän asetuksen säännöksistä muuta johdu.

8 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2003.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen

LITE I

1. Lähettäjä (täydellinen nimi ja osoite)	TODISTUS N:o 0000 Alkuperäiskappale KROATIA		
2. Vastaanottaja (täydellinen nimi ja osoite)	AITOUSTODISTUS nautaeläinten ja naudanlihan Euroopan yhteisöön vientiä varten (asetuksen (EY) N:o 5/2003 soveltaminen)		
<p>HUOMAUTUKSIA</p> <p>A. Tämä todistus laaditaan yhtenä alkuperäiskappaleena ja kahtena jäljennöksenä.</p> <p>B. Alkuperäiskappale ja sen jäljennökset täytetään joko kirjoituskoneella tai käsin. Jälkimmäisessä tapauksessa on käytettävä mustaa mustetta ja kirjoitettava suuraakkosin.</p>			
3. Pakkausten tai eläinten merkit, numerot, lukumäärä ja laji; tavarankuvaus	4. Yhdistetyn nimikkeistön koodi	5. Bruttopaino (kg)	6. Nettopaino (kg)
7. Nettopaino (kg) (kirjaimin)			
8. Todistuksen myöntävän toimivaltaisen viranomaisen nimissä (9 kohta) toimiva allekirjoittanut ..... todistaa, että edellä kuvatuille tuotteille on tehty terveystarkastus ..... (paikka) liitteenä olevan ..... (päivämäärä) annetun eläinlääkärintodistuksen mukaisesti ja että tuotteet ovat peräisin ja lähtöisin Kroatian tasavallasta ja että ne vastaavat tarkasti päätöksessä 2002/107/EY toistetun väliaikaisen sopimuksen liitteessä III annettua määritelmää (EYVL L 40, 12.2.2001, s. 9).			
9. Todistuksen myöntävä toimivaltainen viranomainen	Paikka:		Päiväys:
	(Todistuksen myöntävän viranomaisen leima)	..... (Allekirjoitus)	

LIITE II

1. Lähettäjä (täydellinen nimi ja osoite)	TODISTUS N:o 0000 Alkuperäiskappale BOSNIA JA HERTSEGOVINA		
2. Vastaanottaja (täydellinen nimi ja osoite)	AITOUSTODISTUS nautaeläinten ja naudanlihan Euroopan yhteisöön vientä varten (asetuksen (EY) N:o 5/2003 soveltaminen)		
<p>HUOMAUTUKSIA</p> <p>A. Tämä todistus laaditaan yhtenä alkuperäiskappaleena ja kahtena jäljennöksenä.</p> <p>B. Alkuperäiskappale ja sen jäljennökset täytetään joko kirjoituskoneella tai käsin. Jälkimmäisessä tapauksessa on käytettävä mustaa mustetta ja kirjoitettava suuraakkosin.</p>			
3. Pakkausten tai eläinten merkit, numerot, lukumäärä ja laji; tavarankuvaus	4. Yhdistetyn nimikkeistön koodi	5. Bruttopaino (kg)	6. Nettopaino (kg)
7. Nettopaino (kg) (kirjaimin)			
<p>8. Todistuksen antavan toimivaltaisen viranomaisen nimissä (9 kohta) toimiva allekirjoittanut ..... todistaa, että edellä kuvatuille tuotteille on tehty terveystarkastus ..... (paikka) liitteenä olevan ..... (päivämäärä) annetun eläinlääkärintodistuksen mukaisesti ja että tuotteet ovat peräisin ja lähtöisin Bosnia ja Hertsegovinasta ja että ne vastaavat tarkasti neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2000 liitteessä II annettua määritelmää (EYVL L 240, 23.9.2000, s. 1).</p>			
9. Todistuksen antava viranomainen	Paikka:		Päiväys:
	(Todistuksen myöntävän viranomaisen leima)	..... (Allekirjoitus)	

LIITE III

1. Lähettäjä (täydellinen nimi ja osoite)	TODISTUS N:o 0000 Alkuperäiskappale ENTINEN JUGOSLAVIAN TASAVALTA MAKEDONIA		
2. Vastaanottaja (täydellinen nimi ja osoite)	AITOUSTODISTUS nautaeläinten ja naudanlihan Euroopan yhteisöön vientä varten (asetuksen (EY) N:o 5/2003 soveltaminen)		
HUOMAUTUKSIA A. Tämä todistus laaditaan yhtenä alkuperäiskappaleena ja kahtena jäljennöksenä. B. Alkuperäiskappale ja sen jäljennökset täytetään joko kirjoituskoneella tai käsin. Jälkimmäisessä tapauksessa on käytettävä mustaa mustetta ja kirjoitettava suuraakkosin.			
3. Pakkausten tai eläinten merkit, numerot, lukumäärä ja laji; tavarankuvaus	4. Yhdistetyn nimikkeistön koodi	5. Bruttopaino (kg)	6. Nettopaino (kg)
7. Nettopaino (kg) (kirjaimin)			
8. Todistuksen antavan toimivaltaisen viranomaisen nimissä (9 kohta) toimiva allekirjoittanut ..... todistaa, että edellä kuvatuille tuotteille on tehty terveystarkastus ..... (paikka) liitteenä olevan ..... (päivämäärä) annetun eläinlääkärintodistuksen mukaisesti ja että tuotteet ovat peräisin ja lähtöisin entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta ja että ne vastaavat tarkasti päätöksessä 2001/330/EY toistetun väliaikaisen sopimuksen liitteessä III annettua määritelmää (EYVL L 124, 4.5.2001, s. 2.)			
9. Todistuksen myöntävä toimivaltainen viranomainen	Paikka:		Päiväys:
	(Todistuksen antavan viranomaisen leima)	..... (Allekirjoitus)	

LIITE IV

1. Lähettäjä (täydellinen nimi ja osoite)	TODISTUS N:o 0000 Alkuperäiskappale JUGOSLAVIAN LIITTOTASAVALTA ⁽¹⁾		
2. Vastaanottaja (täydellinen nimi ja osoite)	AITOUSTODISTUS nautaeläinten ja naudanlihan Euroopan yhteisöön vientiä varten (asetuksen (EY) N:o 5/2003 soveltaminen)		
<p>HUOMAUTUKSIA</p> <p>A. Tämä todistus laaditaan yhtenä alkuperäiskappaleena ja kahtena jäljennöksenä.</p> <p>B. Alkuperäiskappale ja sen kaksi jäljennöstä täytetään joko kirjoituskoneella tai käsin. Jälkimmäisessä tapauksessa on käytettävä mustaa mustetta ja kirjoitettava suuraakkosin.</p>			
3. Pakkausten tai eläinten merkit, numerot, lukumäärä ja laji; tavarankuvaus	4. Yhdistetyn nimikkeistön koodi	5. Bruttopaino (kg)	6. Nettopaino (kg)
7. Nettopaino (kg) (kirjaimin)			
8. Todistuksen antavan toimivaltaisen viranomaisen nimissä (9 kohta) toimiva allekirjoittanut ..... todistaa, että edellä kuvatuille tuotteille on tehty terveystarkastus ..... (paikka) liitteenä olevan ..... (päivämäärä) annetun eläinlääkärintodistuksen mukaisesti ja että tuotteet ovat peräisin ja lähtöisin Jugoslavian liittotasavallasta ja että ne vastaavat tarkasti neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2000 liitteessä II annettua määritelmää (EYVL L 240, 23.9.2000, s. 1).			
9. Todistuksen antava viranomainen	Paikka:		Päiväys:
	(Todistuksen antavan viranomaisen leima)	..... (Allekirjoitus)	

⁽¹⁾ Lukuun ottamatta Kosovoa, sellaisena kuin se määritellään Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston 10 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyssä päätöslauselmassa 1244.

LIITE V

1. Lähettäjä (täydellinen nimi ja osoite)	<p style="text-align: center;">TODISTUS N:o 0000 Alkuperäiskappale Yhdistyneiden Kansakuntien väliaikaisen hallinnon operaatio Kosovossa</p>		
2. Vastaanottaja (täydellinen nimi ja osoite)	<p style="text-align: center;">AITOUSTODISTUS nautaeläinten ja naudanlihan Euroopan yhteisöön vientiä varten (asetuksen (EY) N:o 5/2003 soveltaminen)</p>		
<p>HUOMAUTUKSIA</p> <p>A. Tämä todistus laaditaan yhtenä alkuperäiskappaleena ja kahtena jäljennöksenä.</p> <p>B. Alkuperäiskappale ja sen kaksi jäljennöstä täytetään joko kirjoituskoneella tai käsin. Jälkimmäisessä tapauksessa on käytettävä mustaa mustetta ja kirjoitettava suuraakkosin.</p>			
3. Pakkausten tai eläinten merkit, numerot, lukumäärä ja laji; tavarankuvaus	4. Yhdistetyn nimikkeistön koodi	5. Bruttopaino (kg)	6. Nettopaino (kg)
7. Nettopaino (kg) (kirjaimin)			
<p>8. Todistuksen antavan toimivaltaisen viranomaisen nimissä (9 kohta) toimiva allekirjoittanut ..... todistaa, että edellä kuvatuille tuotteille on tehty terveystarkastus ..... (paikka) liitteenä olevan ..... (päivämäärä) annetun eläinlääkärintodistuksen mukaisesti ja että tuotteet ovat peräisin ja lähtöisin Jugoslavian liittotasavallasta/Kosovosta ja että ne vastaavat tarkasti neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2000 liitteessä II annettua määritelmää (EYVL L 240, 23.9.2000, s. 1).</p>			
9. Todistuksen myöntävä toimivaltainen viranomainen	Paikka:		Päiväys:
	(Todistuksen myöntävän viranomaisen leima)	<p style="text-align: center;">..... (Allekirjoitus)</p>	

LIITE VI

Todistuksen myöntävät viranomaiset:

- Kroatian tasavalta: "Euroinspekt", Zagreb, Kroatia,
  - Bosnia ja Hertsegovina:
  - Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia:
  - Jugoslavian tasavalta ⁽¹⁾: 'YU Institute for Meat Hygiene and Technology', Kacanskog 13, Belgrad, Jugoslavia.
  - Jugoslavian liittotasavalta / Kosovo:
-

⁽¹⁾ Lukuun ottamatta Kosovoa, sellaisena kuin se määritellään Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston 10 päivänä kesäkuuta 1999 tehdystä päätöslauselmassa 1244.

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 6/2003,
annettu 30 päivänä joulukuuta 2002,
maanteiden tavarakuljetuksia koskevien tilastotietojen levittämisestä
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon maanteiden tavarakuljetusten tilastoista 25 päivänä toukokuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1172/98 ⁽¹⁾, ja erityisesti sen 6 ja 9 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksessa (EY) N:o 1172/98 tarkoitettuja, maanteiden tavarakuljetuksia koskevia tilastotietoja on aiheellista hyödyntää mahdollisimman laajamittaisesti mutta samalla kunnioittaen yksittäisten tietueiden luottamuksellisuutta.
- (2) On tarpeen varmistaa levitettävien tietojen kohtuullinen laatu ja nykyisten tilastosarjojen ylläpito.
- (3) Tietyt tiedot on tarpeen tarjota jäsenvaltioiden käyttöön, jotta kansallisella tasolla voitaisiin täydentää maantiekuljetuksia koskevien tilastotietojen kattavuutta.
- (4) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat tilasto-ohjelmakomitean lausunnon mukaiset,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Jäsenvaltiot toimittavat komissiolle (Eurostatille) asetuksen (EY) N:o 1172/98 mukaisesti erillisiä tietueita, joiden avulla kootaan tilastotaulukoita, joihin sisältyy pohjatiedoista yhteenlaskemalla

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 30 päivänä joulukuuta 2002.

saatuja aggregoituja arvoja. Komissio (Eurostat) levittää tuloksena saatavia tilastotaulukoita 2 ja 3 artiklan säännösten mukaisesti.

2 artikla

Liitteessä lueteltujen tilastotaulukoiden levittäminen on sallittua.

3 artikla

1. Taulukoita voidaan levittää muille käyttäjille kuin jäsenvaltioiden kansallisille viranomaisille sillä edellytyksellä, että kunkin solun tiedot perustuvat vähintään kymmeneen ajoneuvotietueeseen kyseisen taulukkona esitetyn muuttujan mukaisesti. Jos solu perustuu vähempään kuin kymmeneen tietueeseen, se on aggregoitava muiden solujen kanssa tai se on korvattava sopivalla merkillä. Tätä sääntöä ei sovelleta liitteessä A kohdassa tarkoitettuihin taulukoihin.

2. Taulukoita, joihin sisältyy vähemmästä kuin kymmenestä ajoneuvotietueesta aggregoituja arvoja, voidaan toimittaa yhteisön liikennetilastoista vastaaville jäsenvaltioiden kansallisille viranomaisille sillä edellytyksellä, että kansalliset viranomaiset soveltavat 1 kohdassa annettuja ehtoja kaikkiin muille käyttäjille levitettäviin taulukoihin.

4 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Komission puolesta

Pedro SOLBES MIRA

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 163, 6.6.1998, s. 1.

LIITE

LEVITETTÄVIEN TAULUKOIDEN LUETTELO

A. Nykyisten taulukoiden jatkuvuus

Jatkuvuuden turvaamiseksi komissio (Eurostat) voi levittää nykyisiä taulukoita.

B. Keskeiset taulukot

Seuraavia taulukoita ja niiden osia voidaan levittää.

Taulukko	Kuvaus Huomautus 1	Viitejakso	Yksiköt Huomautus 2	Huomautukset
B1	Tiivistelmä toimintatyypeittäin ja kuljetustyypeittäin	Vuosi, neljännes	1 000 t Miljoonaa tonnikipometriä Ajoneuvokilometriä	Huomautus 3 Huomautus 4
B2	Kuljetukset, toimintatyypeittäin	Vuosi, neljännes	1 000 t Miljoonaa tonnikipometriä	Huomautus 3
B3	Kuljetukset, tavaralajeittain	Vuosi	1 000 t Miljoonaa tonnikipometriä	
B4.1	Kansainväliset kuljetukset, lastaus- ja purkausmaittain (kaikki ilmoittavat maat yhteensä)	Vuosi	1 000 t Miljoonaa tonnikipometriä	
B4.2	Kuten taulukko B4.1, mutta lisäjaottelu tavaralajeittain	Vuosi	1 000 t Miljoonaa tonnikipometriä	
B4.3	Kansainväliset kuljetukset, lastaus- ja purkausmaittain (ilmoittavien maiden mukaisesti jaoteltuna)	Vuosi	1 000 t Miljoonaa tonnikipometriä	
B4.4	Kuten taulukko B4.3, mutta lisäjaottelu tavaralajeittain	Vuosi	1 000 t Miljoonaa tonnikipometriä	
B5.1	Kuljetukset, lastauspaikoittain	Vuosi	1 000 t Miljoonaa tonnikipometriä Liikkeet	
B5.2	Kuljetukset, purkauspaikoittain	Vuosi	1 000 t Miljoonaa tonnikipometriä Liikkeet	
B6.1	Kuljetukset, etäisyysluokittain	Vuosi	1 000 t Miljoonaa tonnikipometriä Miljoonaa ajoneuvo-kilometriä Liikkeet	
B6.2	Kuten taulukko B6.1, mutta lisäjaottelu tavaralajeittain	Vuosi	1 000 t Miljoonaa tonnikipometriä Miljoonaa ajoneuvokilometriä Liikkeet	
B7	Kuljetukset, akselien lukumäärän mukaisesti	Vuosi	Miljoonaa tonnikipometriä Miljoonaa ajoneuvokilometriä Liikkeet	
B8	Kuljetukset, ajoneuvon iän mukaisesti	Vuosi	Miljoonaa tonnikipometriä Miljoonaa ajoneuvo-kilometriä Liikkeet	

Taulukko	Kuvaus Huomautus 1	Viitejakso	Yksiköt Huomautus 2	Huomautukset
B9	Kuljetukset, ajoneuvon suurimman sallitun painon mukaisesti	Vuosi	Miljoonaa tonnikipometriä Miljoonaa ajoneuvokilometriä Liikkeet	
B10	Kuljetukset, ajoneuvon hyötykuorman mukaisesti	Vuosi	Miljoonaa tonnikipometriä Miljoonaa ajoneuvokilometriä Liikkeet	
B11	Kuljetukset, NACE-luokittain	Vuosi	Miljoonaa tonnikipometriä Miljoonaa ajoneuvokilometriä Liikkeet	
B12	Ajoneuvojen liikkeet, kuormattuina ja tyhjinä	Vuosi	Miljoonaa ajoneuvokilometriä Liikkeet	
B13.1	Ajoneuvojen liikkeet kauttakulkuliikenteessä, kauttakulkumaittain, kuormattuna/tyhjänä ja suurimman sallitun painon mukaisesti (kaikki ilmoittavat maat yhteensä)	Vuosi, neljännes	1 000 t Liikkeet	
B13.2	Ajoneuvojen liikkeet kauttakulkuliikenteessä, kauttakulkumaittain (ilmoittavan maan mukaisesti jaoteltuina)	Vuosi	1 000 t Liikkeet	
B14	Vaarallisten aineiden kuljetukset, vaarallisten aineiden luokkien mukaisesti	Vuosi	Miljoonaa tonnikipometriä Miljoonaa ajoneuvokilometriä Liikkeet	
B15	Kuljetukset, lastityypeittäin	Vuosi	Miljoonaa tonnikipometriä Miljoonaa ajoneuvokilometriä Liikkeet	
Huomautus 1	Jollei toisin ilmoiteta, taulukkoihin sisältyy jaottelu ilmoittavan maan mukaisesti.			
Huomautus 2	<p>Seuraavat suureet lasketaan sisäisesti kaikille taulukoille:</p> <p>1 000 t Miljoonaa tonnikipometriä Miljoonaa ajoneuvokilometriä (kuormattuna, tyhjänä) Liikkeet (kuormattuna, tyhjänä) Taulukon solun laskentaan käytettyjen ajoneuvokohtaisten tietuiden määrä</p> <p>Tämä sarake ilmaisee ne tiedot, jotka yleensä tarjotaan käyttäjille. Muut tiedot ja yksiköt voidaan toimittaa käyttäjien pyynnöstä.</p> <p>Käyttäjien tarpeiden mukaisesti taulukot voivat perustua matkaa koskeviin muuttujiin (kokonaisuuden A2 tiedot) tai tavaraa koskeviin muuttujiin (kokonaisuuden A3 tiedot) (ks. N:o neuvoston asetus (EY) N:o 1172/98). Liikkeet ovat siis joko matkojen määriä tai peruskuljetusten määriä. Kauttakulkuliikkeet ilmoitetaan sellaisenaan.</p>			
Huomautus 3	<p>Matkatyyppi jaotellaan seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kansallinen matka: sekä lastaus- että purkauspaikka ilmoittavassa maassa — Kansainvälinen matka: joko lastaus- tai purkauspaikka taikka kumpikin muussa kuin ilmoittavassa maassa (= seuraavien neljän luokan summa) <ul style="list-style-type: none"> — matka ilmoittavasta maasta (tavarat lastattu ilmoittavassa maassa): matka alkaa ilmoittavasta maasta ja päättyy muualle — matka ilmoittavaan maahan (tavarat purettu ilmoittavassa maassa): matka alkaa muualta ja päättyy ilmoittavaan maahan — matka kolmansien maiden välillä ("cross-trade"): matka kahden muun maan (ei ilmoittavan maan) välillä — kabotaasiliikenne: matka paikasta toiseen muussa maassa kuin ilmoittavassa maassa 			
Huomautus 4	Tämän taulukon muoto annetaan tämän liitteen kohdassa E.			

C. Kabotaasiliikenteen taulukot

Jotta kabotaasiliikenteestä voitaisiin tarjota tiedot, jotka vastaavat neuvoston asetuksen (EY) N:o 3118/93 ⁽¹⁾ mukaisesti saatavilla olevia tietoja, seuraavia taulukoita ja niiden osia voidaan levittää:

	Kuvaus	Kausi	Yksikkö
C1	Kustakin ilmoittavasta maasta tulevien liikenteenharjoittajien suorittama kabotaasiliikenne, ilmoittavan maan mukaisesti jaoteltuna	Vuosi	tonnikilometri
C2	Kaikista ilmoittavista maista tulevien liikenteenharjoittajien kabotaasiliikenne, kabotaasiliikenteen suoritusmaan mukaisesti jaoteltuna	Vuosi	tonnikilometri
C3	Kabotaasiliikenne ilmoittavien maiden mukaisesti jaoteltuna x kabotaasiliikenteen suoritusmaa	Vuosi	tonnikilometri

D. Taulukot jäsenvaltioiden kansallisille viranomaisille

Jotta myös muiden maiden kuin ilmoittavan maan kansalliset viranomaiset voisivat koota tilastoja maatielikenteestä omalla kansallisella alueellaan, seuraavat aggregoidut tiedostot voidaan toimittaa kansallisille viranomaisille:

	Kuvaus	Kausi	Aggregoitu muuttujien osalta	Yksiköt ⁽¹⁾
D1	Kansalliset kuljetukset (kuormattuna ajetut matkat)	Vuosi	— Ilmoittava maa — Lastausmaa — Purkausmaa — Tavaralaji	Tonnia Tonnikilometriä Ajoneuvokilometriä Liikkeitä Ajoneuvo kohtaisten tietueiden määrä
D2	Kansalliset kuljetukset (tyhjänä ajetut matkat)	Vuosi	— Ilmoittava maa — Alkuperämaa — Kohdema	Ajoneuvokilometriä Liikkeitä Ajoneuvo kohtaisten tietueiden määrä
D3	Alueelliset kuljetukset (kuormattuna ajetut matkat)	Vuosi	— Ilmoittava maa — Alkuperämaa — Kohdema	Tonnia Tonnikilometriä Ajoneuvokilometriä Liikkeitä Ajoneuvo kohtaisten tietueiden määrä
D4	Alueelliset kuljetukset (tyhjänä ajetut matkat)	Vuosi	— Ilmoittava maa — Alkuperäalue — Kohdealue	Ajoneuvokilometriä Liikkeitä Ajoneuvo kohtaisten tietueiden määrä
D5	Kauttakululiikenne (kuormattuna ja tyhjänä ajetut matkat)	Vuosi	— Kauttakulkumaa — Ilmoittava maa — Kuormattuna/tyhjänä	Tonnia Liikkeitä Ajoneuvo kohtaisten tietueiden määrä

⁽¹⁾ Liikkeillä tarkoitetaan joko matkojen määrää tai peruskuljetusten määrää.

Käyttäjien tarpeiden mukaisesti jäsenvaltioiden kansallisille viranomaisille tarkoitettujen taulukoiden tietoihin ja yksiköihin voidaan sisällyttää lisämuuttujia, jotka kuuluvat asetuksen (EY) N:o 1172/98 mukaisesti kerättyjen tietojen piiriin; tämä edellyttää jäsenvaltioiden suostumusta.

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 7/2003,
annettu 3 päivänä tammikuuta 2003,
maito- ja maitotuotealan vientitukien vahvistamisesta**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon maito- ja maitotuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 17 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1255/1999 ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 509/2002 ⁽²⁾, ja erityisesti sen 31 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EY) N:o 1255/1999 31 artiklan nojalla mainitun asetuksen 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden kansainvälisten kauppahintojen ja kyseisten tuotteiden yhteisön hintojen välinen erotus on mahdollista kattaa vientituella, liittymisasiakirjan 300 artiklan mukaisesti solmittujen sopimusten määrittämässä rajoissa.
- (2) Asetuksen (EY) N:o 1255/1999 mukaan kyseisen asetuksen 1 artiklassa tarkoitettujen sellaisenaan viettävien tuotteiden tukia vahvistettaessa on otettava huomioon:
- maidon ja maitotuotteiden hinta- ja saatavuustilanne ja kehitysnäkymät yhteisön markkinoilla sekä maidon ja maitotuotteiden hintatilanne ja kehitysnäkymät kansainvälisessä kaupassa,
  - kaupan pitämisestä aiheutuvat kustannukset sekä edullisimmat kuljetuskustannukset yhteisön markkinoilta yhteisön satamiin tai muihin vientipaikkoihin, samoin kuin määrämäihin kuljettamisesta aiheutuvat kustannukset,
  - maito- ja maitotuotealan yhteisen markkinajärjestelyn tavoitteet, joita ovat hintojen ja kaupan tasapainoisen tilanteen ja luonnollisen kehityksen turvaaminen kyseisillä markkinoilla,
  - liittymisasiakirjan 300 artiklan mukaisesti solmittujen sopimusten määrittämät rajat,
  - häiriöiden välttämisestä yhteisön markkinoilla saatava etu,
  - suunniteltuihin vientitoimiin liittyvät taloudelliset seikat.
- (3) Asetuksen (EY) N:o 1255/1999 31 artiklan 5 kohdan mukaan on yhteisön hintoja vahvistettaessa otettava noudatetuista hinnoista huomioon ne, jotka osoittau-

tavat viennin kannalta edullisimmiksi, koska kansainvälisessä kaupassa hinnat on vahvistettava ottaen erityisesti huomioon:

- a) kolmansien maiden markkinoilla noudatetut hinnat;
  - b) kolmansista maista lähtöisin olevien tavaroiden kolmansiin määrämäihin suuntautuvan tuonnin edullisimmat hinnat;
  - c) kolmansissa viejämäissa noteeratut tuottajahinnat ottaen tarvittaessa huomioon näiden maiden myöntämät tuet;
  - d) vapaasti yhteisön rajalla -tarjoushinnat;
- (4) Asetuksen (EY) N:o 1255/1999 31 artiklan 3 kohdan mukaan maailmanmarkkinatilanteen tai tiettyjen markkinoiden erityisvaatimusten vuoksi voi olla tarpeen eriyttää kyseisen asetuksen 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden tuki niiden määräraikan mukaan.
- (5) Asetuksen (EY) N:o 1255/1999 31 artiklan 3 kohdassa säädetään vientitukea saavien tuotteiden luettelon sekä kyseisen tuen määrän vahvistamisesta vähintään joka neljäs viikko. Tuen määrä on kuitenkin mahdollista pysyttää samantasoisena yli neljän viikon ajan.
- (6) Neuvoston asetuksen (EY) N:o 804/68 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista erityissäännöistä maito- ja maitotuotealan vientitodistusten ja vientitukien osalta 26 päivänä tammikuuta 1999 annetun komission asetuksen (EY) N:o 174/1999 ⁽³⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2279/2002 ⁽⁴⁾, 16 artiklan mukaan lisättyä sokeria sisältäville maitotuotteille myönnettävä vientituki on kahden osan summa. Ensimmäisen osan tarkoituksena on ottaa huomioon maitotuotteiden määrä, ja se lasketaan kertomalla perusmäärä kyseisen tuotteen maitotuotteiden pitoisuudella. Toisen osan tarkoituksena on ottaa huomioon lisätyn sakkaroosin määrä, ja se lasketaan kertomalla koko tuotteen sakkaroosipitoisuus sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 19 päivänä kesäkuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/2001 ⁽⁵⁾, sellaisena kuin se on muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 680/2002 ⁽⁶⁾, 1 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen tuotteiden vientipäivänä sovellettavalla vientituen perusmäärällä. Viimeksi mainittu osa otetaan huomioon ainoastaan, jos lisätty sakkaroosi on saatu yhteisössä korjatusta sokerijuurikkaasta tai -ruo'osta.

⁽¹⁾ EYVL L 160, 26.6.1999, s. 48.

⁽²⁾ EYVL L 79, 22.3.2002, s. 15.

⁽³⁾ EYVL L 20, 27.1.1999, s. 8.

⁽⁴⁾ EYVL L 347, 20.12.2002, s. 31.

⁽⁵⁾ EYVL L 178, 30.6.2001, s. 1.

⁽⁶⁾ EYVL L 104, 20.4.2002, s. 26.

- (7) Komission asetuksessa (ETY) N:o 896/84 ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 222/88 ⁽²⁾, annetaan täydentäviä säännöksiä tukien myöntämisestä markkinointivuoden vaihtuessa. Näissä säännöksissä annetaan mahdollisuus eriyttää tuet tuotteiden valmistuspäivän mukaan.
- (8) Sulatejuustoille myönnettävän tuen laskemiseksi on tarpeen säätää, että jos niihin lisätään kaseiinia ja/tai kaseinaatteja, kyseistä määrää ei saa ottaa huomioon.
- (9) Näiden yksityiskohtaisten sääntöjen soveltamisesta maito- ja maitotuotealan nykyiseen markkinatilanteeseen sekä erityisesti kyseisten tuotteiden hintoihin yhteisössä ja maailmanmarkkinoilla seuraa, että tämän asetuksen liitteessä mainittujen tuotteiden tuki olisi vahvistettava siinä mainitun suuruiseksi.

- (10) Maidon ja maitotuotteiden hallintokomitea ei ole antanut lausuntoa puheenjohtajansa asettamassa määräajassa,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EY) N:o 1255/1999 31 artiklassa tarkoitetut sellaisenaan vietävien tuotteiden vientituet vahvistetaan liitteessä mainitun suuruiseksi.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 6 päivänä tammikuuta 2003.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 3 päivänä tammikuuta 2003.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 91, 1.4.1984, s. 71.

⁽²⁾ EYVL L 28, 1.2.1988, s. 1.

LIITE

maito- ja maitotuotealan vientitukien vahvistamisesta 3 päivänä tammikuuta 2003 annettuun komission asetukseen

Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä	Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä
0401 10 10 9000	970	EUR/100 kg	2,212	0402 91 39 9300	L06	EUR/100 kg	8,058
0401 10 90 9000	970	EUR/100 kg	2,212	0402 91 99 9000	L06	EUR/100 kg	43,93
0401 20 11 9100	970	EUR/100 kg	2,212	0402 99 11 9350	L06	EUR/kg	0,1734
0401 20 11 9500	970	EUR/100 kg	3,418	0402 99 19 9350	L06	EUR/kg	0,1734
0401 20 19 9100	970	EUR/100 kg	2,212	0402 99 31 9150	L06	EUR/kg	0,1816
0401 20 19 9500	970	EUR/100 kg	3,418	0402 99 31 9300	L06	EUR/kg	0,2629
0401 20 91 9000	970	EUR/100 kg	4,325	0402 99 31 9500	L06	EUR/kg	0,4530
0401 20 99 9000	970	EUR/100 kg	4,325	0402 99 39 9150	L06	EUR/kg	0,1816
0401 30 11 9400	970	EUR/100 kg	9,981	0403 90 11 9000	L06	EUR/100 kg	43,390
0401 30 11 9700	970	EUR/100 kg	14,99	0403 90 13 9200	L06	EUR/100 kg	43,39
0401 30 19 9700	970	EUR/100 kg	14,99	0403 90 13 9300	L06	EUR/100 kg	82,87
0401 30 31 9100	L06	EUR/100 kg	36,41	0403 90 13 9500	L06	EUR/100 kg	86,49
0401 30 31 9400	L06	EUR/100 kg	56,88	0403 90 13 9900	L06	EUR/100 kg	92,17
0401 30 31 9700	L06	EUR/100 kg	62,73	0403 90 19 9000	L06	EUR/100 kg	92,74
0401 30 39 9100	L06	EUR/100 kg	36,41	0403 90 33 9400	L06	EUR/kg	0,8287
0401 30 39 9400	L06	EUR/100 kg	56,88	0403 90 33 9900	L06	EUR/kg	0,9217
0401 30 39 9700	L06	EUR/100 kg	62,73	0403 90 51 9100	970	EUR/100 kg	2,212
0401 30 91 9100	L06	EUR/100 kg	71,49	0403 90 59 9170	970	EUR/100 kg	14,99
0401 30 91 9500	L06	EUR/100 kg	105,07	0403 90 59 9310	L06	EUR/100 kg	36,41
0401 30 99 9100	L06	EUR/100 kg	71,49	0403 90 59 9340	L06	EUR/100 kg	53,28
0401 30 99 9500	L06	EUR/100 kg	105,07	0403 90 59 9370	L06	EUR/100 kg	53,28
0402 10 11 9000	L06	EUR/100 kg	44,00	0403 90 59 9510	L06	EUR/100 kg	53,28
0402 10 19 9000	L06	EUR/100 kg	44,00	0404 90 21 9120	L06	EUR/100 kg	37,53
0402 10 91 9000	L06	EUR/kg	0,4400	0404 90 21 9160	L06	EUR/100 kg	44,00
0402 10 99 9000	L06	EUR/kg	0,4400	0404 90 23 9120	L06	EUR/100 kg	44,00
0402 21 11 9200	L06	EUR/100 kg	44,00	0404 90 23 9130	L06	EUR/100 kg	83,62
0402 21 11 9300	L06	EUR/100 kg	83,62	0404 90 23 9140	L06	EUR/100 kg	87,27
0402 21 11 9500	L06	EUR/100 kg	87,27	0404 90 23 9150	L06	EUR/100 kg	93,00
0402 21 11 9900	L06	EUR/100 kg	93,00	0404 90 29 9110	L06	EUR/100 kg	93,58
0402 21 17 9000	L06	EUR/100 kg	44,00	0404 90 29 9115	L06	EUR/100 kg	94,13
0402 21 19 9300	L06	EUR/100 kg	83,62	0404 90 29 9125	L06	EUR/100 kg	95,10
0402 21 19 9500	L06	EUR/100 kg	87,27	0404 90 29 9140	L06	EUR/100 kg	102,21
0402 21 19 9900	L06	EUR/100 kg	93,00	0404 90 81 9100	L06	EUR/kg	0,4400
0402 21 91 9100	L06	EUR/100 kg	93,58	0404 90 83 9110	L06	EUR/kg	0,4400
0402 21 91 9200	L06	EUR/100 kg	94,13	0404 90 83 9130	L06	EUR/kg	0,8362
0402 21 91 9350	L06	EUR/100 kg	95,10	0404 90 83 9150	L06	EUR/kg	0,8727
0402 21 91 9500	L06	EUR/100 kg	102,21	0404 90 83 9170	L06	EUR/kg	0,9300
0402 21 99 9100	L06	EUR/100 kg	93,58	0404 90 83 9936	L06	EUR/kg	0,1734
0402 21 99 9200	L06	EUR/100 kg	94,13	0405 10 11 9500	L05	EUR/100 kg	180,49
0402 21 99 9300	L06	EUR/100 kg	95,10	0405 10 11 9700	L05	EUR/100 kg	185,00
0402 21 99 9400	L06	EUR/100 kg	100,37	0405 10 19 9500	L05	EUR/100 kg	180,49
0402 21 99 9500	L06	EUR/100 kg	102,21	0405 10 19 9700	L05	EUR/100 kg	185,00
0402 21 99 9600	L06	EUR/100 kg	109,41	0405 10 30 9100	L05	EUR/100 kg	180,49
0402 21 99 9700	L06	EUR/100 kg	113,49	0405 10 30 9300	L05	EUR/100 kg	185,00
0402 21 99 9900	L06	EUR/100 kg	118,21	0405 10 30 9700	L05	EUR/100 kg	185,00
0402 29 15 9200	L06	EUR/kg	0,4400	0405 10 50 9300	L05	EUR/100 kg	185,00
0402 29 15 9300	L06	EUR/kg	0,8362	0405 10 50 9500	L05	EUR/100 kg	180,49
0402 29 15 9500	L06	EUR/kg	0,8727	0405 10 50 9700	L05	EUR/100 kg	185,00
0402 29 15 9900	L06	EUR/kg	0,9300	0405 10 90 9000	L05	EUR/100 kg	191,78
0402 29 19 9300	L06	EUR/kg	0,8362	0405 20 90 9500	L05	EUR/100 kg	169,22
0402 29 19 9500	L06	EUR/kg	0,8727	0405 20 90 9700	L05	EUR/100 kg	175,98
0402 29 19 9900	L06	EUR/kg	0,9300	0405 90 10 9000	L05	EUR/100 kg	235,07
0402 29 91 9000	L06	EUR/kg	0,9358	0405 90 90 9000	L05	EUR/100 kg	185,00
0402 29 99 9100	L06	EUR/kg	0,9358	0406 10 20 9100	A00	EUR/100 kg	—
0402 29 99 9500	L06	EUR/kg	1,0037	0406 10 20 9230	L03	EUR/100 kg	—
0402 91 11 9370	L06	EUR/100 kg	6,804		L04	EUR/100 kg	39,41
0402 91 19 9370	L06	EUR/100 kg	6,804		400	EUR/100 kg	—
0402 91 31 9300	L06	EUR/100 kg	8,058		A01	EUR/100 kg	39,41

Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä	Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä		
0406 10 20 9290	L03	EUR/100 kg	—	0406 30 31 9910	L03	EUR/100 kg	—		
	L04	EUR/100 kg	36,66		L04	EUR/100 kg	8,10		
	400	EUR/100 kg	—		400	EUR/100 kg	—		
	A01	EUR/100 kg	36,66		A01	EUR/100 kg	15,17		
0406 10 20 9300	L03	EUR/100 kg	—	0406 30 31 9930	L03	EUR/100 kg	—		
	L04	EUR/100 kg	16,09		L04	EUR/100 kg	11,87		
	400	EUR/100 kg	—		400	EUR/100 kg	—		
	A01	EUR/100 kg	16,09		A01	EUR/100 kg	22,26		
0406 10 20 9610	L03	EUR/100 kg	—	0406 30 31 9950	L03	EUR/100 kg	—		
	L04	EUR/100 kg	53,46		L04	EUR/100 kg	17,26		
	400	EUR/100 kg	—		400	EUR/100 kg	—		
	A01	EUR/100 kg	53,46		A01	EUR/100 kg	32,38		
0406 10 20 9620	L03	EUR/100 kg	—	0406 30 39 9500	L03	EUR/100 kg	—		
	L04	EUR/100 kg	54,22		L04	EUR/100 kg	11,87		
	400	EUR/100 kg	—		400	EUR/100 kg	—		
	A01	EUR/100 kg	54,22		A01	EUR/100 kg	22,26		
0406 10 20 9630	L03	EUR/100 kg	—	0406 30 39 9700	L03	EUR/100 kg	—		
	L04	EUR/100 kg	60,52		L04	EUR/100 kg	17,26		
	400	EUR/100 kg	—		400	EUR/100 kg	—		
	A01	EUR/100 kg	60,52		A01	EUR/100 kg	32,38		
0406 10 20 9640	L03	EUR/100 kg	—	0406 30 39 9930	L03	EUR/100 kg	—		
	L04	EUR/100 kg	88,94		L04	EUR/100 kg	17,26		
	400	EUR/100 kg	—		400	EUR/100 kg	—		
	A01	EUR/100 kg	88,94		A01	EUR/100 kg	32,38		
0406 10 20 9650	L03	EUR/100 kg	—	0406 30 39 9950	L03	EUR/100 kg	—		
	L04	EUR/100 kg	74,11		L04	EUR/100 kg	19,53		
	400	EUR/100 kg	—		400	EUR/100 kg	—		
	A01	EUR/100 kg	74,11		A01	EUR/100 kg	36,60		
0406 10 20 9660	A00	EUR/100 kg	—	0406 30 90 9000	L03	EUR/100 kg	—		
0406 10 20 9830	L03	EUR/100 kg	—		L04	EUR/100 kg	20,48		
	L04	EUR/100 kg	27,49		400	EUR/100 kg	—		
	400	EUR/100 kg	—		A01	EUR/100 kg	38,40		
	A01	EUR/100 kg	27,49	0406 40 50 9000	L03	EUR/100 kg	—		
0406 10 20 9850	L03	EUR/100 kg	—		L04	EUR/100 kg	94,14		
	L04	EUR/100 kg	33,33		400	EUR/100 kg	—		
	400	EUR/100 kg	—		A01	EUR/100 kg	94,14		
	A01	EUR/100 kg	33,33	0406 40 90 9000	L03	EUR/100 kg	—		
0406 10 20 9870	A00	EUR/100 kg	—		L04	EUR/100 kg	96,66		
	0406 10 20 9900	A00	EUR/100 kg		—	400	EUR/100 kg	—	
		0406 20 90 9100	A00		EUR/100 kg	—	A01	EUR/100 kg	96,66
			0406 20 90 9913	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 13 9000	L03	EUR/100 kg
L04				EUR/100 kg	61,46	L04		EUR/100 kg	106,29
400	EUR/100 kg			17,96	400	EUR/100 kg		34,20	
A01	EUR/100 kg	61,46		A01	EUR/100 kg	121,71			
0406 20 90 9915	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 15 9100	L03	EUR/100 kg	—		
	L04	EUR/100 kg	81,13		L04	EUR/100 kg	109,84		
	400	EUR/100 kg	23,93		400	EUR/100 kg	35,25		
	A01	EUR/100 kg	81,13		A01	EUR/100 kg	125,77		
0406 20 90 9917	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 17 9100	L03	EUR/100 kg	—		
	L04	EUR/100 kg	86,20		L04	EUR/100 kg	109,84		
	400	EUR/100 kg	25,44		400	EUR/100 kg	35,25		
	A01	EUR/100 kg	86,20		A01	EUR/100 kg	125,77		
0406 20 90 9919	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 21 9900	L03	EUR/100 kg	—		
	L04	EUR/100 kg	96,33		L04	EUR/100 kg	107,63		
	400	EUR/100 kg	28,38		400	EUR/100 kg	25,29		
	A01	EUR/100 kg	96,33		A01	EUR/100 kg	122,94		
0406 20 90 9990	A00	EUR/100 kg	—	0406 90 23 9900	L03	EUR/100 kg	—		
0406 30 31 9710	L03	EUR/100 kg	—		L04	EUR/100 kg	94,51		
	L04	EUR/100 kg	8,10		400	EUR/100 kg	—		
	400	EUR/100 kg	—		A01	EUR/100 kg	108,69		
	A01	EUR/100 kg	15,17	0406 90 25 9900	L03	EUR/100 kg	—		
0406 30 31 9730	L03	EUR/100 kg	—		L04	EUR/100 kg	93,89		
	L04	EUR/100 kg	11,87		400	EUR/100 kg	—		
	400	EUR/100 kg	—		A01	EUR/100 kg	107,52		
	A01	EUR/100 kg	22,26						

Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä	Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä	
0406 90 27 9900	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 78 9100	L04	EUR/100 kg	94,38	
	L04	EUR/100 kg	85,04		400	EUR/100 kg	13,13	
	400	EUR/100 kg	—		A01	EUR/100 kg	107,15	
	A01	EUR/100 kg	97,38		L03	EUR/100 kg	—	
0406 90 31 9119	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 78 9300	L04	EUR/100 kg	91,53	
	L04	EUR/100 kg	78,15		400	EUR/100 kg	—	
	400	EUR/100 kg	14,50		A01	EUR/100 kg	106,96	
	A01	EUR/100 kg	89,64		L03	EUR/100 kg	—	
0406 90 33 9119	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 78 9500	L04	EUR/100 kg	97,04	
	L04	EUR/100 kg	78,15		400	EUR/100 kg	—	
	400	EUR/100 kg	14,50		A01	EUR/100 kg	110,84	
	A01	EUR/100 kg	89,64		L03	EUR/100 kg	—	
0406 90 33 9919	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 79 9900	L04	EUR/100 kg	96,13	
	L04	EUR/100 kg	71,43		400	EUR/100 kg	—	
	400	EUR/100 kg	—		A01	EUR/100 kg	109,15	
	A01	EUR/100 kg	82,21		L03	EUR/100 kg	—	
0406 90 33 9951	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 81 9900	L04	EUR/100 kg	78,47	
	L04	EUR/100 kg	72,14		400	EUR/100 kg	—	
	400	EUR/100 kg	—		A01	EUR/100 kg	90,23	
	A01	EUR/100 kg	82,27		L03	EUR/100 kg	—	
0406 90 35 9190	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 85 9930	L04	EUR/100 kg	99,20	
	L04	EUR/100 kg	110,56		400	EUR/100 kg	27,02	
	400	EUR/100 kg	34,88		A01	EUR/100 kg	113,61	
	A01	EUR/100 kg	127,15		L03	EUR/100 kg	—	
0406 90 35 9990	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 85 9970	L04	EUR/100 kg	107,14	
	L04	EUR/100 kg	110,56		400	EUR/100 kg	33,67	
	400	EUR/100 kg	22,80		A01	EUR/100 kg	123,32	
	A01	EUR/100 kg	127,15		L03	EUR/100 kg	—	
0406 90 37 9000	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 85 9999	L04	EUR/100 kg	98,22	
	L04	EUR/100 kg	106,29		400	EUR/100 kg	29,46	
	400	EUR/100 kg	34,20		A01	EUR/100 kg	113,03	
	A01	EUR/100 kg	121,71		A00	EUR/100 kg	—	
0406 90 61 9000	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 86 9100	A00	EUR/100 kg	—	
	L04	EUR/100 kg	117,14	0406 90 86 9200	L03	EUR/100 kg	—	
	400	EUR/100 kg	32,46	L04	EUR/100 kg	90,13		
	A01	EUR/100 kg	135,59	400	EUR/100 kg	17,68		
0406 90 63 9100	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 86 9300	A01	EUR/100 kg	106,94	
	L04	EUR/100 kg	116,53		L03	EUR/100 kg	—	
	400	EUR/100 kg	36,31		L04	EUR/100 kg	91,43	
	A01	EUR/100 kg	134,46		400	EUR/100 kg	19,38	
0406 90 63 9900	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 86 9400	A01	EUR/100 kg	108,06	
	L04	EUR/100 kg	112,03		L03	EUR/100 kg	—	
	400	EUR/100 kg	27,77		L04	EUR/100 kg	97,13	
	A01	EUR/100 kg	129,88		400	EUR/100 kg	21,93	
0406 90 69 9100	A00	EUR/100 kg	—	0406 90 86 9900	A01	EUR/100 kg	113,61	
0406 90 69 9910	L03	EUR/100 kg	—		L03	EUR/100 kg	—	
L04	EUR/100 kg	112,03	L04		EUR/100 kg	107,14		
400	EUR/100 kg	27,77	400		EUR/100 kg	25,67		
0406 90 73 9900	A01	EUR/100 kg	129,88	0406 90 87 9100	A01	EUR/100 kg	123,32	
	L03	EUR/100 kg	—		A00	EUR/100 kg	—	
	L04	EUR/100 kg	97,56		0406 90 87 9200	L03	EUR/100 kg	—
	400	EUR/100 kg	29,89		L04	EUR/100 kg	75,11	
0406 90 75 9900	A01	EUR/100 kg	111,82	0406 90 87 9300	400	EUR/100 kg	15,81	
	L03	EUR/100 kg	—		A01	EUR/100 kg	89,10	
	L04	EUR/100 kg	98,22		L03	EUR/100 kg	—	
	400	EUR/100 kg	12,61		L04	EUR/100 kg	83,95	
0406 90 76 9300	A01	EUR/100 kg	113,03	0406 90 87 9400	400	EUR/100 kg	17,85	
	L03	EUR/100 kg	—		A01	EUR/100 kg	99,25	
	L04	EUR/100 kg	88,57		L03	EUR/100 kg	—	
	400	EUR/100 kg	—		L04	EUR/100 kg	86,15	
0406 90 76 9400	A01	EUR/100 kg	101,43	0406 90 87 9951	400	EUR/100 kg	19,55	
	L03	EUR/100 kg	—		A01	EUR/100 kg	100,75	
	L04	EUR/100 kg	99,20		L03	EUR/100 kg	—	
	400	EUR/100 kg	13,13		L04	EUR/100 kg	97,43	
0406 90 76 9500	A01	EUR/100 kg	113,61	400	EUR/100 kg	27,03		
	L03	EUR/100 kg	—	A01	EUR/100 kg	111,58		

Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä	Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä
0406 90 87 9971	L03	EUR/100 kg	—	0406 90 87 9975	400	EUR/100 kg	15,39
	L04	EUR/100 kg	97,43		A01	EUR/100 kg	118,38
	400	EUR/100 kg	21,93		L03	EUR/100 kg	—
0406 90 87 9972	A01	EUR/100 kg	111,58	0406 90 87 9979	L04	EUR/100 kg	105,90
	L03	EUR/100 kg	—		400	EUR/100 kg	20,40
	L04	EUR/100 kg	41,51		A01	EUR/100 kg	119,70
0406 90 87 9973	400	EUR/100 kg	—	0406 90 88 9100	L03	EUR/100 kg	—
	A01	EUR/100 kg	47,73		L04	EUR/100 kg	94,51
	L03	EUR/100 kg	—		400	EUR/100 kg	15,39
0406 90 87 9974	L04	EUR/100 kg	95,66	0406 90 88 9300	A01	EUR/100 kg	108,69
	400	EUR/100 kg	15,39		A00	EUR/100 kg	—
	A01	EUR/100 kg	109,55		L03	EUR/100 kg	—
0406 90 87 9974	L03	EUR/100 kg	—		L04	EUR/100 kg	74,16
	L04	EUR/100 kg	103,82		400	EUR/100 kg	19,38
					A01	EUR/100 kg	87,34

Huom. Tuotekoodit sekä A-sarjan määräpaikkakoodit on määritelty komission asetuksessa (ETY) N:o 3846/87 (EYVL L 366, 24.12.1987, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna.

Määräpaikkojen numerokoodit on määritelty komission asetuksessa (EY) N:o 2020/2001 (EYVL L 273, 16.10.2001, s. 6).

Muiksi määräpaikoiksi on määritelty seuraavat:

L03 Ceuta, Melilla, Islanti, Norja, Sveitsi, Liechtenstein, Andorra, Gibraltar, Pyhä istuin (yleisesti käytetty nimi: Vatikaani), Malta, Turkki, Viro, Latvia, Liettua, Puola, Tšekin tasavalta, Slovakia, Unkari, Romania, Bulgaria, Kanada, Kypros, Australia ja Uusi-Seelanti.

L04 Albania, Slovenia, Kroatia, Bosnia ja Hertsegovina, Jugoslavia ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia.

L05 Kaikki määräpaikat lukuun ottamatta Puolaa, Viroa, Latviaa, Liettuaa, Unkaria ja Pohjois-Amerikan yhdysvaltoja.

L06 Kaikki määräpaikat lukuun ottamatta Viroa, Latviaa, Liettuaa, Unkaria ja Pohjois-Amerikan yhdysvaltoja.

”970” viittaa komission asetuksen (EY) N:o 800/1999 (EYVL L 102, 17.4.1999, s. 11) 36 artiklan 1 kohdan a ja c alakohdassa ja 44 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuun vientiin sekä jonkin jäsenvaltion alueelle sijoittuneiden muiden valtioiden asevoimien kanssa tehtyihin sopimuksiin perustuvaan vientiin.

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 8/2003,
annettu 3 päivänä tammikuuta 2003,
tuontitullien muuttamisesta vilja-alalla**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon vilja-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 30 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1766/92⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1666/2000⁽²⁾,

ottaa huomioon neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1766/92 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä vilja-alan tuontitullien osalta 28 päivänä kesäkuuta 1996 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1249/96⁽³⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 597/2002⁽⁴⁾, ja erityisesti sen 2 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Vilja-alan tuontitullit vahvistetaan komission asetuksessa (EY) N:o 2392/2002⁽⁵⁾.
- (2) Asetuksen (EY) N:o 1249/96 2 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jos tuontitullien laskettu keskiarvo soveltamiskauden aikana poikkeaa 5 EUR/t vahvistetusta tullin määrästä, tulleja tarkistetaan vastaavasti. Mainittu

poikkeaminen on tapahtunut. Tämän vuoksi on tarpeen tarkistaa asetuksessa (EY) N:o 2392/2002 vahvistettuja tuontitulleja,

- (3) Asetuksen (EY) N:o 2378/2002 1 artiklassa säädetään neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1766/92 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä vilja-alan tuontitullien osalta annetun asetuksen (EY) N:o 1249/96 säännöksistä poikkeamisesta. Tämän vuoksi on syytä muuttaa asetuksen (EY) N:o 2392/2002 liitteet sen selventämiseksi, millaisia tulleja kannetaan, jos tuonti ei ole tapahtunut tariffikiintiöissä.

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Korvataan asetuksen (EY) N:o 2392/2002 liitteet I ja II tämän asetuksen liitteillä I ja II.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 4 päivänä tammikuuta 2003.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 3 päivänä tammikuuta 2003.

Komission puolesta
J. M. SILVA RODRÍGUEZ
Maatalouden pääjohtaja

⁽¹⁾ EYVL L 181, 1.7.1992, s. 21.

⁽²⁾ EYVL L 193, 29.7.2000, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 161, 29.6.1996, s. 125.

⁽⁴⁾ EYVL L 91, 6.4.2002, s. 9.

⁽⁵⁾ EYVL L 358, 31.12.2002, s. 139.

LIITE I

Asetuksen (ETY) N:o 1766/92 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden tuontitullit

CN-koodi	Tavaran kuvaus	Tuontitulli ⁽¹⁾ (EUR/t)
1001 10 00	Durumvehnä korkealaatuinen	0,00
	keskilaatuinen	0,00
	heikkolaatuinen	0,00
1001 90 91	Tavallinen vehnä, siemenvilja	0,00
1001 90 99	Tavallinen vehnä, korkealaatuinen, muu kuin siemenvilja ⁽²⁾	0,00
	keskilaatuinen ⁽³⁾	95,00
	heikkolaatuinen ⁽³⁾	95,00
1002 00 00	Ruis	40,60
1003 00 10	Ohra, siemenvilja	40,60
1003 00 90	Ohra, muu kuin siemenvilja ⁽⁴⁾	93,00
1005 10 90	Maissi, siemenvilja, muu kuin hybridimaissi	31,86
1005 90 00	Maissi, muu kuin siemenvilja ⁽⁵⁾	31,86
1007 00 90	Durra, muut kuin kylvämiseen tarkoitettut hybridit	40,60

⁽¹⁾ Atlantin valtameren tai Suezin kanavan kautta yhteisöön tulevien tavaroiden osalta (asetuksen (EY) N:o 1249/96 2 artiklan 4 kohta) tuoja voi päästä osalliseksi tullialennuksesta, joka on:

— 3 EUR/t, jos purkamissatama sijaitsee Välimerellä, tai

— 2 EUR/t, jos purkamissatama sijaitsee Irlannissa, Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Tanskassa, Ruotsissa, Suomessa tai Iberian niemimaan Atlantin valtameren puoleisella rannikolla.

⁽²⁾ Tuojalle myönnetään kiinteä tullialennus, jonka suuruus on 14 euroa/tonni.

⁽³⁾ Tuojalle voidaan myöntää asetuksella (EY) N:o 2375/2002 avatussa tariffikiintiössä alennettu tuontitulli, jonka suuruus on 12 euroa/tonni.

⁽⁴⁾ Tuojalle voidaan myöntää alennettu tuontitulli, jonka suuruus on asetuksella (EY) N:o 2377/2002 avatussa mallasohran tariffikiintiössä 8 euroa/tonni, tai asetuksella (EY) N:o 2376/2002 avatussa ohran tariffikiintiössä 16 euroa/tonni.

⁽⁵⁾ Tuoja voi päästä osalliseksi kiinteämääräisestä alennuksesta, jonka määrä on 24 EUR tonnilta, jos asetuksen (EY) N:o 1249/96 2 artiklan 5 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

LIITE II

Tullien laskentatekijät

(30.12.2002 ja 2.1.2003 välisenä aikana)

1. Vahvistamispäivää edeltävien kahden viikon keskiarvot:

Pörssinoteeraukset	Minneapolis	Chicago	Minneapolis	Minneapolis	Minneapolis	Minneapolis
Tuote (valkuais-%, kun kosteus on 12 %)	HRS2. 14 %	YC3	HAD2	keskilaa- tuinen (*)	heikkolaa- tuinen (**)	US barley 2
Noteeraus (EUR/t)	142,90	92,03	216,02 (***)	206,02 (***)	186,02 (***)	114,82 (***)
Lisä/Meksikonlahti (EUR/t)	38,14	13,95	—	—	—	—
Lisä/Suuret järvet (EUR/t)	—	—	—	—	—	—

(*) Vähennys 10 EUR/t (asetuksen (EY) N:o 1249/96 4 artiklan ensimmäinen kappale).

(**) Vähennys 30 EUR/t (asetuksen (EY) N:o 2378/2002 3 artikla).

(***) Fob Gulf.

2. Maksut: Meksikonlahti—Rotterdam: 14,69 EUR/t; Suuret järvet—Rotterdam: 23,61 EUR/t.

3. Asetuksen (EY) N:o 1249/96 4 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetut tukipalkkiot: 0,00 EUR/t (HRW2)
0,00 EUR/t (SRW2).

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 9/2003,
annettu 3 päivänä tammikuuta 2003,
melassin edustavien hintojen ja sen tuonnissa sovellettavien lisätullien vahvistamisesta sokerialalla**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 19 päivänä kesäkuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/2001⁽¹⁾, sellaisena kuin se on muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 680/2002⁽²⁾,

ottaa huomioon melassin tuontia koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sokerialalle ja asetuksen (ETY) N:o 785/68 muuttamisesta 23 päivänä kesäkuuta 1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1422/95⁽³⁾ ja erityisesti sen 1 artiklan 2 kohdan ja 3 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksessa (EY) N:o 1422/95 säädetään, että melassin cif-tuontihinta, jäljempänä 'edustava hinta', vahvistetaan komission asetuksen (ETY) N:o 785/68⁽⁴⁾ mukaisesti. Kyseinen hinta on vahvistettu edellä mainitun asetuksen 1 artiklassa määritellylle vakiolaadulle.
- (2) Melassin edustava hinta lasketaan yhteisön rajanylityspaikalla, joka on tässä tapauksessa Amsterdam. Tämän hinnan laskennan on perustuttava maailmanmarkkinoiden edullisimpiin ostomahdollisuuksiin, jotka määritellään vakiolaadun poikkeamiin mukautettujen pörssikurssien tai markkinahintojen perusteella. Melassin vakiolaatu määritetään asetuksessa (ETY) N:o 785/68.
- (3) Maailmanmarkkinoiden edullisimpia ostomahdollisuuksia määritettäessä on otettava huomioon kaikki tiedot, jotka koskevat maailmanmarkkinoilla tehtyjä tarjouksia, tärkeiden kolmansien maiden markkinoiden hintoja ja kansainvälisessä kaupassa tehtyjä myyntitoimia, joista komissio on saanut tiedon joko jäsenvaltion tai omien kanaviensa kautta. Asetuksen (ETY) N:o 785/68 7 artiklan mukaisesti tämä määrittäminen voi perustua usean hinnan keskiarvoon siinä tapauksessa, että tämän keskiarvon katsotaan edustavan markkinoiden todellista suuntausta.
- (4) Tietoja ei oteta huomioon silloin, kun tavara ei ole virheetöntä, kunnollista ja myyntikelpoista, tai silloin, kun tarjouksessa ilmoitettu hinta koskee ainoastaan pientä määrää, joka ei anna edustavaa käsitystä

markkinoista. Tarjoushinnat, joiden ei voida katsoa edustavan markkinoiden todellista suuntausta, on myös hylättävä.

- (5) Jotta melassin vakiolaatua koskevat tiedot olisivat verrattavissa, tarjotun melassin laadun huomioon ottaen hintoja on laskettava tai nostettava asetuksen (ETY) N:o 785/68 6 artiklan soveltamisesta saatujen tulosten mukaisesti.
- (6) Edustava hinta voidaan jättää rajoitetuksi ajaksi poikkeuksellisesti muuttamatta, jos edellisessä edustavan hinnan laskennassa perustana käytetty tarjoushinta ei ole tullut komission tietoon ja jos saatavissa olevat tarjoushinnat, joiden ei voida katsoa edustavan markkinoiden todellista suuntausta, aiheuttaisivat edustaviin hintoihin äkillisiä ja huomattavia muutoksia.
- (7) Jos kyseessä olevan tuotteen käynnistyshinta ja edustava hinta eroavat toisistaan, tuonnille olisi vahvistettava lisätulli asetuksen (EY) N:o 1422/95 3 artiklassa tarkoitettuihin edellytyksiin. Jos tuontitullien kantaminen keskeytetään asetuksen (EY) N:o 1422/95 5 artiklan mukaisesti, näille tulille olisi vahvistettava tietyt määrät.
- (8) Näiden säännösten soveltamisesta seuraa, että kyseisten tuotteiden edustavat hinnat ja niiden tuonnissa sovellettavat lisätullit olisi vahvistettava tämän asetuksen liitteen mukaisesti.
- (9) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat sokerin hallintokomitean lausunnon mukaiset,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Vahvistetaan asetuksen (EY) N:o 1422/95 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden edustavat hinnat ja niiden tuonnissa sovellettavat lisätullit liitteen mukaisesti.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 4 päivänä tammikuuta 2003.

⁽¹⁾ EYVL L 178, 30.6.2001, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 104, 20.4.2002, s. 26.

⁽³⁾ EYVL L 141, 24.6.1995, s. 12.

⁽⁴⁾ EYVL L 145, 27.6.1968, s. 12.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 3 päivänä tammikuuta 2003.

Komission puolesta
J. M. SILVA RODRÍGUEZ
Maatalouden pääjohtaja

LIITE

melassin edustavien hintojen ja sen tuonnissa sovellettavien lisätullien vahvistamisesta sokerialalla 3 päivänä tammikuuta 2003 annettuun komission asetukseen

(EUR)

CN-koodi	Edustava hinta 100 nettokilogrammalta kyseistä tuotetta	Lisätulli 100 nettokilogrammalta kyseistä tuotetta	Tuontitulli 100 nettokilogrammalta kyseistä tuotetta sillä perusteella että tullien kantaminen keskeytetään asetuksen (EY) N:o 1422/95 5 artiklan mukaisesti ⁽²⁾
1703 10 00 ⁽¹⁾	8,09	—	0,12
1703 90 00 ⁽¹⁾	10,53	—	0

⁽¹⁾ Vahvistetaan asetuksen (ETY) N:o 785/68, sellaisena kuin se on muutettuna, 1 artiklassa määritellylle vakiolaadulle.

⁽²⁾ Tämä määrä korvaa, asetuksen (EY) N:o 1422/95 5 artiklan mukaisesti, näille tuotteille vahvistetun yhteisen tullitariffin tullin.

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 10/2003,
annettu 3 päivänä tammikuuta 2003,
sellaisenaan vietävän valkoisen sokerin ja raakasokerin vientitukien vahvistamisesta**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 19 päivänä kesäkuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/2001⁽¹⁾, sellaisena kuin se on muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 680/2002⁽²⁾, ja erityisesti sen 27 artiklan 5 kohdan toisen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EY) N:o 1260/2001 27 artiklan nojalla mainitun asetuksen 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja tuotteita koskevien maailmanmarkkinoiden noteerausten tai hintojen ja kyseisten tuotteiden yhteisön hintojen välinen erotus voidaan korvata vientituella.
- (2) Asetuksen (EY) N:o 1260/2001 mukaan denaturoimattoman ja sellaisenaan viedyn valkoisen sokerin ja raakasokerin tukea vahvistettaessa on otettava huomioon yhteisön ja maailman sokerimarkkinoiden tilanne ja erityisesti mainitun asetuksen 28 artiklassa tarkoitetut hinnat ja kustannukset. Saman artiklan mukaisesti olisi myös otettava huomioon suunniteltuun vientiin liittyvät taloudelliset näkökohdat.
- (3) Raakasokerin tuki on vahvistettava vakioaladulle. Vakioala määritellään asetuksen (EY) N:o 1260/2001 liitteessä I olevassa II kohdassa. Kyseinen tuki vahvistetaan lisäksi asetuksen (EY) N:o 1260/2001 28 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Kandisokeri määritellään sokerialan vientitukien myöntämisen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 7 päivänä syyskuuta 1995 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 2135/95⁽³⁾. Tällä tavalla laskettua tuen määrää on lisättyjä maku- tai väriaineita sisältäviin sokereihin sovellettava niiden sakkaroosipitoisuuden perusteella, ja sen vuoksi tuki on vahvistettava tämän pitoisuuden yhtä prosenttia kohden.

- (4) Maailmanmarkkinatilanne tai tiettyjen markkinoiden erityisvaatimukset voivat edellyttää tuen eriyttämistä sokerin määräpaikan mukaan.
- (5) Erityistapauksissa tuen määrä voidaan vahvistaa luonteeltaan tästä poikkeavilla säännöksillä.
- (6) Tuki on vahvistettava joka toinen viikko. Tukea voidaan muuttaa muuna aikana.
- (7) Näiden yksityiskohtaisten sääntöjen soveltamisesta nykyiseen sokerialan markkinatilanteeseen ja erityisesti sokerin noteerauksiin tai hintoihin yhteisössä ja maailmanmarkkinoilla seuraa, että tuki olisi vahvistettava tämän asetuksen liitteessä esitettyjen määrien mukaiseksi.
- (8) Asetuksessa (EY) N:o 1260/2001 ei säädetä varastointikustannusten tasausjärjestelmän jatkumisesta 1 päivästä heinäkuuta 2001 alkaen. Se olisi sen vuoksi otettava huomioon vahvistettaessa tukia, jotka on myönnetty viennin tapahtuessa 30 päivän syyskuuta 2001 jälkeen.
- (9) Tässä asetuksessa säädetty toimenpiteet ovat sokerin hallintokomitean lausunnon mukaiset,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EY) N:o 1260/2001 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen sellaisenaan vietävien ja denaturoimattomien tuotteiden vientituet vahvistetaan liitteessä esitettyjen määrien mukaisiksi.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 4 päivänä tammikuuta 2003.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 3 päivänä tammikuuta 2003.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 178, 30.6.2001, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 104, 20.4.2002, s. 26.

⁽³⁾ EYVL L 214, 8.9.1995, s. 16.

LIITE

sellaisenaan vietävän valkoisen sokerin ja raakasokerin vahvistamisesta 3 päivänä tammikuuta 2003 annettuun komission asetukseen

Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tukien määrä
1701 11 90 9100	A00	EUR/100 kg	40,80 ⁽¹⁾
1701 11 90 9910	A00	EUR/100 kg	40,79 ⁽¹⁾
1701 12 90 9100	A00	EUR/100 kg	40,80 ⁽¹⁾
1701 12 90 9910	A00	EUR/100 kg	40,79 ⁽¹⁾
1701 91 00 9000	A00	EUR/1 % sakkaroosia × 100 kg tuotetta nettopaino	0,4435
1701 99 10 9100	A00	EUR/100 kg	44,35
1701 99 10 9910	A00	EUR/100 kg	44,34
1701 99 10 9950	A00	EUR/100 kg	44,34
1701 99 90 9100	A00	EUR/1 % sakkaroosia × 100 kg tuotetta nettopaino	0,4435

⁽¹⁾ Tätä määrää sovelletaan raakasokeriin, jonka tuotto on 92 %. Jos viedyn raakasokerin tuotto poikkeaa 92 %:sta, sovellettavan tuen määrä lasketaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/2001 28 artiklan 4 kohdan säännösten mukaisesti.

Huom: Tuotekoodit sekä A-sarjan määräpaikkakoodit on määritelty komission asetuksessa (ETY) N:o 3846/87 (EYVL L 366, 24.12.1987, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna.

Määräpaikkojen numerokoodit on määritelty komission asetuksessa (EY) N:o 2020/2001 (EYVL L 273, 16.10.2001, s. 6).

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 11/2003,
annettu 3 päivänä tammikuuta 2003,
valkoisen sokerin vientituen enimmäismäärän vahvistamisesta asetuksessa (EY) N:o 1331/2002
tarkoitettuna pysyvän tarjouskilpailun osana järjestettävää 20. osittaista tarjouskilpailua varten**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 19 päivänä kesäkuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/2001⁽¹⁾, sellaisena kuin se on muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 680/2002⁽²⁾, ja erityisesti sen 27 artiklan 5 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Valkoisen sokerin vientiä koskevasta pysyvästä tarjouskilpailusta vientimaksujen ja/tai vientitukien määrittämiseksi markkinointivuodeksi 2002/2003 23 päivänä heinäkuuta 2002 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1331/2002⁽³⁾ nojalla tämän sokerin vientiä varten järjestetään osittaisia tarjouskilpailuja.
- (2) Asetuksen (EY) N:o 1331/2002 9 artiklan 1 kohdan säännösten mukaan kyseistä osittaista tarjouskilpailua varten vahvistetaan tarvittaessa vientituen enimmäis-

määrä, ottaen erityisesti huomioon yhteisön ja maailmanmarkkinoiden sokerin markkinatilanne ja sen odotettavissa oleva kehitys.

- (3) Tarjousten tarkastelun jälkeen olisi 20. tarjouskilpailusta annettava 1 artiklassa tarkoitettut säännökset.
- (4) Tässä asetuksessa säädetty toimenpiteet ovat sokerin hallintokomitean lausunnon mukaiset,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Vahvistetaan vientituen enimmäismääräksi asetuksen (EY) N:o 1331/2002 nojalla järjestetyssä valkoisen sokerin 20. tarjouskilpailussa 47,426 EUR/100 kg.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 4 päivänä tammikuuta 2003.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 3 päivänä tammikuuta 2003.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen

⁽¹⁾ EYVL L 178, 30.6.2001, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 104, 20.4.2002, s. 26.

⁽³⁾ EYVL L 195, 24.7.2002, s. 6.

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 12/2003,
annettu 3 päivänä tammikuuta 2003,
puuvillan, josta siemeniä ei ole poistettu, maailmanmarkkinahinnan vahvistamisesta**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Kreikan liittymisasiakirjaan liitetyn puuvillaa koskevan pöytäkirjan nro 4, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna neuvoston asetuksella (EY) N:o 1050/2001 ⁽¹⁾,

ottaa huomioon puuvillan tuotantotuesta 22 päivänä toukokuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1051/2001 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 4 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EY) N:o 1051/2001 4 artiklan mukaisesti puuvillan, josta siemeniä ei ole poistettu, maailmanmarkkinahinta määritellään säännöllisin väliajoin siemenistä puhdistetun puuvillan osalta todetun maailmanmarkkinahinnan perusteella ottamalla huomioon siemenistä puhdistetulle puuvillalle määritellyn hinnan ja puuvillalle, josta siemeniä ei ole poistettu, lasketun hinnan välinen suhde pitkällä aikavälillä. Tämä suhde vahvistetaan puuvillan tukijärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 2 päivänä elokuuta 2001 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1591/2001 ⁽³⁾, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1486/2002 ⁽⁴⁾, 2 artiklan 2 kohdassa. Jos maailmanmarkkinahintaa ei voi määritellä tällä tavoin, hinta laskeaan viimeksi määritellyn hinnan perusteella.
- (2) Asetuksen (EY) N:o 1051/2001 5 artiklan mukaisesti puuvillan, josta siemeniä ei ole poistettu, maailmanmarkkinahinta määritellään tuotteelle, joka vastaa tiettyjä

ominaisuuksia ja ottaen huomioon markkinoiden todellista suuntausta edustavina pidetyt edullisimmat tarjoukset ja hinnat. Määrittelyä varten otetaan huomioon tarjousten ja yhden tai useamman edustavan eurooppalaisen pörssin noteeraamien hintojen keskiarvo yhteisön satamaan cif-toimituksena kuljetetuista tuotteista, jotka tulevat kansainvälisen kaupan kannalta edustavimpina pidetyistä eri toimittajamaista. Puuvillan, josta siemenet on poistettu, maailmanmarkkinahinnan määrittelyä koskeviin perusteisiin tehdään kuitenkin mukautuksia, joiden tavoitteena on ottaa huomioon toimitetun tuotteen laadun tai tarjousten ja hintojen luonteen vuoksi perustellut erot. Nämä mukautukset vahvistetaan asetuksen (EY) N:o 1591/2001 3 artiklan 2 kohdassa.

- (3) Edellä tarkoitettujen perusteiden soveltamisen johdosta puuvillan, josta siemeniä ei ole poistettu, maailmanmarkkinahinta vahvistetaan jäljempänä esitetylle tasolle,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EY) N:o 1051/2001 4 artiklassa tarkoitetuksi puuvillan, josta siemeniä ei ole poistettu, maailmanmarkkinahinnaksi vahvistetaan 25,995 EUR/100 kg.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 4 päivänä tammikuuta 2003.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 3 päivänä tammikuuta 2003.

Komission puolesta
J. M. SILVA RODRÍGUEZ
Maatalouden pääjohtaja

⁽¹⁾ EYVL L 148, 1.6.2001, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 148, 1.6.2001, s. 3.

⁽³⁾ EYVL L 210, 3.8.2001, s. 10.

⁽⁴⁾ EYVL L 223, 20.8.2002, s. 3.

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2002/91/EY,
annettu 16 päivänä joulukuuta 2002,
rakennusten energiatehokkuudesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽³⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽⁴⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Perustamissopimuksen 6 artiklan mukaan ympäristön-suojelua koskevat vaatimukset on sisällytettävä yhteisön politiikan ja toiminnan määrittelyyn ja toteuttamiseen.
- (2) Luonnonvaroihin, joiden harkittuun ja järkevään käyttöön perustamissopimuksen 174 artiklassa viitataan, kuuluvat öljytuotteet, maakaasu ja kiinteät polttoaineet, jotka ovat keskeisiä energialähteitä, mutta myös suu- rimpia hiilidioksidipäästöjen lähteitä.
- (3) Energiatehokkuuden parantaminen muodostaa merkittävän osan niistä politiikoista ja toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen Kioton pöytäkirjassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, ja se olisi sisällytettävä kaikkiin lisäsitoumusten täyttämiseen tähtääviin poliittisiin ohjelmiin.
- (4) Energian kysynnän hallinta on tärkeä väline, jonka avulla yhteisö voi vaikuttaa maailmanlaajuisiin energiamarkki- noihin ja siten energian toimitusvarmuuteen keski- pitkällä ja pitkällä aikavälillä.
- (5) Neuvosto vahvisti 30 päivänä toukokuuta 2000 ja 5 päivänä joulukuuta 2000 tekemissään päätelmissä ener- giatehokkuuden parantamista koskevan komission toimintasuunnitelman ja vaati, että rakennusalalla toteu- tetaan erityistoimenpiteitä.
- (6) Olennaisilta osin rakennuksista koostuvan asunto- ja palvelualan osuus energian loppukulutuksesta yhteisössä on yli 40 prosenttia, ja tämän alan laajentuminen nostaa

sen energiankulutusta ja siten myös sen hiilidioksi- dipäästöjä.

- (7) Hiilidioksidipäästöjen rajoittamisesta energiatehokkuutta parantamalla (SAVE) 13 päivänä syyskuuta 1993 an- netussa neuvoston direktiivissä 93/76/ETY ⁽⁵⁾ edellytetään, että jäsenvaltiot laativat ja toteuttavat energiatehokkuutta koskevia ohjelmia rakennusalalla sekä raportoivat niistä. Mainitun direktiivin avulla saavutetut merkittävät edut alkavat nyt näkyä. Tarvitaan kuitenkin sitä täydentävä säädös, jossa vahvistetaan nykyistä konkreettisemmat toimet merkittävien mutta vielä toteuttamattomien ener- gian säästömahdollisuuksien saavuttamiseksi ja vähen- netään jäsenvaltioiden tulosten välillä tällä alalla vallit- sevia suuria eroja.
- (8) Rakennusalan tuotteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 21 päivänä joulukuuta 1988 annetussa neuvoston direktiivissä 89/106/ETY ⁽⁶⁾ edellytetään, että rakennuskohteet ja niiden lämmitys-, jäähdytys- ja ilmanvaihtojärjestelmät on suunniteltava ja rakennettava siten, että käytössä tarvittavan energian määrä on pieni kohteen ilmasto-olosuhteet ja asukkaat huomioon ottaen.
- (9) Rakennusten energiatehokkuuden parantamista koske- vissa lisätoimenpiteissä olisi otettava huomioon ilmasto- ja paikalliset olosuhteet samoin kuin sisäilmasto-olosuh- teet ja kustannustehokkuus. Ne eivät saisi olla ristiri- dassa rakennuksia koskevien muiden keskeisten vaati- musten kuten rakennukseen pääsyn, turvallisuuden tai suunnitellun käyttötarkoituksen kanssa.
- (10) Rakennusten energiatehokkuutta laskettaessa perustana olisi käytettävä menetelmää, joka voi vaihdella alueittain ja jossa otetaan huomioon lämmöneristyksen lisäksi muut yhä merkittävämmiksi käyvät tekijät, kuten lämmitys/ilmastointijärjestelmät, uusiutuviin energialä- hteiden käyttö ja rakennuksen suunnittelu. Omaksumalla yhteinen lähestymistapa tälle menettelylle ja teettämällä se päteillä ja/tai valtuutetuilla asiantuntijoilla, joiden riippumattomuus taataan objektiivisin perustein, edis- tetään yhtäläisen toimintakentän luomista jäsenvaltioiden energiansäästöpyrkimyksille rakennusalalla ja paranne- taan yhteisön kiinteistömarkkinoiden avoimuutta, kun rakennusten tulevat omistajat tai käyttäjät saisivat ener- giatehokkuutta koskevia tietoja.
- (11) Komissio aikoo kehittää edelleen standardeja kuten EN 832 ja prEN 13790 myös ilmastointijärjestelmien ja valaistuksen osalta.

⁽¹⁾ EYVL C 213 E, 31.7.2001, s. 266 ja EYVL C 203 E, 27.8.2002, s. 69.

⁽²⁾ EYVL C 36, 8.2.2002, s. 20.

⁽³⁾ EYVL C 107, 3.5.2002, s. 76.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 6. helmikuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 7. kesäkuuta 2002 (EYVL C 197 E, 20.8.2002, s. 6), ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 10. lokakuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽⁵⁾ EYVL L 237, 22.9.1993, s. 28.

⁽⁶⁾ EYVL L 40, 11.2.1989, s. 12, direktiivi sellaisena kuin se on muutet- tuna direktiivillä 93/68/ETY (EYVL L 220, 30.8.1993, s. 1).

- (12) Rakennukset vaikuttavat energiankulutukseen pitkällä aikavälillä, ja tästä syystä uusien rakennusten olisi täytettävä energiatehokkuutta koskevat, paikallisen ilmastoon mukaan asetetut vähimmäisvaatimukset. Hyvillä käytännöillä olisi tässä yhteydessä pyrittävä energiatehokkuuden parantamiseen liittyvien menetelmien optimaaliseen käyttöön. Koska kaikkia vaihtoehtoisten energiahuoltojärjestelmien tarjoamia mahdollisuuksia ei yleensä täysimääräisesti tutkita, olisi tarkasteltava niiden teknistä, ympäristöllistä ja taloudellista toteutettavuutta. Jäsenvaltio voi tehdä tämän yhdellä kertaa tutkimuksessa, jossa esitetään luettelo paikallisten tavanomaisten markkinaolosuhteiden mukaisista energian säästötoimenpiteistä, jotka täyttävät kustannustehokkuusvaatimukset. Ennen rakentamisen aloittamista voidaan pyytää erityisiä tutkimuksia, jos toimenpide tai toimenpiteet katsotaan toteuttamiskelpoisiksi.
- (13) Tietyn koon ylittävien, olemassa olevien rakennusten laajamittaiset korjaukset olisi nähtävä mahdollisuutena toteuttaa kustannustehokkaita toimenpiteitä energiatehokkuuden parantamiseksi. Laajamittaisilla korjauksilla tarkoitetaan tapauksia, joissa rakennuksen vaippaan ja/tai energiatalouteen liittyvien järjestelmien kuten lämmityslaitteiden, lämpimän veden jakelun, ilmastointilaitteiden, ilmanvaihtojärjestelmän ja valaistusjärjestelmän korjausten kokonaiskustannukset ovat yli 25 prosenttia rakennuksen arvosta, rakennusmaan arvo pois lukien, tai joissa korjaus koskee yli 25:tä prosenttia rakennuksen vaipasta.
- (14) Olemassa olevan rakennuksen kokonaisenergiatehokkuuden parantaminen ei välttämättä merkitse rakennuksen täydellistä korjaamista vaan se voi rajoittua niihin osiin, joilla on eniten merkitystä rakennuksen energiatehokkuuden kannalta ja jotka ovat kustannustehokkaita.
- (15) Olemassa olevia rakennuksia koskevien korjausvaatimusten ei tulisi olla ristiriidassa rakennuksen käyttötarkoituksen, laadun tai luonteen kanssa. Lisäkustannusten olisi oltava katettavissa kertyneenä energian säästönä kohtuullisessa ajassa investoinnin odotettuun tekniseen käyttöikänsä nähden.
- (16) Sertifiointimenettelyä voidaan tukea ohjelmilla, joilla edistetään tasapuolisia mahdollisuuksia energiatehokkuuden parantamiseen, se voi perustua sidosryhmäorganisaatioiden ja jäsenvaltion nimeämän tahon välisiin sopimuksiin, ja se voidaan toteuttaa niiden energiapalveluyhtiöiden (Energy Service Companies, ESCO) toimesta, jotka suostuvat sitoutumaan määriteltyjen investointien toteuttamiseen. Jäsenvaltioiden olisi valvottava hyväksytyjä sertifiointiohjelmia ja huolehdittava niiden jatkotoimista, ja niiden olisi myös helpotettava kannustinjärjestelmien käyttöä. Menettelyn tuloksena annettavassa todistuksessa olisi mahdollisuuksien mukaan kuvattava rakennuksen tosiasiallinen energiatehokkuustilanne, ja sitä voidaan tarkistaa tämän mukaisesti. Julkisten viranomaisten rakennusten ja rakennusten, joissa kansalaiset käyvät usein, olisi toimittava esimerkkinä siten, että niissä otetaan ympäristö- ja energianäkökohdat huomioon, ja tästä syystä niille olisi suoritettava energiasertifiointi säännöllisin väliajoin. Energiatehokkuutta koskevien tietojen levittämistä kansalaisille olisi tehostettava asettamalla rakennusten energiatodistukset selvästi näkyville. Sisälämpötiloja koskevien virallisten suositusten ja todellisuudessa mitattujen lämpötilojen näkyville asettamisen pitäisi vähentää lämmitys-, ilmastointi- ja ilmanvaihtojärjestelmien vääriä käyttöä. Tämän pitäisi osaltaan edistää sitä, että vältetään tarpeetonta energiankäyttöä ja säilytetään ulkoilman lämpötilaan nähden miellyttävä sisäilmasto.
- (17) Jäsenvaltiot voivat käyttää myös muita keinoja/toimenpiteitä, joista ei säädetä tässä direktiivissä, rohkaisemaan energiatehokkuuden parantamista. Jäsenvaltioiden olisi edistettävä hyvää energian hallinnointia rakennusten käyttöaste huomioon ottaen.
- (18) Viime vuosina on ollut havaittavissa ilmastointilaitteiden käytön voimakas lisääntyminen eteläisen Euroopan maissa. Tämä aiheuttaa näissä maissa vakavia huippukuormitukseen liittyviä ongelmia, mikä nostaa sähköenergian kustannuksia ja rasittaa maiden energiatasetta. Rakennusten kesäajan lämpökäyttämisen parantamista edistäviä strategioita on pidettävä ensisijaisina. Passiivisen viilentämisen tekniikoita ja etenkin niitä, joilla parannetaan sisäilmaston laatua sekä rakennuksia ympäröivää mikroilmastoa, olisi kehitettävä edelleen.
- (19) Pätevän henkilöstön suorittamalla lämmityskattiloiden ja ilmastointijärjestelmien säännöllisellä huollolla varmistetaan osaltaan, että laitteet on säädetty oikein tuotemääritelmien mukaisesti ja että ne toimivat ympäristön, turvallisuuden ja energian kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Koko lämmitysjärjestelmän puolueeton arviointi on syytä suorittaa aina, kun harkitaan järjestelmän vaihtamista kustannustehokkuussyistä.
- (20) Lämmityksestä, ilmastoinnista ja lämpimästä vedestä aiheutuvien kustannusten laskuttaminen rakennusten asukkailla todellisen kulutuksen mukaisesti voi edistää energian säästöä asuntoalalla. Asukkailla olisi oltava mahdollisuus säädellä omaa lämmön ja lämpimän veden kulutustaan sikäli kuin tällaiset toimenpiteet ovat kustannustehokkaita.
- (21) Perustamissopimuksen 5 artiklassa tarkoitetun toissijaisuusperiaatteen ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti energiatehokkuutta koskevan vaatimusjärjestelmän ja sen tavoitteiden perustana olevat yleiset periaatteet olisi vahvistettava yhteisön tasolla, mutta niiden yksityiskohdainen täytäntöönpano olisi jätettävä jäsenvaltioiden tehtäväksi, jotta kukin jäsenvaltio voi valita omaan erityistilanteeseensa parhaiten soveltuvan järjestelyn. Tässä direktiivissä säädetään ainoastaan näiden tavoitteiden saavuttamisen edellyttämistä vähimmäistoimenpiteistä, eikä siinä ylitetä sitä, mikä on tätä varten tarpeen.

- (22) Olisi säädettävä mahdollisuudesta mukauttaa nopeasti laskentamenetelmiä ja jäsenvaltioiden mahdollisuudesta tarkistaa säännöllisesti vähimmäisvaatimuksia rakennusten energiatehokkuuden alalla tekniikan kehityksen, muun muassa rakennusmateriaalien eristysominaisuuksien (tai laadun) osalta, ja standardoinnin alalla saavutetun kehityksen perusteella.
- (23) Tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY (1) mukaisesti,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tavoite

Tämän direktiivin tavoitteena on edistää rakennusten energiatehokkuuden parantamista yhteisössä ottaen huomioon ulkoiset ilmasto-olosuhteet, paikalliset olosuhteet sekä sisäilmastolle asetetut vaatimukset ja kustannustehokkuus.

Tässä direktiivissä säädetään vaatimuksista, jotka koskevat

- rakennusten kokonaisenergiatehokkuuden laskentamenetelmän yleistä kehystä;
- vähimmäisvaatimusten soveltamista uusien rakennusten energiatehokkuuteen;
- vähimmäisvaatimusten soveltamista sellaisten suurien olemassa olevien rakennusten energiatehokkuuteen, joihin tehdään laajamittaisia korjauksia;
- rakennusten energiasertifiointia; ja
- rakennusten lämmityskattiloiden ja ilmastointijärjestelmien säännöllisiä tarkastuksia sekä lämmitysjärjestelmän arviointia rakennuksissa, joissa lämmityskattilat ovat yli 15 vuotta vanhoja.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä käytetään seuraavia määritelmiä:

- rakennus: katettu seinällinen rakenne, jonka sisäilmaston ylläpitämiseen käytetään energiaa; rakennuksella voidaan tarkoittaa rakennusta kokonaisuudessaan tai rakennuksen osia, jotka on suunniteltu tai muutettu erikseen käytettäväksi;
- rakennuksen energiatehokkuus: rakennuksen standardoituun käyttöön liittyviin tarpeisiin, kuten lämmitykseen, veden lämmitykseen, jäähdytykseen, ilmanvaihtoon tai valaistukseen tosiasiallisesti kulutettu tai tarvittavaksi arvioitu energiamäärä. Tämä määrä on ilmaistava yhtenä tai useampana lukuna, joiden laskennassa on otettu huomioon tekijät, jotka vaikuttavat energian tarpeeseen eli eristys, tekniset ja laitteisiin liittyvät ominaisuudet, ilmastollisiin näkökohtiin liittyvä

suunnittelu ja sijainti, auringonvalon määrä ja ympäröivien rakenteiden vaikutus, oma energiantuotanto sekä muut tekijät, mukaan lukien sisäilmasto;

- rakennuksen energiatehokkuustodistus: jäsenvaltion tai sen nimeämän oikeushenkilön tunnustama todistus, joka sisältää liitteessä vahvistettuun yleiseen kehykseen pohjautuvan menetelmän mukaisesti suoritettujen rakennuksen energiatehokkuuden laskennan tulokset;
- yhdistetty lämmön ja sähkön tuotanto: primääripolttoainesten samanaikainen konversio mekaaniseksi tai sähkö- ja lämpöenergiaksi tietyt energiatehokkuuden laatukriteerit täyttyvällä tavalla;
- ilmastointijärjestelmä: kaikkien ilman käsittelyn edellyttämien osatekijöiden yhdistelmä, jossa lämpötilaa säädellään tai voidaan alentaa, mahdollisesti yhdessä ilmanvaihdon, kosteuden ja ilman puhtauden säätelyn kanssa;
- lämmityskattila: lämmityskattilan rungosta ja polttimesta muodostuva yksikkö, joka on suunniteltu siirtämään palamisessa vapautuva lämpö veteen;
- nimellisteho (kilowatteina ilmaistuna): valmistajan vahvistama ja takaama suurin mahdollinen lämpöteho, joka voidaan jatkuvassa käytössä tuottaa valmistajan ilmoittamalla hyötysuhteella;
- lämpöpumppu: laite/järjestelmä, joka ottaa lämpöä alhaisessa lämpötilassa ilmasta, vedestä tai maaperästä ja toimittaa lämmön rakennukseen.

3 artikla

Menetelmän vahvistaminen

Jäsenvaltioiden on sovellettava kansallisella tai alueellisella tasolla rakennusten energiatehokkuuden laskentamenetelmää, joka perustuu liitteessä esitettyyn yleiseen kehykseen. Kehyksen 1 ja 2 osa on mukautettava tekniikan kehitykseen 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen ottaen huomioon jäsenvaltioiden lainsäädännössä sovellettavat standardit tai normit.

Menetelmä vahvistetaan kansallisella tai alueellisella tasolla.

Rakennuksen energiatehokkuus on ilmaistava avoimella tavalla, ja siihen voi sisältyä hiilidioksidipäästöjen osoitin.

4 artikla

Energiatehokkuutta koskevien vaatimusten laadinta

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että vahvistetaan rakennusten energiatehokkuutta koskevat vähimmäisvaatimukset 3 artiklassa tarkoitettuun menetelmään perustuen. Jäsenvaltiot voivat tehdä eron uusien ja olemassa olevien rakennusten sekä rakennusten eri luokkien välillä. Näissä vaatimuksissa on otettava huomioon yleiset sisäilmasto-olosuhteet, jotta voidaan välttää mahdolliset haittavaikutukset kuten riittämätön ilmanvaihto, sekä paikalliset olosuhteet ja rakennuksen käyttötarkoitus ja ikä. Nämä vaatimukset on tarkistettava säännöllisesti enintään viiden vuoden välein ja tarvittaessa ajantasaistettava, jotta ne vastaavat tekniikan kehitystä rakennusalalla.

(1) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

2. Energiatohokkuusvaatimuksia on sovellettava 5 ja 6 artiklan mukaisesti.

3. Jäsenvaltiot voivat jättää vahvistamatta tai soveltamatta 1 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia seuraaviin rakennusten luokkiin:

- rakennukset ja monumentit, joita suojellaan virallisesti osana määrättyä ympäristöä tai niiden erityisten arkkitehtonisten tai historiallisten ansioiden vuoksi, jos niiden luonne tai ulkonäkö muuttuisi vaatimusten noudattamisen vuoksi tavalla, jota ei voida hyväksyä,
- rakennukset, joita käytetään hartauden harjoittamiseen ja uskonnolliseen toimintaan,
- väliaikaiset rakennukset, joiden suunniteltu käyttöaika on enintään kaksi vuotta, teollisuuslaitokset, korjaamot ja muut kuin asuinkäyttöön tarkoitettut maatilarakennukset, joissa energian tarve on alhainen, sekä muut kuin asuinkäyttöön tarkoitettut maatilarakennukset, joita käytetään alalla, jota koskee kansallinen alakohtainen energiatohokkuussopimus,
- asuinrakennukset, jotka on tarkoitettu käytettäväksi enintään neljän kuukauden ajan vuodessa,
- yksittäiset rakennukset, joiden hyötypinta-ala on yhteensä alle 50 m².

5 artikla

Uudet rakennukset

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että uudet rakennukset täyttävät 4 artiklassa tarkoitettuja energiatohokkuutta koskevat vähimmäisvaatimukset.

Jäsenvaltioiden on varmistettava sellaisten uusien rakennusten osalta, joiden hyötypinta-ala on yhteensä yli 1 000 m², että tekninen, ympäristöön liittyvä ja taloudellinen toteutettavuus esimerkiksi seuraavien vaihtoehtoisten järjestelmien osalta:

- uusiutuvien energialähteiden käyttöön perustuvat hajautetut energiahuoltojärjestelmät,
- yhdistetty lämmön ja sähkön tuotanto,
- kauko-/aluelämmitys- tai -jäähdytysjärjestelmät, jos niitä on saatavilla,
- lämpöpumput tietyin edellytyksin,

arvioidaan ja otetaan huomioon ennen kuin rakentaminen aloitetaan.

6 artikla

Olemassa olevat rakennukset

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kun kokonaishyötypinta-alaltaan yli 1 000 m²:n rakennuksiin tehdään laajamittaisia korjauksia, niiden energiatohokkuutta parannetaan siten, että ne täyttävät vähimmäisvaatimukset sikäli kuin tämä on teknisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti toteutettavissa. Jäsenvaltioiden on johdettava nämä energiatohokkuutta koskevat vähimmäisvaatimukset rakennuksille 4 artiklan mukaisesti vahvistettavien energiatohokkuutta koskevien vaatimusten pohjalta. Vaatimukset voidaan edellä mainittua rakennuksen kokonaisenergiatohok-

kuuden parantamistavoitetta noudattaen vahvistaa joko koko korjatulle rakennukselle tai korjatuille järjestelmille tai osille, jos ne ovat osa rajatun ajanjakson aikana toteutettavaa korjausta.

7 artikla

Energiatohokkuustodistus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rakennuksia rakennettaessa, myytäessä tai vuokrattaessa energiatohokkuutta koskeva todistus asetetaan omistajan saataville tai omistajan toimesta mahdollisen ostajan tai vuokralaisen saataville. Todistus voi olla voimassa enintään kymmenen vuotta.

Samaan rakennukseen kuuluvien, erilliseen käyttöön tarkoitettujen huoneistojen tai yksikköjen sertifiointi voi perustua

- koko rakennuksen yhteisertifiointiin, jos erillisistä huoneistoista koostuva rakennus on varustettu yhteisellä lämmitysjärjestelmällä; tai
- jonkin toisen samaan rakennukseen kuuluvan ja sen kannalta edustavan huoneiston arviointiin.

Jäsenvaltiot voivat jättää 4 artiklan 3 kohdassa mainitut luokat tämän kohdan soveltamisalan ulkopuolelle.

2. Rakennuksen energiatohokkuustodistuksessa on esitettävä vertailuarvoja, kuten voimassa olevia lakiin perustuvia standardeja ja viitearvoja, jotta kuluttajat voivat vertailla ja arvioida rakennuksen energiatohokkuutta. Todistukseen on liitettävä suosituksia energiatohokkuuden parantamiseksi kustannustehokkaasti.

Todistusten tarkoituksena on vain tietojen antaminen, ja niiden merkitys oikeudenkäynnissä tai muutoin ratkaistaan kansallisten sääntöjen mukaisesti.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kokonaishyötypinta-alaltaan yli 1 000 m²:n rakennuksiin, jotka ovat sellaisten julkisten viranomaisten ja laitosten käytössä, jotka tarjoavat julkisia palveluja suurelle joukolla ihmisiä ja joissa kyseiset ihmiset näin ollen toistuvasti käyvät, asetetaan energiatohokkuustodistus, joka saa olla enintään kymmenen vuotta vanha, näkyvälle paikalle, jossa se on selvästi yleisön nähtävissä.

Näihin rakennuksiin voidaan asettaa selvästi näkyville suositeltavien ja nykyisten sisälämpötilojen vaihteluväli ja tarvittaessa asiaan liittyvät muut ilmastotekijät.

8 artikla

Lämmityskattiloiden tarkastus

Energiankulutuksen vähentämiseksi ja hiilidioksidipäästöjen rajoittamiseksi jäsenvaltioiden on joko:

a) säädettävä tarvittavat toimenpiteet 20—100 kW:n nimellistehon lämmityskattiloiden, jotka toimivat uusiutumattomalla nestemäisellä tai kiinteällä polttoaineella, säännöllisten tarkastusten toteuttamiseksi. Tällaisia tarkastuksia voidaan soveltaa myös muita polttoaineita hyödyntäviin lämmityskattiloihin,

yli 100 kW:n nimellistehon lämmityskattilat on tarkastettava vähintään joka toinen vuosi. Kaasulla toimivien lämmityskattiloiden osalta kyseinen jakso voidaan pidentää neljäksi vuodeksi,

Jäsenvaltioiden on määrättävä tarvittavista toimenpiteistä koko lämmityslaitteiston kertatarkastuksen suorittamiseksi niiden lämmityslaitteiden osalta, joissa on yli 15 vuotta vanhat ja yli 20 kW:n nimellistehon lämmityskattilat. Tässä tarkastuksessa on arvioitava lämmityskattilan hyötysuhde ja mitoitus koko rakennuksen lämmitysvaatimuksiin nähden, ja tulosten perusteella asiantuntijoiden on tarjottava käyttäjille neuvoja lämmityskattilan vaihtamisesta, muista lämmityslaitteiden muutoksista ja vaihtoehtoisista ratkaisuista; tai

- b) toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että käyttäjät saavat neuvoja lämmityskattilan vaihtamisesta, muista lämmityslaitteiden muutoksista ja vaihtoehtoisista ratkaisuista, joihin voi sisältyä tarkastuksia lämmityskattilan hyötysuhteen ja mitoituksen arvioimiseksi. Tämän lähestymistavan kokonaisvaikutusten olisi oltava yleisesti vastaavat kuin a alakohdan säännöksiä noudatettaessa. Jäsenvaltioiden, jotka valitsevat tämän vaihtoehdon, on toimitettava komissiolle joka toinen vuosi selvitys siitä, että niiden lähestymistapa on tällä tavoin vastaava.

9 artikla

Ilmastointijärjestelmien tarkastus

Energiankulutuksen vähentämiseksi ja hiilidioksidipäästöjen rajoittamiseksi jäsenvaltioiden on säädettävä tarvittavista toimenpiteistä sellaisten ilmastointijärjestelmien säännöllisten tarkastusten toteuttamiseksi, joiden nimellisteho on yli 12 kW.

Tässä tarkastuksessa on arvioitava ilmastointijärjestelmän tehokkuutta ja mitoitusta koko rakennuksen jäähdytysvaatimuksiin nähden. Käyttäjille on tarjottava asianmukaisia neuvoja ilmastointijärjestelmän mahdollisesta parantamisesta tai vaihtamisesta sekä vaihtoehtoisista ratkaisuista.

10 artikla

Riippumattomat asiantuntijat

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rakennusten sertifiointiin ja siihen liittyvien suositusten laadinnan sekä lämmityskattiloiden ja ilmastointijärjestelmien tarkastuksen suorittavat riippumattomalla tavalla pätevät ja/tai valtuutetut asiantuntijat, olivat he sitten itsenäisiä ammatinharjoittajia tai julkisyhteisön taikka yksityisen yrityksen palveluksessa.

11 artikla

Uudelleentarkastelu

Komissio tarkastelee uudelleen 14 artiklassa perustetun komitean avustamana direktiiviä sen soveltamisesta saadun kokemuksen perusteella ja tekee tarvittaessa ehdotuksia, jotka koskevat muun muassa

- a) mahdollisia täydentäviä toimenpiteitä, jotka koskevat kokonaishyötypinta-alaltaan alle 1 000 m²:n rakennusten korjauksia;

- b) yleisiä kannustimia rakennusten energiatehokkuutta lisääviin toimenpiteisiin.

12 artikla

Tiedottaminen

Jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tiedottaakseen rakennusten käyttäjille eri keinoista ja menetelmistä, joilla energiatehokkuutta voidaan parantaa. Komissio avustaa jäsenvaltioita niiden pyynnöstä näiden tiedotuskampanjoiden järjestämisessä, jotka voivat kuulua yhteisön ohjelmiin.

13 artikla

Puitteiden mukauttaminen

Liitteessä olevaa 1 ja 2 osaa arvioidaan säännöllisin väliajoin, joiden kesto ei saa alittaa kahta vuotta.

Mahdollisista muutoksista, jotka ovat tarpeen liitteessä olevan 1 ja 2 osan mukauttamiseksi tekniikan kehitykseen, päätetään 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

14 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

15 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 4 päivänä tammikuuta 2006. Niiden on ilmoitettava tästä viipymättä komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltiot voivat siinä tapauksessa, että päteviä ja/tai valtuutettuja asiantuntijoita ei ole saatavilla, saada kolmen vuoden lisäajan voidakseen täysimääräisesti soveltaa 7, 8 ja 9 artiklan säännöksiä. Jäsenvaltioiden, jotka käyttävät tätä mahdollisuutta, on ilmoitettava asiasta komissiolle ja toimitettava asianmukaiset perustelut sekä tämän direktiivin myöhempää täytäntöönpanoa koskeva aikataulu.

16 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

17 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 16 päivänä joulukuuta 2002.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

P. COX

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. FISCHER BOEL

LIITE

Rakennusten energiatehokkuuden laskennan yleinen kehys (3 artikla)

1. Rakennusten energiatehokkuuden laskentamenetelmään on kuuluttava ainakin seuraavat näkökohdat:
    - a) rakennuksen (vaippa ja sisätilan seinät jne.) lämpöominaisuudet; näihin ominaisuuksiin voidaan sisällyttää myös ilmatiiviyys;
    - b) lämmityslaitteet ja lämpimän veden jakelu, niiden eristysominaisuudet mukaan lukien;
    - c) ilmastointilaitteet;
    - d) ilmanvaihto;
    - e) kiinteä valaistusjärjestelmä (pääasiassa muissa kuin asuinrakennuksissa);
    - f) rakennusten sijainti ja suuntaus, mukaan lukien ilmasto-olosuhteet;
    - g) passiiviset aurinkoenergiajärjestelmät ja aurinkosuojaus;
    - h) painovoimainen ilmanvaihto;
    - i) sisäilmasto-olosuhteet, suunniteltu sisäilmasto mukaan lukien.
  2. Laskennassa on aiheellisissa tapauksissa otettava huomioon seuraavien näkökohtien myönteinen vaikutus:
    - a) aktiiviset aurinkoenergiajärjestelmät ja muut uusiutuvien energialähteiden käyttöön perustuvat lämmitys- ja sähköjärjestelmät;
    - b) yhdistetyllä lämmön ja sähkön tuotannolla tuotettu sähkö;
    - c) kauko-/aluelämmitys- tai -jäähdytysjärjestelmät;
    - d) päivänvalo.
  3. Tätä laskelmaa varten rakennukset olisi asianmukaisesti jaettava seuraaviin luokkiin:
    - a) erityyppiset yhden asunnon asuinrakennukset;
    - b) kahden tai useamman asunnon asuinrakennukset;
    - c) toimistot;
    - d) koulutusrakennukset;
    - e) sairaalat;
    - f) hotellit ja ravintolat;
    - g) urheilutilat;
    - h) tukku- ja vähittäiskaupan rakennukset;
    - i) muun tyyppiset energiaa kuluttavat rakennukset.
-

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSIION PÄÄTÖS,

tehty 18 päivänä joulukuuta 2002,

Ranskan tasavallan EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan mukaisesti tiedoksi antamista kansallisista säännöksistä, jotka koskevat tiettyjen runsastyyppisten ja klooria sisältävien NK-lannoitteiden tuonnin ja markkinoille saattamisen rajoittamista

(tiedoksiannettu numerolla K(2002) 5113)

(Ainoastaan ranskankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2003/1/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen, ja erityisesti sen 95 artiklan 6 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

tetun lannoitteen on täytettävä. Liitteessä I ryhmitellään EY-lannoitteet luokkiin sen mukaan, kuinka paljon ne sisältävät pääravinnetta eli typpeä, fosforia tai kaliumia, jotka on merkitty kirjaimilla N, P ja K. Siinä erotetaan yksiravinteiset lannoitteet, jotka sisältävät ainoastaan yhtä kolmesta perusravinteesta, ja moniravinteiset lannoitteet, jotka sisältävät näistä kahta tai kolmea.

I ASIASELOSTUS

1 Yhteisön lainsäädäntö

1.1 Lannoitteita koskeva direktiivi 76/116/ETY

- (1) Lannoitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 18 päivänä joulukuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 76/116/ETY⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 98/97/EY⁽²⁾, tarkoituksena on poistaa kaupan esteet, jotka johtuvat eroista lannoitteisiin liittyvässä jäsenvaltioiden lainsäädännössä. Tästä syystä siinä vahvistetaan yhteisön tasolla vaatimukset, jotka lannoitteiden on täytettävä, jotta ne voitaisiin saattaa markkinoille varustettuna merkinnällä "EY-lannoite"⁽³⁾. Direktiivissä vahvistetaan muun muassa säännökset, jotka koskevat yhteisössä tärkeimpien yksija moniravinteisten lannoitteiden nimeämistä, määrittelyä, koostumusta, merkitsemistä ja pakkauksia.
- (2) Direktiivin 76/116/ETY liitteessä I määritellään tyyppinimitys sekä sitä vastaavat, erityisesti koostumukseen liittyvät vaatimukset, jotka kunkin EY-merkinnällä varus-

- (3) Pääravinteita sisältäviin yksiravinteisiin lannoitteisiin kuuluvat muun muassa

- typpilannoitteiden luettelossa ammoniumnitraatit, jotka ovat kemiallisia valmisteita, jotka sisältävät pääasiassa ammoniumnitraattia ja joiden typpipitoisuus on vähintään 20 %,
- kaliumlannoitteiden luettelossa kalisuola, joka on luonnon kaliumsuoloista saatu valmiste, joka sisältää pääasiassa kaliumkloridia ja jonka kaliumpitoisuus on vähintään 37 % ilmoitettuna K₂O:na.

- (4) Moniravinteiset pääravinnelannoitteet eli kemiallisesti tai sekoittamalla valmistetut tuotteet, joihin ei ole lisätty eläin- tai kasviperäisiä orgaanisia ravinteita, jaetaan edelleen neljään alaluokkaan koostumuksen mukaan, eli NPK-, NP-, NK- ja PK-lannoitteisiin. NPK-lannoitteiden ravinteiden vähimmäispitoisuus on yhteensä 20 %, ja kunkin ravinteen vähimmäispitoisuus on seuraava: 3 % typpeä, 5 % fosforia ilmoitettuna P₂O₅:nä ja 5 % kaliumia ilmoitettuna K₂O:na. NK-lannoitteiden ravinteen vähimmäispitoisuus on yhteensä 18 %, ja kunkin ravinteen vähimmäispitoisuus on seuraava: 3 % typpeä ja 5 % kaliumia ilmoitettuna K₂O:na.

⁽¹⁾ EYVL L 24, 30.1.1976, s. 21.⁽²⁾ EYVL L 18, 23.1.1999, s. 60.⁽³⁾ Direktiivissä 76/116/ETY säädetty ilmaus "EY-lannoite" on korvattu ilmauksella "EY-lannoite" direktiivillä 97/63/EY (EYVL L 335, 6.12.1997, s. 15).

- (5) Direktiivin 2 artiklan nojalla "EY-lannoite" -merkintää voidaan käyttää ainoastaan niihin lannoitetyyppeihin kuuluvista lannoitteista, jotka on lueteltu liitteessä I ja jotka täyttävät direktiivissä 76/116/ETY ja sen liitteissä I—III vahvistetut vaatimukset.
- (6) Direktiivin 7 artiklassa on vapaata liikkuvuutta koskeva lauseke, jossa säädetään seuraavasti: "Jäsenvaltiot eivät saa lannoitteen koostumuksen, tunnistamisen, pakkausmerkinnän tai pakkauksen perusteella kieltää, rajoittaa tai vaikeuttaa niiden "ETY-lannoite" -merkinnällä varustettujen lannoitteiden saattamista markkinoille, jotka ovat tämän direktiivin ja sen liitteiden mukaisia, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta muiden yhteisön direktiivien soveltamista".
- (7) Direktiivin 8 artikla liittyy virallisiin valvontatoimenpiteisiin, joita jäsenvaltiot toteuttavat sen todentamiseksi, että merkinnällä "EY-lannoite" markkinoille saatettavat lannoitteet ovat direktiivin 76/116/ETY ja sen liitteen I ja II mukaisia.

1.2 Yksiravinteisia runsastyppejä ammoniumnitraattilannoitteita koskeva direktiivi 80/876/ETY

- (8) Ottaen huomioon direktiivissä 76/116/ETY tarkoitettujen ammoniumnitraattilannoitteiden erityisluonne sekä siitä yleiselle turvallisuudelle, terveydelle ja työntekijöiden suojelulle aiheutuvat vaatimukset, yksiravinteisia runsastyppejä ammoniumnitraattilannoitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 15 päivänä heinäkuuta 1980 annetussa neuvoston direktiivissä 80/876/ETY⁽⁴⁾ säädetään täydentävistä yhteisön säännöistä näiden lannoitteiden osalta. Yleisen turvallisuuden takaamiseksi on yhteisön tasolla määritelty ne ominaisuudet, jotka erottavat yksiravinteiset runsastyppeiset ammoniumnitraattilannoitteet muista ammoniumnitraattityypeistä, joita käytetään räjähteinä käytettävien tuotteiden valmistukseen.
- (9) Direktiivin 80/876/ETY 1 artiklan mukaan direktiiviä sovelletaan yhteisön jäsenmaissa markkinoille saatettuihin yksiravinteisiin runsastyppeisiin ammoniumnitraattilannoitteisiin, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 76/116/ETY soveltamista. Ilmauksella 'lannoite' tarkoitetaan lannoitteina käytettäväksi tarkoitettuja kemiallisesti valmistettuja ammoniumnitraattipohjaisia valmisteita, joissa on yli 28 painoprosenttia typpeä ja jotka voivat sisältää epäorgaanisia, lisäaineita tai inerttejä aineita, kuten jauhettua kalkkikiveä tai jauhettua dolomiittia, kalsiumsulfaattia, magnesiumsulfaattia ja kieseriittä. Lisäksi täsmennetään, että muut epäorgaaniset lisäaineet tai inertit aineet, joita käytetään lannoitteen valmistuksessa, eivät saa lisätä lannoitteen lämpöherkkyyttä tai räjähtävyyttä.
- (10) Direktiivin 80/876/ETY mukaan yksiravinteisillä runsastyppeillä ammoniumnitraattilannoitteilla olisi oltava tietyt ominaisuudet niiden vaarattomuuden takaamiseksi. Liitteessä I täsmennetään yksiravinteisten runsastyppeiden ammoniumnitraattilannoitteiden ominaisuudet ja

raja-arvot, joihin kuuluu muun muassa suurin sallittu klooripitoisuus, joka on 0,02 painoprosenttia. Lisäksi jäsenvaltiot voivat vaatia, että näille lannoitteille suoritetaan liitteessä II selostettu räjähtävyyden määrittelemiseksi tehtävä koe ennen niiden markkinointia tai sen jälkeen.

2 Lannoitteita koskevan yhteisön lainsäädännön uudelleenlaatiminen

- (11) Komissio hyväksyi 14 päivänä syyskuuta 2001 ehdotuksen lannoitteita koskevaksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi⁽⁵⁾, jossa annetaan uutena säädöksenä neuvoston ja komission direktiivit lannoitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä.
- (12) Ehdotuksen tarkoituksena on yksinkertaistaa lannoitteita koskevaa lainsäädäntöä yhdistämällä yhteen, asetuksena annettavaan säädökseen direktiivit 76/116/ETY, 80/876/ETY, 87/94/ETY ja 77/535/ETY sekä erilaiset muutokset, joilla nämä direktiivit on mukautettu tekniikan kehitykseen. Kaikki tekniset eritelmat on sisällytetty liitteisiin. Yhteiset säännökset on erotettu erityissäännöksistä, jotka on luokiteltu nykyisin lainsäädäntöön sisältyvien pääasiallisten lannoiteryhmien mukaisesti. Tekniset liitteet on laadittu alkuperäisten direktiivien pohjalta uudelleen muokaten. Niihin on tehty joitakin vähäisiä muutoksia, mutta ravinnepitoisuuksia koskevia teknisiä eritelmiä ei kuitenkaan ole muutettu.
- (13) Kyseisen asetusehdotuksen II osasto "Eri lannoitetyyppistä koskevat säännökset" sisältää IV luvun, joka koskee runsastyppejä ammoniumnitraattilannoitteita⁽⁶⁾ ja joka perustuu suurelta osin direktiivin 80/876/ETY säännöksiin, joiden soveltamisalaa on osittain laajennettu moniravinteisiin runsastyppeisiin ammoniumnitraattilannoitteisiin uuden markkinatilanteen huomioon ottamiseksi. Aiemman lainsäädännön mukaan räjähtävyykokeet eivät olisi koskeneet moniravinteisia lannoitteita, mikä olisi aiheuttanut aukon, jonka jäsenvaltiot olisivat halunneet paikata turvallisuussyistä. Tämän uudelleenlaatimisen jälkeen räjähtävyykokeita voidaan kuitenkin vaatia myös moniravinteisilta runsastyppeiltä ammoniumnitraattilannoitteilta.
- (14) Tämän vuoksi ehdotuksen liitteessä III, joka sisältää runsastyppejä ammoniumnitraattilannoitteita koskevat tekniset määräykset, on 2 jaksossa kuvaus runsastyppeiden ammoniumnitraattilannoitteiden räjähtävyyden määrittelemiseksi tehtävästä kokeesta, jota voidaan edellyttää kaikilta lannoitteilta — yksiravinteisilta ja moniravinteisilta — jotka ovat runsastyppejä ammoniumnitraattilannoitteita. Sen sijaan samassa liitteessä III olevassa 1 jaksossa, jossa toistetaan direktiivin 80/876/ETY liitteessä I olevat määräykset, on ainoastaan yksiravinteisten runsastyppeiden ammoniumnitraattilannoitteiden ominaisuudet ja raja-arvot.

⁽⁴⁾ EYVL L 250, 23.9.1980, s. 7.

⁽⁵⁾ KOM(2001)508 lopullinen, EYVL C 51 E, 26.2.2002, s. 1.

⁽⁶⁾ Katso asetusehdotuksen 25—28 artikla.

(15) Jäsenvaltioilla on jo ollut mahdollisuus tutustua kyseiseen ehdotukseen. Neuvosto pääsi 30 päivänä syyskuuta 2002 yksimieliseen poliittiseen sopimukseen yhteisen kannan vahvistamiseksi ⁽⁷⁾. Runsastyyppisiin ammoniumnitraattilannoitteisiin sovellettavien säännösten osalta jäsenvaltioiden ehdottamien muutosten tarkoituksena oli ainoastaan tehdä räjähtävyyskokeesta pakollinen kaikille runsastyyppisille lannoitteille. Markkinoille saattamisesta vastaavan tahon vastuulla olisi todistaa, että lannoitteet ovat läpäisseet hyväksytysti kyseisen räjähtävyyskokeen. Lisäksi haluttiin liittää mukaan lisävaatimus markkinoille saattamisesta vastaavan tahon jäljitettävyydestä. Sen sijaan liitteen III tekstiä ei muutettu.

3 Ilmoitetut kansalliset säännökset

(16) Ranska ilmoitti uusista kansallisista säännöksistä ⁽⁸⁾, joiden tarkoituksena on kieltää sellaisten NK-lannoitteiden tuonti ja markkinoille saattaminen, joiden ammoniumnitraattipitoisuus on korkeampi kuin 28 painoprosenttia ja joiden klooripitoisuus on korkeampi kuin 0,02 painoprosenttia. Asiasta vastaavien ministerien allekirjoittaman päätöksen mukaan kyseiset lannoitteet on vedettävä markkinoilta niiden haltijoiden kustannuksella ja toimesta, ja päätökseen on liitetty kiertokirje, joka koskee samojen lannoitteiden käsittelyä.

(17) Ilmoitetulla päätöksellä, jolla kielletään tiettyjen runsastyyppisten ja klooria sisältävien NK-lannoitteiden tuonti ja markkinoille saattaminen, on tarkoitus keskeyttää Ranskassa vuodeksi sellaisten NK-lannoitteiden tuonti, markkinoille saattaminen maksutta tai maksua vastaan sekä hallussapito myyntiä tai maksutonta jakelua varten, jotka sisältävät enemmän kuin 28 painoprosenttia ammoniumnitraatista peräisin olevaa tyyppiä ja joiden klooripitoisuus on korkeampi kuin 0,02 prosenttia (päättöluonnoksen 1 artikla).

(18) Kyseistä kieltoa täydennetään velvoittamalla tuotteet ensimmäiseksi Ranskassa markkinoille saattanut toimija vetämään kyseiset lannoitteet pois kaikkialta omalla kustannuksellaan ja omasta toimestaan (päättöluonnoksen 2 artikla).

(19) Lisäksi ilmoitetun päätöksen mukaan näin pois vedettyjä tuotteita ei voida saattaa uudelleen Ranskan markkinoille ennen kuin ne on tunnustettu voimassa olevien säännösten mukaisiksi, kun niihin on lisätty inertti osuus,

jonka avulla NK-pitoisuuksia voidaan muuttaa (päättöluonnoksen 3 artikla).

(20) Jotta 3 artiklan säännökset voitaisiin panna täytäntöön, säädöstä täydennetään ministeriön kiertokirjeellä, joka koskee sellaisten NK-lannoitteiden käsittelyä, joissa ammoniumnitraatista peräisin olevan typen pitoisuus on korkeampi kuin 28 % ja klooripitoisuus korkeampi kuin 0,02 %; kiertokirjeen tarkoituksena on kuvata niiden käsittelyyn liittyvät menettelyt.

4 Ranskan esittämät perustelut

(21) Koska tiettyihin lannoitteisiin saattaa liittyä vaaroja, Ranskan viranomaiset katsovat tarpeelliseksi ottaa käyttöön erityissäännöksiä, jotka koskevat runsastyyppisiä ammoniumnitraattilannoitteita (NH₄NO₃) eli niin kutsuttuja NK-lannoitteita (typpi-kalium), joiden kaliumpitoisuus (K) ilmoitettuna K₂O:na on 5 % ja kalium on KCl-muodossa. Nämä kansalliset säännökset poikkeavat direktiivin 76/116/ETY säännöksistä, jotka koskevat NK-lannoitteita, joille on annettu merkintä "EY-lannoite".

(22) Ranskan viranomaiset esittivät perusteluissaan ne syyt, joiden vuoksi kyseiset säännökset oli haluttu antaa, ja arvioivat kyseisten NK-lannoitteiden osalta, että Ranska on tilanteessa, jossa se voi vedota EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdassa määrättyyn poikkeukseen. Nämä perustelut esitetään tiivistetysti seuraavassa.

(23) Ensinnäkin Ranskan viranomaiset korostavat, että vaikka direktiivissä 76/116/ETY määritellään NK-lannoitteet (EY), siinä ei täsmennetä, missä muodossa kalium voi sisältyä niihin. Näin ollen viranomaiset päättelivät, että mikään ei estä valmistamasta NK-lannoitteita (EY) sekoittamalla mekaanisesti yksiravinteista runsastyyppistä ammoniumnitraattilannoitetta taikka jopa puhdasta ammoniumnitraattia, eli tuotetta, jonka ammoniumnitraatista peräisin olevan typen pitoisuus on korkeampi kuin 28 %, sekä kaliumsuolaa eli kaliumkloridia.

(24) Ranskan viranomaiset muistuttavat lisäksi, että vuodesta 1995 alkaen on annettu useita neuvoston asetuksia ⁽⁹⁾, joissa on vahvistettu Venäjältä, Ukrainasta ja Puolasta peräisin olevien yksiravinteisten runsastyyppisten ammoniumnitraattilannoitteiden tuontiin sovellettavat polkumyintitulit. Ranskan viranomaiset toteavat, että tietyt tuottajat, joihin tämä toimenpide on vaikuttanut, ovat keksineet sekoittaa runsastyyppisiä ammoniumnitraattilannoitteita ja kaliumkloridia siten, että sekoituksen kaliumpitoisuus ilmoitettuna kaliumoksidina on vähintään 5 %. Ranskan viranomaiset toteavatkin seuraavasti: jos kyseisen sekoituksen kaliumpitoisuus olisi alle 5 %, tuotetta ei enää voitaisi pitää NK-lannoitteena (EY) vaan yksiravinteisena runsastyyppisenä ammoniumnitraattilannoitteena, ja se olisi silloin vapautettava polkumyintituloista ⁽¹⁰⁾.

⁽⁹⁾ Ensimmäinen näistä asetuksista on asetus (EY) N:o 2022/95 (EYVL L 198, 23.8.1995, s. 1), joka koski lopullisen polkumyintitulitullin käyttöönottoa Venäjältä peräisin olevan ammoniumnitraatin tuonnissa. Nykyisin ovat voimassa asetus (EY) N:o 132/2001 (EYVL L 23, 25.1.2001, s. 1), joka koskee lopullisen polkumyintitulitullin käyttöönottoa Puolasta ja Ukrainasta peräisin olevan ammoniumnitraatin tuonnissa, ja asetus (EY) N:o 658/2002 (EYVL L 102, 18.4.2002, s. 1), joka koskee lopullisen polkumyintitulitullin käyttöönottoa Venäjältä peräisin olevan ammoniumnitraatin tuonnissa.

⁽¹⁰⁾ Katso Ranskan esittämät perustelut, s. 2.

⁽⁷⁾ Neuvoston asiakirja nro 12179/02.

⁽⁸⁾ Ilmoituksen jälkeen Ranska hyväksyi ja julkaisi suunnitellut toimenpiteet. Tämä toimenpide on erillisen menettelyn kohteena.

- (25) Ranskan viranomaisten mukaan kyseisillä NK-lannoitteilla, jotka ovat teoriassa yksiravinteisten runsastyyppisten ammoniumnitraattilannoitteiden ja kaliumkloridin sekoitteita, on kaksi ominaispiirrettä: toisaalta niistä ei tarvitse maksaa polkumyynnittulle ja toisaalta direktiivin 80/876/ETY vaatimukset eivät koske niitä. Ranskan viranomaisten mielestä tästä seuraa, että mikään ei estä korvaamasta kyseistä yksiravinteista runsastyyppistä ammoniumnitraattilannoitetta tuotteella, joka ei ole direktiivin 80/876/ETY vaatimusten mukainen, tai jopa puhtaalla ammoniumnitraatilla, kuten teknisellä ammoniumnitraatilla, jota käytetään teollisuusräjähteiden valmistuksessa.
- (26) Ranskan viranomaiset tarkastelivat kyseisiä lannoitteita kahdesta eri näkökulmasta: Toisaalta tarkasteltiin niiden teoreettista ja todellista vastaavuutta yhteisön lainsäädännössä vahvistettujen ominaisuuksien kanssa, jotta voitiin määrittää, vastaavatko kyseiset NK-lannoitesekoitukset merkintää "EY-lannoite". Toisaalta tarkasteltiin niiden mahdollista vaarallisuutta erityisesti analysoimalla näytteitä, jotka kilpailu- ja kuluttaja-asioista ja petostentorjunnasta vastaava pääosasto (DGCCRF) oli ottanut tuoduista eristä ⁽¹⁾.
- (27) Näiden analyysien tulosten perusteella ⁽²⁾ Ranskan viranomaiset pohtivat nimikkeen "EY-lannoite 32-0-5" aiheellisuutta kyseisten tuotteiden markkinoinnissa. Nimikkeellä "EY-lannoite 33-0-5" tuodaan joitakin eriä kyseisiä NK-lannoitteita, ja Ranskan viranomaiset arvioivat, että niiden todellinen tyyppipitoisuus ei voi mitenkään olla ilmoitettu pitoisuus, koska jopa sallituilla poikkeamilla $\pm 1,1\%$, joihin ei direktiivin 76/116/ETY 8 artiklan 3 kohdan mukaan saa vedota järjestelmällisesti, tyyppien vähimmäispitoisuuden pitäisi olla kyseisessä lannoitteessa 35,449 %. Viranomaiset päättelivät tästä, että kyseiset tuotteet eivät juurikaan vastaa ilmoitettuja ravinnepitoisuuksia.
- (28) Tämän toteamuksen seurauksena Ranskan viranomaiset pohtivat kyseisten NK-lannoitteiden mahdollista vaarallisuutta seuraavasti: Sen lisäksi, että ravinteiden ilmoitettujen ja todellisten pitoisuuksien välillä on havaittu eroja, on kysyttävä, mitä vaaroja kyseiset tuotteet voivat

aiheuttaa erityisesti ympäristölle ja työympäristölle. Tätä kysymystä ei lainkaan käsitellä direktiivissä 76/116/ETY. Toulousessa tapahtuneen katastrofin johdosta ja ottaen huomioon sen, että ammoniumnitraattiin lisätään kaliumkloridia, on kysyttävä, voiko tämänkaltaisen tuote olla vaarallinen ⁽³⁾.

- (29) Ranskan viranomaisten mukaan NK-lannoitteilla voi olla heikkoja räjähdysominaisuuksia, jotka ovat samankaltaisia kuin tietyillä yksiravinteisilla tyyppilannoitteilla. Tällainen riski sisältyy ainoastaan lannoitteisiin, joiden ammoniumnitraattipitoisuus on verrattain korkea ⁽⁴⁾. Ranskan viranomaiset katsovat, että näihin korkean ammoniumnitraattipitoisuuden NK-lannoitteisiin liittyy räjähdysvaara, joka vähäisyydestään huolimatta on kuitenkin todellinen erityisesti sen vuoksi, että kalium on niissä kaliumkloridin muodossa ⁽⁵⁾.
- (30) Tässä yhteydessä Ranskan viranomaiset muistuttavat seuraavaa:
- on tunnettua, että kloori herkistää ammoniumnitraatin hajoamiselle, mikä selittää sen, että kloorin pitoisuus yksiravinteisissä runsastyyppisissä ammoniumnitraattilannoitteissa on rajattu 0,02 painoprosenttiin direktiivin 80/876/ETY liitteessä I olevan 5 kohdan mukaisesti,
  - tämä kysymys saatettiin räjähdysainekomitean ⁽⁶⁾ tarkasteltavaksi vuonna 2001, ja se antoi suosituksen ⁽⁷⁾, jossa määritellään "mahdolliseksi räjähteeksi" NK-lannoitteet, jotka sisältävät yli 90 % ammoniumnitraattia eli joiden kokonaistyyppipitoisuus on yli 28 %, joiden klooripitoisuus on korkea ja joissa kloori on kaliumkloridin muodossa ⁽⁸⁾,
  - näissä seoksissa, joihin on sekoitettu kaliumkloridia ja ammoniumnitraattia, voi tapahtua kuumenemisiä, joka ei yleensä vaaranna turvallisuutta ⁽⁹⁾,
  - kuitenkin kloori voi katalysaattorina toimiessaan johtaa itseään ylläpitävän hajoamisen käynnistymiseen, jolloin vapautuu myrkyllisiä savukaasuja, eikä tällaista riskiä voida jättää huomioimatta ⁽²⁰⁾, kun otetaan huomioon näiden seosten sisältämä merkittävä määrä ammoniumnitraattia.

⁽¹⁾ Yksi tämän viranomaisen tehtävistä on varmistaa, että markkinoille saatetut tuotteet vastaavat voimassa olevia säännöksiä.

⁽²⁾ Vuosina 2000 ja 2001 DGCCRF analysoi Bordeaux'ssa sijaitsevassa laboratoriossaan 126 näytettä lannoitteista, joita kutsutaan nimellä NK 32-0-5 -lannoitteet (tällä nimikkeellä tuodaan suurin osa kyseisistä NK-lannoitteista), ja näiden 126 näytteen joukossa ainoastaan kolmen näytteen tyyppi- ja kaliumpitoisuudet vastasivat maahantuojan ilmoittamia, kun huomioon otettiin direktiivissä 76/116/ETY vahvistetut vaihteluvälit. Tyyppien keskimääräinen pitoisuus oli 29,94 %, ja se vaihteli lukujen 33 % ja 24,10 % välillä. Keskihajonta oli 1,413 %. Kaliumin keskimääräinen pitoisuus oli 7,24 %, ja se vaihteli lukujen 21,3 % ja 3,3 % välillä. Keskihajonta oli 2,714 %. Lisäksi näistä 126 näytteestä kolmessa-toista oli kaliumpitoisuus alle 5 %, joka on moniravinteisilta NK-lannoitteilta (EY) edellytetty vähimmäispitoisuus.

⁽³⁾ Katso Ranskan esittämät perustelut, s. 8.

⁽⁴⁾ Katso Louis Médard: "Les explosifs occasionnels", Techniques et documentation, 1979, s. 664. Katso tämän päätöksen johdantoosan 34 kappale.

⁽⁵⁾ Katso Ranskan esittämät perustelut, s. 8.

⁽⁶⁾ Tämä vuoden 1961 säädöksellä perustettu räjähdysainekomitea koostuu asianomaisten viranomaistahojen edustajista ja räjähdysainealan tuntemuksen perusteella nimitetyistä asiantuntijoista. Komitean tehtävänä on muun muassa laatia lausuntoja ja suosituksia kaikista niistä kysymyksistä, jotka teollisuusministeri saattaa sen käsiteltäväksi räjähdysaineasioissa.

⁽⁷⁾ Räjähdysainekomitean suositus on liitetty Ranskan esittämiin perusteluihin.

⁽⁸⁾ Katso Ranskan esittämät perustelut, s. 9.

⁽⁹⁾ Katso em. teos, Louis Médard, s. 665.

⁽²⁰⁾ Katso em. teos, Louis Médard, s. 664.

Tämä räjähdys- ja hajoamisvaara selittää Ranskan viranomaisten mukaan varotoimet NK-lannoitteiden kuljetuksessa niin maa- kuin merikuljetuksena. Varotoimet ovat rajoitettavampia kuin yksiravinteisiin runsastyyppisiin ammoniumnitraattilannoitteisiin sovellettavat varotoimet.

(31) Ranskan viranomaiset muistuttavat tässä yhteydessä, että yksiravinteisiä runsastyyppisiä ammoniumnitraattilannoitteita koskevan direktiivin 80/876/ETY 1 artiklan 3 kohdan mukaan sellaiset epäorgaaniset lisäaineet tai inertit aineet, joita ei ole mainittu 2 kohdassa ja joita käytetään lannoitteen valmistuksessa, eivät saa lisätä lannoitteen lämpöherkkyyttä tai räjähtävyyttä. Ranskan viranomaisten mukaan kaliumkloridia ei voida pitää inerttinä aineena ammoniumnitraatin suhteen, koska tiedetään, että sekoittamalla ammoniumnitraattia ja kaliumkloridia voidaan tietyissä olosuhteissa saada aikaan eksotermisen reaktio, joka voi käynnistää itseään ylläpitävän hajoamisen. Ranskan viranomaiset päättelevät tästä seuraavaa: vaikka nämä Ranskan markkinoille saatetut tuotteet ovat kiistatta EY-lannoitteita ja vaatimusten mukaisia, niiden ominaispiirteet viittaavat NK-lannoitteisiin eli moniravinteisiin lannoitteisiin, joiden ammoniumnitraatista peräisin olevan tyyppien pitoisuus on korkeampi kuin 28 % ja ilmoitettu klooripitoisuus on 3,78 %⁽²¹⁾.

(32) Ranskan viranomaiset toteavat lisäksi, että näiden NK-lannoitteiden ammoniumnitraatista peräisin olevan tyyppien pitoisuus on merkittävästi korkeampi kuin tähän mennessä markkinoituissa NK-lannoitteissa. Viranomaisten mukaan näiden lannoitteiden, joita ei ollut olemassa direktiiviä 76/116/ETY annettaessa, vähäisen tuntemuksen vuoksi olisi suhtautumisen oltava varovaisista, kun otetaan huomioon 1950-luvun puolivälin jälkeen saadut kokemukset. Tänä ajanjaksona moniravinteisten lannoitteiden ammoniumnitraatista peräisin olevan tyyppien pitoisuudet ovat kasvaneet huomattavasti. Näin ollen Ranskan viranomaiset katsovat, että koska näiden yksiravinteisten lannoitteiden klooripitoisuuden on oltava alle 0,02 painoprosenttia, olisi luonnollista, että sama yläraja vahvistettaisiin kloorin pitoisuudelle kyseisissä NK-lannoitteissa⁽²²⁾.

(33) Edellä mainitun menettelyn yhteydessä⁽²³⁾ Ranskan viranomaiset toimittivat joitakin lisähuomautuksia EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan mukaiseen tiedoksiantoon, jotka komissio otti huomioon arvioinnissaan. Ranskan viranomaiset katsovat voivansa kieltää merkinnällä "EY-lannoite" varustettujen NK-lannoitteiden markkinoille saattamisen maatalouslain L.255-1 artiklan nojalla, joka on otettu käyttöön ravinteiden valvonnan järjestämisestä 13 päivänä heinäkuuta 1979 annetulla lailla 79-595. Viranomaiset myöntävät, että direktiivi 76/116/ETY on kiistatta yhdenmukaistamistoimenpide, joka koskee lannoitteiden koostumusta, nimeämistä,

merkitemistä ja pakkauksia. Sen sijaan Ranskan viranomaiset katsovat, että nykyinen yhteisön lainsäädäntö ei sisällä mitään säännöksiä merkinnällä "EY-lannoite" varustettujen lannoitteiden sisäisistä turvallisuusominaisuuksista. Viranomaisten mukaan tietyistä mainoksista⁽²⁴⁾ ilmenee, että nämä NK-lannoitteet sisältävät pääasiassa ammoniumnitraattia, johon lisätään ainoastaan hyvin vähäinen määrä kaliumkloridia, jotta ne voidaan markkinoida tyyppinimikkeellä "NK-lannoite". Ranskan viranomaiset huomauttavat, että vaikka kieltöpäätös perustuu ensisijaisesti turvallisuusongelmaan, se perustuu toissijaisesti viranomaisten toteuttamiin valvontatoimenpiteisiin⁽²⁵⁾, joiden perusteella viranomaiset ovat joutuneet pohtimaan, koskeeko kieltö tosiasiallisesti EY-lannoitteita. Havaitut erot ilmoitetuissa ja todellisissa pitoisuuksissa ovat saaneet Ranskan viranomaiset sille kannalle, että nämä lannoitteet eivät vastaa direktiivissä 76/116/ETY kuvattuja ominaisuuksia. Viranomaiset katsovat vaikeaksi tukea näkemystä, jonka mukaan näiden lannoitteiden pitäisi voida hyötyä direktiivin 76/116/ETY 7 artiklassa säädetystä vapaasta liikkuvuudesta koskevasta lausekkeesta, koska ne on varustettu merkinnällä "EY-lannoite".

Ympäristönsuojelua tai työympäristön suojelua koskeva uusi tieteellinen näytö

(34) Ranskan viranomaiset ovat edellä mainittujen perusteluiden lisäksi toimittaneet pyyntönsä tueksi joitakin asiakirjoja. Viranomaiset viittaavat erityisesti ammoniumnitraattipohjaisia lannoitteita koskevaan lukuun 25 teoksessa Louis Médard: "Les explosifs occasionnels", Techniques et documentation, 1979, sekä räjähdysainekomitean suositukseen toimittamatta kuitenkaan tieteellisiä lisäselvityksiä, joihin suositus on pohjautunut. Lisäksi viranomaiset viittaavat AZF — Grande Paroisse -tehtaan räjähdyskseen Toulousessa liittyvän tutkimuksen yhteydessä tarkasteltuihin hypoteeseihin toimittamatta kuitenkaan mitään asiakirjoja tästä aiheesta. Perusteluihin sisältyvien joidenkin teoreettisten laskutoimitusten lisäksi Ranskan viranomaiset eivät ole toimittaneet muita asiakirjoja tai tietoja, jotka koskisivat kyseisiin NK-lannoitteisiin liittyviä vaaroja.

(35) Ranskan viranomaiset katsovat, että koska 1950-luvun puoliväliin saakka markkinoille saatetut moniravinteiset lannoitteet sisälsivät selvästi vähemmän tyyppiä, erityisesti ammoniumnitraatin muodossa, kuin siitä lähtien valmistetut lannoitteet, itsensä ylläpitävään hajoamiseen liittyvät ilmiöt olivat lähes tuntemattomia. Viranomaiset muistuttavat, että 1950-luvun puolivälistä lähtien ammoniumnitraatista peräisin olevan tyyppien pitoisuuden kasvaminen on johtanut huomattaviin onnettomuuksiin, joissa on ollut kyse moniravinteisten lannoitteiden hajoamisesta.

⁽²¹⁾ Katso Ranskan esittämät perustelut, s.14.

⁽²²⁾ Katso Ranskan esittämät perustelut, s.14.

⁽²³⁾ Katso tämän päätöksen alaviite 8.

⁽²⁴⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 41 kappale ja erityisesti alaviite 32.

⁽²⁵⁾ Katso erityisesti tämän päätöksen johdanto-osan 27 kappale sekä alaviite 12.

(36) Ranskan viranomaiset katsovat kuitenkin, että mikään ei anna aihetta vahvistaa sitä, että kyseiset uudet NK-lannoitteet, jotka sisältävät toisaalta yli 80 % ammoniumnitraattia tai runsastyyppistä ammoniumnitraattilannoitetta ja toisaalta vähintään 7,93 % kaliumkloridia, eivät olisi alttiita monimutkaisille ilmiöille, jotka voivat johtaa suuronnettomuuksiin ⁽²⁶⁾. Viranomaiset arvioivat tämän olevan sitäkin todennäköisempää, kun otetaan huomioon, että kaliumkloridi ei ole inertti aine ammoniumnitraatin suhteen ja että kyseisistä lannoitteista otettujen näytteiden analysointi on osoittanut huomattavia eroja ilmoitettujen ja todellisten ravinnepitoisuuksien välillä.

(37) Ranskan viranomaiset lisäävät tähän myös huomauksen siitä, että 21. syyskuuta 2001 Grande Paroisse-tehtaassa Toulousessa tapahtuneessa räjähdyksessä kuoli 30 henkilöä, joista 22 oli yrityksen työntekijöitä, ja räjähdyksestä aiheutui huomattavaa vahinkoa ympäristölle. Kyseinen tehdas valmistaa teknistä ammoniumnitraattia ja yksiravinteisiä runsastyyppisiä ammoniumnitraattilannoitteita. Viranomaisten mukaan räjähdys tapahtui hallissa, jossa sekoitettiin vaatimukset täyttämättömiä runsastyyppisiä tuotteita, joiden tyyppi oli peräisin ammoniumnitraatista. Kyseessä oli toisaalta ammoniumnitraatti, jota ei voida pitää kaupan yksiravinteisenä lannoitteena, koska se ei vastaa direktiivin 80/876/ETY eritelmiä eikä ranskalaista standardia NF U 42-001, ja toisaalta tekninen ammoniumnitraatti, joka ei vastaa asiakkaiden asettamia vaatimuksia ⁽²⁷⁾. Ranskan viranomaiset toteavat, että melko lähellä räjähdyspaikkaa sijainnut suuri varasto yksiravinteista runsastyyppistä ammoniumnitraattilannoitetta kärsi ainoastaan pinnallisia vahinkoja (haljenneet säkit), ja itse tuote säilyi vahingoittumattomana.

(38) Ranskan viranomaiset toteavat, että räjähdysten syitä ei edelleenkään tiedetä, eikä mitään hypoteesia räjähdysten mahdollisista syistä ole vielä lopullisesti hylätty ⁽²⁸⁾. Viranomaiset täsmentävät, että yksi katastrofin selitykseksi esitetystä hypoteeseista liittyy siihen, että ammoniumnitraattia sisältävään halliin olisi erehdyksessä sijoitettu klooria sisältäviä jätteitä. Ranskan viranomaisten mielestä vaikuttaa sen vuoksi perustellulta, että ennalta varautumisen periaatteen mukaisesti ryhdytään toimenpiteisiin, joilla estetään seuraavien tuotteiden markkinoille saattaminen: NK-lannoitteet, sekoitukset, joissa on merkittävä määrä ammoniumnitraattia tai runsastyyppistä ammoniumnitraattilannoitetta sekä aineita, jotka lisäävät ammoniumnitraatin lämpöherkkyyttä ja räjähtä-

vyyttä ⁽²⁹⁾. Viranomaiset korostavat, että kalium, joka ilmoitetaan kaliumoksidina, on suolan muodossa kaliumkloridina, ja että on tunnettua, että kaliumkloridi ei ole inertti ammoniumnitraatin suhteen.

Ongelman erityislaatu

(39) Ranskan viranomaiset katsovat seuraavaa: Yksiravinteisten runsastyyppisten ammoniumnitraattilannoitteiden markkinoihin Ranskassa liittyy niiden koon vuoksi erityispiirteitä verrattuna muihin Euroopan unionin jäsenvaltioiden markkinoihin. Ranskan markkinoiden osuus tämäntyyppisten lannoitteiden markkinoista koko Euroopan unionissa on 40 %. Ranskan markkinat perustuvat suurelta osin tuontiin, ja Euroopan unionin ulkopuolisista maista tulevan tuonnin osuus on 23,4 % ⁽³⁰⁾.

(40) Ranskan viranomaiset ovat jo joitakin vuosia sitten todenneet sellaisten NK-lannoitteiden tuonnin kasvaneen merkittävästi, joiden ilmoitettu ammoniumnitraatista peräisin olevan tyypin pitoisuus on korkeampi kuin 28 % ja joiden ilmoitettu kaliumpitoisuus, kun kalium on kaliumkloridin muodossa ja ilmoitetaan kaliumoksidina, on 5 %. Ranskan viranomaisten toimittamien lukujen mukaan tämäntyyppisiä tuotteita tuotiin seuraavasti: kaudella 1997—1998: 0 tonnia; kaudella 1998—1999: 20 000 tonnia; kaudella 1999—2000: 40 000 tonnia; kaudella 2000—2001: 88 000 tonnia; pelkästään kalenterivuonna 2001 tuotiin 76 000 tonnia.

(41) Ranskan viranomaiset muistuttavat, että kyseiset NK-lannoitteet ilmaantuivat Ranskan markkinoille pian sen jälkeen, kun oli otettu käyttöön polkumyynnitullit ammoniumnitraatin tuonnille ⁽³¹⁾, ja tarkoituksena oli kiertää niitä, mikä ilmenee joidenkin Venäjältä peräisin olevien ammoniumnitraattipohjaisten lannoitteiden tuontia harjoittavien yritysten mainoksista ⁽³²⁾. Ranskan viranomaisten mukaan alan lehdistö ⁽³³⁾, joka heijastelee markkinoita, pitää kyseistä tuotetta ennemminkin yksiravinteisen runsastyyppisen ammoniumnitraattilannoitteen variaationa kuin moniravinteisenä NK-lannoitteena ⁽³⁴⁾.

5 Yleisiä tietoja moniravinteisiin runsastyyppisiin lannoitteisiin (NPK-lannoitteet) mahdollisesti liittyvistä vaaroista

(42) Seuraavat tiedot on otettu ammoniumnitraattipohjaisia lannoitteita koskevasta luvusta 25 teoksessa Louis Médard: "Les explosifs occasionnels", Techniques et documentation, 1979, joka on liitetty Ranskan viranomaisten ilmoituksen perusteluihin näiden esittämän poikkeuspyynnön tueksi ⁽³⁵⁾.

⁽²⁹⁾ Katso Ranskan esittämät perustelut, s.15—16.

⁽³⁰⁾ Katso Ranskan esittämät perustelut, s. 3.

⁽³¹⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 24 kappale.

⁽³²⁾ Ranskan viranomaiset toimittivat liitteenä www-sivun mainoksista, joista vastaa WCIB — France Appro Fertilizer and Pesticide World Market ja joissa tarjotaan myytäväksi mm. seuraavia: "NPK-sekoitelannoitteet, jotka on tehty standardin 32-00-05 mukaisesti ja jotka sisältävät 34,5 % ammoniumnitraattia, johon lisätään fosfaattia (P) tai kaliumia (K), jotta vältettäisiin polkumyynnitullien maksaminen".

⁽³³⁾ Ranskan viranomaiset viittaavat seuraaviin julkaisuihin: "The FMB fertilizer Europe Report", 16.2.2000, s. 2; "Fertilizer Europe", 22.1.2001, s. 2; "FMB Consultants", 11.1.2002, s. 2.

⁽³⁴⁾ Katso Ranskan esittämät perustelut, s. 4.

⁽³⁵⁾ Tämä teos on yleiskatsaus aiheesta tehtyihin tutkimuksiin. On syytä huomata, että Louis Médard käyttää ilmausta "NPK-lannoitteet" yleismerkityksessä, eli yhteisnimenä erityyppisille moniravinteisille lannoitteille, jolloin NK-lannoitteet muodostavat alaluokan NPK-lannoitteiden joukossa.

⁽²⁶⁾ Katso Ranskan esittämät perustelut, s.15; Ranskan viranomaiset viittaavat tässä kohdassa em. Louis Médardin teokseen, s. 666.

⁽²⁷⁾ Katso Ranskan esittämät perustelut, s.15.

⁽²⁸⁾ Katso Ranskan esittämät perustelut, s.15.

NPK-lannoitteisiin mahdollisesti liittyvien vaarojen luonne

- (43) Louis Médardin mukaan lähes kaikki kiinteät NPK-lannoitteet sisältävät ammoniumnitraattia, ja ensisijaisesti niiden koostumuksen ja toissijaisesti niiden rakenteen mukaan niihin voi liittyä seuraavia vaaroja:
- Lannoitteisiin, joiden ammoniumnitraattipitoisuus on verrattain korkea, voi liittyä vähäinen räjähtävyysriski, joka vastaa tiettyjen yksiravinteisten typpilannoitteiden riskiä.
  - Tietyissä NPK-lannoitteissa voi riittävän korkeassa lämpötilassa tapahtua nitraatin hajoaminen samalla tavoin kuin kuumissa NO_3NH_4 -liuoksissa; kyseessä on itseään katalysoiva reaktio, joka käynnistyyään saattaa levitä koko tuotemäärään. Kloridit edistävät hajoamista.
  - Useissa lannoitteissa, joiden koostumukseen kuuluu sekä ammoniumnitraattia että kloridia, voi käynnistyä tietyntyyppinen räjähdysmäinen palaminen, jos tuotteen jotakin kohtaa kuumennetaan riittävästi. Tätä räjähdysmäistä palamista, jonka eteneminen sytytyshetkestä lähtien on hyvin hidasta, on kutsuttu lannoitteen "itseään ylläpitäväksi hajoamiseksi" tai "sikaripalamiseksi". Kyse on katalyyttisestä hajoamisesta, jonka käynnistymistä lannoitteessa olevat kloridi-ionit helpottavat.
  - Tietyt lannoitteet voivat lämmitä spontaanisti varastoinnin aikana, usein normaalilämpötilasta noin neljälläkymmenellä asteella, ja jos saavutettu lämpötila on riittävän korkea, se voi aiheuttaa toisessa luetelmakohdassa mainitun nitraatin hajoamisen ⁽³⁶⁾.

NPK-lannoitteiden spontaani lämpeneminen

- (44) Tämä 20—30 asteen spontaani lämpenemismiljö voi tapahtua muun muassa silloin, kun mukana on orgaanista ainetta, esimerkiksi fosfaattikerroksissa, kun lannoitteita säilytetään suurina kasoina. Tätä lämpenemistä, joka tapahtuu orgaanista ainetta sisältävissä lannoitteissa, ei pidä sekoittaa vähäiseen, noin kymmenen asteen lämpenemiseen, joka voidaan havaita tietyissä moniravinteisissä lannoitteissa, jotka eivät sisällä orgaanista ainetta; tällaisen vähäisen lämpenemisen syynä on uusien suolojen muodostuminen anionien ja kationien jakautuessa uudelleen, eikä siitä ole haittaa turvallisuudelle ⁽³⁷⁾.

NPK-lannoitteiden "sikaripalamisen" ominaisuudet

- (45) Lannoitteita, joissa voi tapahtua "sikaripalaminen", ovat NPK-lannoitteet, jotka sisältävät sekä kloridia että ammoniumnitraattia (tai suoloja, joissa on nitraattioneja ja ammoniumioneja, kuten parissa $\text{KNO}_3\text{-NH}_4\text{Cl}$). Useimmissa NPK-lannoitteissa kalium on kaliumkloridin muodossa; kuitenkin toinen kaliumsuola, joka on saatu kaliumkloridista ja jota ei ole riittävästi puhdistettu, toisi kloridi-ioneja. Riittää, että lannoitteessa on 0,5 % kloridia, jotta siinä voi tapahtua tämäntyyppinen hajoaminen. Hajoamisen etenemistä edistää, jos voi muodostua suurimassainen kiinteä jäännös. Tämän vuoksi dikalsiumfosfaattia sisältävissä lannoitteissa

tapahtuu helpommin sikaripalaminen kuin ammoniumfosfaattia sisältävissä lannoitteissa.

- (46) Lannoitteissa, jotka muodostavat normaalin ilmakehän paineessa löyhän massan, sikaripalamiseen liittyy muun muassa seuraavat ominaisuudet:
- 1) Sikaripalaminen käynnistyy paikallisessa kuumennuksessa tietyn induktioajan jälkeen. Palamisen käynnistymiseksi tarvittava lämpötila riippuu lannoitettyypistä. Jos lämmönlähteen lämpötila on matala (120—160°), sen on vaikutettava pidemmän aikaa, jopa useita tunteja, jotta hajoaminen lähtisi käyntiin. Lämmittämisen täytyy yleensä kohdistua huomattavaan määrään lannoitetta; jos se kohdistuu hyvin pienelle alueelle, siitä aiheutuva lannoitteen hajoaminen ei ole riittävä, jotta se etenisi yli lämmitetyn alueen.
  - 2) NPK-lannoitteiden sikaripalamisesta aiheutuvan räjähdysmäisen palamisen nopeus voi vaihdella välillä 3—150 cm/h.
  - 3) Räjähdysmäisen palamisen rintamassa (paksuus noin 1 dm) on esikuumumisa-alue (yleensä 2—3 cm), jossa tuotteen lämpötila nousee lähelle 120—135°; tätä seuraa alue, jossa lämpötila nousee nopeasti (100°/mm tai enemmän) huippuunsa, minkä jälkeen se laskee jälleen hitaasti.
  - 4) Tietyillä hivenaineilla, erityisesti kuparilla, on huomattava katalyyttinen vaikutus ⁽³⁸⁾.
  - 5) Rikin joutuminen lannoitteeseen edistää NPK-lannoitteiden sikaripalamista ⁽³⁹⁾.

NPK-lannoitteiden räjähdysmäiseen palamiseen liittyvät vaarat

- (47) NPK-lannoitteissa, jotka voivat palaa räjähdysmäisesti, palaminen leviää aina hitaasti (100—1 000 kertaa hitaammin kuin tavallisissa ilotulitusseoksissa). Näin ollen ilmiö ei aiheuta mekaanista tuhoa. NPK-lannoitteiden sikaripalamisen yhteydessä aiheutuvat vahingot johtuvat suurimmaksi osaksi aineen saavuttamasta

⁽³⁶⁾ Katso em. teos, Louis Médard, s. 663—664.

⁽³⁷⁾ Katso em. teos, Louis Médard, s. 664—665.

⁽³⁸⁾ Lannoitteissa, jotka eivät ilman kuparia ole alttiita sikaripalamiselle, voi edetä räjähdysmäinen palaminen nopeudella 6—10 cm/h, jos niissä on kuparia 0,01—0,03 %; 0,3 % kuparia sisältävissä lannoitteissa nopeus voi olla 50—100 cm/h. Tämän vuoksi on kysyttävä, onko viisasta lisätä kuparia muihin NPK-lannoitteisiin kuin niihin, joissa ei käytännössä ole lainkaan klooria. Katso em. teos, Louis Médard, s. 669.

⁽³⁹⁾ Katso em. teos, Louis Médard, s. 667—669.

lämpötilasta, joka riittää hiililyttämään puun; syntyvillä kaasulla ei ole merkittävää sytytysainevaikutusta, eivätkä ne sen vuoksi voi kiihdyttää tulipalon etenemistä ⁽⁴⁰⁾.

NPK-lannoitteiden hajoamisen estäminen

- (48) Louis Médardin mukaan lannoitteita varastoitaessa on ennen kaikkea vältettävä kaikkea, mikä voi käynnistää hajoamisen. Hän toteaa onnettomuustutkimuksissa ⁽⁴¹⁾ havaitun, että pääasialliset käynnistymisen syyt ovat seuraavat: palava hehkulamppu on kontaktissa lannoitteeseen; lannoite on kontaktissa kuumaan esineeseen korjattaessa jotakin tulta käyttäen tai tällaisen korjauksen jälkeen; käytetään viallisia sähkölaitteita, jolloin kuuma kohta pääsee kontaktiin lannoitteen kanssa; kuumaa nestettä sisältäviä putkistoja on tilassa tai aluksen lastiruumassa, jossa lannoite on kuljetettu.
- (49) Onkin valvottava niin varastoinnin kuin kuljetuksen aikana, ettei mikään mainituista kuumentumisen aiheuttajista pääse vaikuttamaan lannoitteeseen. Lisäksi on valvottava, että tulipalon lähteenä mahdollisesti toimivat aineet sijoitetaan kauas lannoitteista, koska riski liittyy enemmänkin palavan aineen läheisyyteen lannoitteeseen nähden kuin sen määrään. On myös vältettävä sitä, että lannoitteiden läheisyydessä on aineita, jotka voivat reagoida vaarallisella tavalla tai joiden koostumus tunnetaan huonosti. Lopuksi on räjähdysaineiden tuominen samaan tilaan ehdottomasti kiellettävä ⁽⁴²⁾.

II MENETTELY

- (50) Ranskan pysyvä edustusto Euroopan unionissa ilmoitti komissiolle 12 päivänä kesäkuuta 2002 päivättyllä kirjeellä, jonka komissio sai tiedoksi 19 päivänä kesäkuuta 2002, Ranskan aikovan ottaa EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan mukaisesti käyttöön direktiivin 76/116/ETY säännöksiä pidemmälle meneviä kansallisia säännöksiä, jotka koskevat tiettyjä runsastyppejä, klooria sisältäviä NK-lannoitteita.
- (51) Tämän vuoksi Ranskan viranomaiset ilmoittivat päätösluonnoksesta, jolla kielletään tiettyjen runsastyyppisten ja klooria sisältävien lannoitteiden maahantuonti ja markkinoille saattaminen. Ilmoitukseen on liitetty luonnos kiertokirjeeksi, joka koskee kyseisten lannoitteiden käsittelyä, sekä ilmoituksen perustelut, jotka esittävät poikkeuspyynnön tueksi.
- (52) Komissio ilmoitti 31 päivänä heinäkuuta 2002 päivättyllä kirjeellä Ranskan viranomaisille, että se oli vastaanottanut EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan nojalla tehdyn ilmoituksen ja että 95 artiklan 6 kohdan mukainen kuuden kuukauden määräaika ilmoituksen

tutkimiseksi alkoi 20 päivänä kesäkuuta 2002 eli ilmoituksen vastaanottamista seuraavana päivänä.

- (53) Komissio ilmoitti 2 päivänä elokuuta 2002 päivättyllä kirjeellä muille jäsenvaltioille Ranskan tasavallalta saadusta pyynnöstä. Lisäksi komissio julkaisi kyseistä pyyntöä koskevan tiedonannon *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ⁽⁴³⁾ tiedottaakseen muille asianomaisille tahoille kansallisista säännösluonnoksista, jotka Ranska aikoo antaa ⁽⁴⁴⁾.

III OIKEUDELLINEN ANALYYSI

1 Hakemuksen hyväksyttävyyden arviointi

- (54) Ranskan viranomaisten 19 päivänä kesäkuuta 2002 tekemän tiedoksiannon tarkoituksena on saada lupa ottaa käyttöön uudet kansalliset säännökset, jotka poikkeavat direktiivin 76/116/ETY säännöksistä. Direktiivillä lähennetään jäsenvaltioiden lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, ja sillä pyritään sisämarkkinoiden toteuttamiseen ja toimintaan.
- (55) EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan teksti kuulu seuraavasti: ”Jos sen jälkeen kun neuvosto tai komissio on toteuttanut yhdenmukaistamistoimenpiteen, jäsenvaltio lisäksi pitää tarpeellisenä ottaa käyttöön uuteen, ympäristönsuojelua tai työympäristön suojelua koskevaan tieteelliseen näyttöön perustuvia kansallisia säännöksiä tai määräyksiä kyseisen jäsenvaltion erityisten ongelmien vuoksi, jotka ovat ilmenneet yhdenmukaistamistoimenpiteen toteuttamisen jälkeen, jäsenvaltio antaa suunnitellut säännökset ja määräykset sekä niiden käyttöönottamisen perusteet tiedoksi komissiolle, (...)”.
- (56) Direktiivi 76/116/ETY kattaa lannoitteet, jotka on varustettu merkinnällä ”EY-lannoite”. Tietyn tyyppisiä lannoitteita, kuten orgaanisia lannoitteita, säännellään nykyisin edelleen kansallisilla säännöksillä eikä direktiivillä 76/116/ETY. Kyseisellä direktiivillä yhdenmukaistettiin yhteisön tasolla säännöt EY-lannoitteiden tyypeille, jotka sisältyvät direktiivin liitteeseen I. Näin ollen direktiivin 76/116/ETY liitteessä I mainittuja EY-lannoitteita säännellään ainoastaan mainitun direktiivin säännöksillä, jotka koskevat erityisesti niiden nimeämistä, määrittelyä, koostumusta, merkitsemistä ja pakkauksia, ja niiden on siten voitava hyötyä vapaata liikkuvuutta koskevasta lausekkeesta, jos ne ovat direktiivin 76/116/ETY vaatimusten mukaisia. Ainoastaan yksiravinteisten runsastyyppisten ammoniumnitraattilannoitteiden on lisäksi oltava direktiivissä 80/876/ETY säädettyjen täydentävien yhteisön sääntöjen mukaisia, jotta ne voitaisiin saattaa markkinoille lannoitteina.

⁽⁴⁰⁾ Katso em. teos, Louis Médard, s. 673.

⁽⁴¹⁾ Louis Médard mainitsee teoksessaan ensimmäiset onnettomuudet, joiden aiheuttajana oli NPK-lannoitteiden itseään ylläpitävä hajoaminen. Sen jälkeen hän esittää päätelmänään näiden onnettomuuksien osoittavan, että lukuisat NPK-tyyppiset lannoitteet ovat alttiita helposti käynnistyvälle ”sikiripalamiselle”. Katso em. teos, Louis Médard, s. 666–667.

⁽⁴²⁾ Katso em. teos, Louis Médard, s. 674–675.

⁽⁴³⁾ EYVL C 188, 8.8.2002, s. 3.

⁽⁴⁴⁾ Tällä välin Ranska on ottanut kansallisessa lainsäädännössään käyttöön ilmoitetut kansalliset säännökset odottamatta komission antamaa päätöstä Ranskan poikkeuspyynnöstä. Komissio tarkastelee tätä asiaa erillisessä menettelyssä.

(57) Verrattaessa direktiivin 76/116/ETY säännöksiä ja ilmoitettuja kansallisia säännöksiä, voidaan todeta, että viimeksi mainitut ovat direktiivin säännöksiä rajoittavat seuraavilta osin:

- 1) Sellaisten NK-lannoitteiden tuonti, saattaminen kansallisille markkinoille ja markkinointi kielletään, joiden ammoniumnitraatista peräisin olevan typen pitoisuus on korkeampi kuin 28 % ja klooripitoisuus on korkeampi kuin 0,02 %;
- 2) Sellaiset NK-lannoitteet, joiden ammoniumnitraatista peräisin olevan typen pitoisuus on korkeampi kuin 28 % ja klooripitoisuus on korkeampi kuin 0,02 %, vedetään välittömästi markkinoilta.

(58) EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan määräysten mukaisesti Ranska on antanut komissiolle tiedoksi niiden kansallisten säännösten tekstin, jotka menevät direktiivin 76/116/ETY säännöksiä pidemmälle, ja liittänyt pyyntönsä syyt, joilla Ranskan mukaan voidaan perustella kyseisten säännösten käyttöönotto.

(59) Ranskan antaman tiedoksiannon, jonka tarkoituksena on saada hyväksyntä direktiivistä 76/116/ETY poikkeavien kansallisten säännösten käyttöönotolle, katsotaan siten täyttävän käsiteltäväksi ottamisen ehdot EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan määräysten mukaisesti.

2 Aiheellisuuden arviointi

(60) Komission on varmistettava EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan mukaisesti, että kaikki sellaiset ehdot täytyvät, joiden perusteella jäsenvaltiot voivat käyttää artiklassa tarkoitettuja poikkeusmahdollisuuksia.

(61) Komission on siksi todettava, täytyvätkö EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan mukaiset ehdot. Tässä artiklassa edellytetään, että jos jäsenvaltio pitää tarpeellisenä ottaa käyttöön kansallisia säännöksiä, jotka poikkeavat yhdenmukaistamistoimenpiteestä, näiden on perustuttava

- a) uuteen, ympäristönsuojelua tai työympäristön suojelua koskevaan tieteelliseen näyttöön;
- b) kyseisen jäsenvaltion erityisiin ongelmiin, jotka ovat ilmenneet yhdenmukaistamistoimenpiteen toteuttamisen jälkeen.

(62) Lisäksi EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 6 kohdan mukaan komissio hyväksyy tai hylkää kyseiset kansalliset säännökset tai määräykset todettuaan ensin, ovatko ne keino mielivaltaiseen syrjintään tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen ja muodostavatko ne esteen sisämarkkinoiden toiminnalle.

2.1 Ranskan kannan arviointi

(63) Komissio haluaa ensinnäkin muistuttaa, että EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja kansallisia säännöksiä ovat ne, joilla otetaan käyttöön ympäristönsuojelua tai työympäristöön perustuvia lisävaatimuksia kyseisen jäsenvaltion erityisen ongelman

vuoksi, joka on ilmennyt yhdenmukaistamistoimenpiteen toteuttamisen jälkeen.

(64) Näin ollen ilmoitettujen kansallisten säännösten tarkastelu ja jäsenvaltion esittämien syiden arviointi suoritetaan suhteessa siihen yhteisön yhdenmukaistamistoimenpiteeseen, josta niillä poiketaan. Tässä tapauksessa kyseessä ovat direktiivin 76/116/ETY säännökset, jotka koskevat merkinnällä "EY-lannoite" varustettuja NK-lannoitteita, koska kyseisellä päätösluonnoksella asetetaan NK-lannoitteiden (EY) markkinoille saattamiselle lisävaatimuksia — erityisesti koostumuksen osalta — kuten enimmäispitoisuudet typelle ja kloorille. Itse asiassa direktiivissä 76/116/ETY ei vahvisteta mitään enimmäisrajaa typen, kaliumin ja kloorin pitoisuuksille NK-lannoitteissa. Liitteessä I täsmennetään ainoastaan viimeksi mainitun osalta, että ilmaisu "klooriton" käytetään, kun Cl-pitoisuus on enintään 2 % ja että klooripitoisuus voidaan ilmoittaa. Tämä tarkoittaa selvästi, että NK-lannoitteiden klooripitoisuus voi olla korkeampi kuin 2 %. Tästä seuraa, että ilmoitetut kansalliset säännökset menevät yhteisön säännöksiä pidemmälle, koska niillä kielletään sellaiset NK-lannoitteet, jotka sisältävät yli 28 painoprosenttia ammoniumnitraatista peräisin olevaa tyyppiä ja joiden klooripitoisuus on korkeampi kuin 0,02 %.

(65) Lähtökohtana on siten päätösluonnoksessa tarkoitettujen NK-lannoitteiden vaatimustenmukaisuus direktiivin 76/116/ETY suhteen, koska merkintää "EY-lannoite" voidaan käyttää ainoastaan lannoitteissa, jotka kuuluvat johonkin liitteessä I mainittuun lannoitetyyppiin ja jotka vastaavat mainitussa direktiivissä ja sen liitteissä I—III asetettuja vaatimuksia. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta merkintää "EY-lannoite" voidaan käyttää ainoastaan johonkin liitteessä I mainittuun lannoitetyyppiin kuuluvista ja direktiivin vaatimukset täyttävistä lannoitteista. Lisäksi direktiivin 76/116/ETY 8 artiklassa säädetään nimenomaisesti jäsenvaltioiden toteuttamista valvontatoimenpiteistä sen todentamiseksi, että EY-lannoitteet ovat mainitun direktiivin säännösten mukaisia.⁽⁴⁵⁾ Näin ollen komissio ei kiellä jäsenvaltioilta mahdollisuutta toteuttaa toimenpiteitä sellaisia lannoitteita vastaan, jotka eivät täytä direktiivissä 76/116/ETY säädettyjä vaatimuksia. Komissio haluaa kuitenkin muistuttaa, että lannoitteet, joissa ravinteiden (N + K₂O) kokonaispitoisuus on korkeampi kuin 18 painoprosenttia ja joissa typen pitoisuus on korkeampi kuin 3 % ja kaliumin korkeampi kuin 5 %, vastaavat direktiivin 76/116/ETY mukaan yhteisön lannoitteiden määritelmää "NK-lannoite" (EY). Niiden on siten voitava hyötyä kyseisen direktiivin 7 artiklassa säädetystä vapaata liikkuvuutta koskevasta lausekkeesta, jos ne ovat direktiivin 76/116/ETY vaatimusten mukaisia.

⁽⁴⁵⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 7 kappale.

(66) Samoin on syytä tässä yhteydessä muistuttaa mielin yhteisöjen tuomioistuimen vakiintunut oikeuskäytäntö, jonka mukaan yhteisön oikeuden perustavanlaatuisista säännöistä tehtävän poikkeuksen hyväksymisedellytyksiä on tulkittava suppeasti. Koska kyseisellä säännöksellä otetaan käyttöön poikkeus yhteisön oikeuden yhdenmukaiseen soveltamiseen ja markkinoiden yhtenäisyyteen, EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohtaa, kuten kaikkia poikkeussäännöksiä, on tulkittava suppeasti. Koska 95 artikla on siis nimenomaan tällaisen poikkeuksen ilmentymä, sitä on välttämättä tulkittava suppeasti, ja sen käyttö voidaan sallia vain tiukoin edellytyksin, jotka koskevat vaadittuja perusteluja.

2.1.1 Todistustaakka

(67) On todettava, että komission on käytettävä jäsenvaltioiden esittämiä perusteita tarkastellessaan, ovatko perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan mukaisesti tiedoksi annetut kansalliset toimenpideluonnokset perusteltuja, koska perustamissopimuksen 95 artiklan 6 kohdassa säädetty määräaika on melko lyhyt. Tämä tarkoittaa sitä, että perustamissopimuksen mukaan on pyynnön esittäneen jäsenvaltion vastuulla osoittaa, että kyseiset toimenpiteet ovat perusteltuja. Mainitussa 95 artiklassa vahvistetun menettelyn mukaisesti, johon kuuluu erityisesti tiukka määräaika päätösten tekemiseksi, komission rooli rajoittuu yleensä pyynnön esittäneen jäsenvaltion perustelujen asianmukaisuuden tutkimiseen, eikä komission tarvitse itse hankkia mahdollisia perusteluja.

2.1.2 Uusi, ympäristönsuojelua tai työympäristön suojelua koskeva tieteellinen näyttö, joka liittyy yhdenmukaistamistoimenpiteen toteuttamisen jälkeen Ranskassa ilmenneeseen erityisongelmaan

(68) Ranskan viranomaisten mukaan toimitetut selvitykset⁽⁴⁶⁾ osoittavat, että kyseiset lannoitteet on saatettu Ranskan markkinoille äskettäin, ja koska Ranskan markkinoilla on oma erityislaatunsa, on todellakin kyse Ranskaa koskevasta erityisongelmasta, joka on ilmennyt yhdenmukaistamistoimenpiteen toteuttamisen jälkeen⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁶⁾ Ranskan esittämiin perusteluihin sisältyvät selvitykset, jotka koskevat tätä erityisongelmaa, on toistettu kokonaisuudessaan tämän päätöksen johdanto-osan 39–41 kappaleessa.

⁽⁴⁷⁾ Katso Ranskan esittämät perustelut, s. 14.

(69) Ranskan viranomaisten mukaan direktiivissä 76/116/ETY ei täsmennetä, missä muodossa kaliumin on oltava NK-lannoitteissa, joten kaliumkloridia voidaan käyttää⁽⁴⁸⁾. Lisäksi viranomaiset antavat ymmärtää, että näitä NK-lannoitteita, joissa on mekaanisesti sekoitettuna yksiravinteisia runsastyyppisiä ammoniumnitraattilannoitteita (jotka sisältävät pääasiassa ammoniumnitraattia) ja joihin on lisätty kaliumkloridia, pitäisi ennemminkin pitää yksiravinteisina lannoitteina kuin moniravinteisina EY-lannoitteina. Direktiivissä 76/116/ETY ei tosiaankaan ilmoiteta, missä muodossa kaliumin on oltava NK-lannoitteissa tai moniravinteisten lannoitteiden eri tyypeissä⁽⁴⁹⁾. Sen sijaan siinä täsmennetään, että moniravinteiset lannoitteet ovat kemiallisesti tai sekoittamalla valmistettuja tuotteita, joihin ei ole lisätty eläin- tai kasvipärisiä orgaanisia ravinteita⁽⁵⁰⁾. Direktiivi 76/116/ETY kattaa siten myös mekaanisesti sekoittamalla valmistetut moniravinteiset lannoitteet. Sitä paitsi Louis Médard täsmentää, että moniravinteisiä lannoitteita valmistetaan toisinaan sekoittamalla kahta tai kolmea yksiravinteistä lannoitetta⁽⁵¹⁾. Komissio katsoo näin ollen, että ilmoitettujen kansallisten säännösten kohteena olevia NK-lannoitteita pidetään, silloin kun ne ovat direktiivin 76/116/ETY vaatimusten mukaisia, NK-tyyppisinä moniravinteisina EY-lannoitteina, jotka kuuluvat yhteisön lainsäädännön soveltamisalaan.

(70) Ranskan viranomaiset viittaavat tietoihin, jotka koskevat yksiravinteisten runsastyyppisten ammoniumnitraattilannoitteiden markkinoiden kokoa Ranskassa sekä kolmasista maista tulevan tuonnin osuutta. Viranomaiset näyttävät katsovan, että kyseisten NK-lannoitteiden tuonnin ilmaantumisen ja kehityksen muodostavat uuden ongelman, joka koskee erityisesti Ranskaa. Viranomaiset toteavat alan lehdistön pitävän kyseisiä runsastyyppisiä ammoniumnitraattilannoitteita ennemminkin yksiravinteisten lannoitteiden variaationa⁽⁵²⁾ kuin moniravinteisina lannoitteina. Komissio arvioi, että kolme otetta lehdistä ei voi yksistään muodostaa kuvaa markkinoista. Lisäksi toisin kuin Ranskan viranomaiset esittävät⁽⁵³⁾, kyseisiä otteita luettaessa ilmenee, että näissä alan lehdissä erotetaan toisistaan yksiravinteiset ammoniumnitraattilannoitteet (AN) ja NK- tai NPK-lannoitteet⁽⁵⁴⁾. Näin ollen yksiravinteisten runsastyyppisten ammoniumnitraattilannoitteiden markkinoiden ominaispiirteet Ranskassa eivät näytä osoittavan erityisilannetta, joka oikeuttaisi kansallisiin poikkeussäännöksiin tiettyjen moniravinteisten lannoitteiden osalta. Niistä ilmenee ainoastaan se, että esitetty erityisongelma on pelkästään taloudellinen eikä sillä siten ole suoraa yhteyttä ympäristön tai työympäristön suojeluun liittyviin tavoitteisiin.

⁽⁴⁸⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 23 kappale.

⁽⁴⁹⁾ On huomattava, että direktiivissä 76/116/ETY ei myöskään täsmennetä, missä muodossa typen tai fosfaatin on oltava moniravinteisissa lannoitteissa.

⁽⁵⁰⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 4 kappale.

⁽⁵¹⁾ Katso em. teos, Louis Médard, s. 653.

⁽⁵²⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 41 kappale.

⁽⁵³⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 41 kappale.

⁽⁵⁴⁾ Esimerkiksi "The FMB fertilizer Europe Report", 16.2.2000, s. 2, toteaa seuraavasti: Kauppiat ovat tuoneet maahan tietyn määrän venäläisvalmisteisia sekoitteita 32-0-5, mutta Ranskan tulli suorittaa valvonnan erityisen tiukasti, koska vähemmän kuin 5 % K₂O:ta sisältäviä tuotteita pidetään yksiravinteisina tyypilannoitteina (AN), jolloin niitä koskee polkumyyntitulli. Lisäksi "Fertilizer Europe", 22.1.2001, s. 2, toteaa seuraavasti: "(...) Muuassaan MV Aleksei Afanasjev lastasi lopuksi 1 604 tonnia ammoniumnitraattia (AN) suurissa säkeissä ja 1 403 tonnia NK 32-0-5-lannoitteita suurissa säkeissä".

- (71) Vaikka tämäntyyppisten NK-lannoitteiden markkinointi onkin uusi ilmiö, joka on alkanut yhdenmukaistamistoimenpiteen toteuttamisen jälkeen, se ei kuitenkaan rajoitu pelkästään Ranskan markkinoille. Ranska ei ole osoittanut, että kyseiset lannoitteet olisi suunnattu ainoastaan Ranskan markkinoille. Ranskan viranomaisten toimittamien tietojen perusteella ei voida havaita Ranskaa koskevaa erityisongelmaa, joka johtuisi kyseisten NK-lannoitteiden markkinoille saattamisesta. Mitään tietoja ei ole toimitettu tällaisen ilmiön olemassaolosta ja laajuudesta jäsenvaltioissa, vaikka nämä tiedot olisivat tarpeen Ranskan esittämän tilanteen erityisluonteen arvioimiseksi. Jos otetaan huomioon näihin lannoitteisiin mahdollisesti liittyvä vaara, jolla Ranskan viranomaiset perustelevat kansallisia säännöksiään⁽⁵⁵⁾, on myönnettävä, että kyseisten lannoitteiden kuljetukseen ja varastointiin liittyvä ongelma koskee yhtäläillä muita jäsenvaltioita, eikä tilanne ole niin erityinen Ranskassa, että sillä voitaisiin perustella kansallisia poikkeussäännöksiä.
- (72) Oikeus ottaa käyttöön yhteisön säännöstä tiukempi kansallinen säännös on perusteltava uudella, ympäristönsuojelua tai työympäristön suojelua koskevalla tieteellisellä näytöllä. Työympäristön suojelu kattaa ainoastaan työntekijöiden turvallisuuteen, terveyteen ja työsuojeluun liittyvät muut kuin taloudelliset tekijät.
- (73) Tieteellisen näytön uutuutta on arvioitava suhteessa tieteellisen tiedon kehitykseen. EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan tavoitteena on antaa mahdollisuus yhdenmukaistamistoimenpiteen toteuttamisen jälkeen jossakin jäsenvaltiossa ilmenneen erityisongelman ratkaisemiseen uuden tieteellisen näytön perusteella.
- (74) Jäsenvaltion, joka vetoaa poikkeuksen tarpeellisuuteen, on siis esitettävä uutta tieteellistä näyttöä, kuten ympäristölle tai työympäristölle aiheutuvan vaaran arviointi, tieteellinen tieto ja tutkimukset tai muut käynnissä olevat tutkimukset, ottaen huomioon jo hyväksytyt yhteisön säännösten tuottamat vaikutukset.
- (75) Näiden näkökohtien perusteella voidaan todeta, että Ranskan viranomaisten poikkeuspyyntönsä tueksi esittämät asiakirjat ja perustelut eivät muodosta uutta tieteellistä näyttöä EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan mukaisessa merkityksessä.
- (76) Edellä mainittujen seikkojen⁽⁵⁶⁾ ja erityisesti Ranskan ilmoituksen liitettyjen Louis Médardin teoksen otteiden valossa näyttää selvältä, että vaikka runsastyyppisten NK-lannoitteiden markkinointi varmasti onkin melko uusi ilmiö Ranskassa, tämäntyyppisiin runsastyyppisiin lannoitteisiin liittyvät mahdolliset vaarat, erityisesti niiden heikko räjähdysalttius ja itseään ylläpitävä hajoamisilmiö, tunnettiin jo ennen direktiivin 76/116/ETY antamista, minkä myös Ranskan viranomaiset myöntävät⁽⁵⁷⁾. Lisäksi tämän tieteellisen kirjallisuuden mukaan erityyppisissä NPK-lannoitteissa, jotka sisältävät samanaikaisesti kloridia ja ammoniumnitraattia, eli sekä NK-lannoitteissa että NPK- tai NP-lannoitteissa, voi tapahtua itseään ylläpitävää hajoamista⁽⁵⁸⁾. Myös torjuntatoimenpiteet on tuotu esiin jo jonkin aikaa sitten, ja tärkein niistä on välttää kyseisten tuotteiden varastoinnissa kaikkea, mikä voi käynnistää hajoamisen⁽⁵⁹⁾.
- (77) Mitä tulee räjähdysainekomitean suositukseen, johon Ranska viittaa, komitea tutki kokouksissaan 23. tammi-kuuta ja 28. maaliskuuta 2001 kysymystä mahdollisesta vaarasta, joka voi liittyä NK-lannoitteisiin (typpi-kalium), jotka sisältävät yli 90 % ammoniumnitraattia eli joissa typen kokonaispitoisuus on korkeampi kuin 31,5 % ja joiden klooripitoisuus on korkea ja kloori on kaliumkloridin muodossa. Komitea halusi suosituksessaan kiinnittää toimivaltaisten viranomaisten huomion tämän tyyppiseen seokseen, joka voi aiheuttaa satunnaisen räjähdysvaaran, vaikkei sitä voidakaan pitää räjähdysaineena sanan tavallisessa merkityksessä⁽⁶⁰⁾. Räjähdysainekomitea ei siis, toisin kuin Ranskan viranomaiset esittävät⁽⁶¹⁾, määrittänyt yli 90 % ammoniumnitraattia sisältäviä NK-lannoitteita satunnaisiksi räjähdysaineiksi, vaan otosi ainoastaan, että niillä voi olla satunnainen räjähdysominaisuus. Näin ollen on syytä huomata, että tämä toteamus ei tuo asiaan mitään uutta⁽⁶²⁾ ja että mitään uutta tieteellistä näyttöä tämän päätelmän tueksi ei ole toimitettu.

⁽⁵⁶⁾ Katso erityisesti tämän päätöksen I osan 5 jakso.

⁽⁵⁷⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 35 kappale.

⁽⁵⁸⁾ Katso erityisesti tämän päätöksen johdanto-osan 45 kappale. Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa, että tuotteita, jotka voivat seoksena ammoniumnitraatin kanssa johtaa spontaaniin reaktioon, ovat nitriitit riittävänä konsentraationa tai sellaiset tuotteet kuten ammoniumnitraatilla kyllästetty vanha puu, sahajauho tai hienojakoinen metallijauho, jotka ovat tiiviissä kosketuksessa ammoniumnitraatin kanssa. Muut tuotteet, kuten kloridi-ionit, ovat pelkästään herkistäjiä, eli ne laskevat hajoamislämpötilaa ja/tai reaktion alun edellyttämää energiaa, mutta eivät käynnistä tätä hajoamista. Nämä herkistäjät eivät missään tapauksessa voi käynnistää hajoamista.

⁽⁵⁹⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 48 kappale.

⁽⁶⁰⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 34 kappale.

⁽⁶¹⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 30 kappale, toinen luetelmakohta.

⁽⁶²⁾ Louis Médard muistuttaa jo tiivistelmässään tästä ilmiöstä käsitellessään NPK-lannoitteisiin liittyvien mahdollisten vaarojen luonnetta. Hän täsmentää, että lannoitteella voi olla heikko räjähdysominaisuus, joka on samanlainen kuin tietyillä yksiravinteisillä tyypilannoitteilla. Tämä riski esiintyy ainoastaan niissä lannoitteissa, jotka sisältävät kohtalaisen suuren määrän ammoniumnitraattia. Katso em. teos, Louis Médard, s. 664.

⁽⁵⁵⁾ Katso erityisesti ilmoitetun päätösluonnoksen johdanto-osan 4 ja 7 kappale, joissa täsmennetään seuraavaa:

"sopimattomissa varastointi- tai kuljetusolosuhteissa, jotka edistävät kosteuden kertymistä, kloori voi reagoida ammoniumnitraatin kanssa ja muodostaa huoneenlämmössä räjähdysalttiita tyypeä sisältäviä triklooriyhdisteitä;"
"näitä sekoitelannoitteita tuodaan maahan ja saatetaan markkinoille ilman erityisiä varotoimenpiteitä kuljetuksen ja varastoinnin suhteen."

(78) Komissio katsoo, että Ranskan viranomaiset ovat tehneet päätelmiä räjähdysainekomitean päätelmistä: Räjähdysainekomitea suositteli nimittäin, että olisi kiinnitettävä erityistä huomiota sellaisten NK-lannoitteiden (typpikalium) oikeaan luokitteluun, jotka sisältävät yli 90 % ammoniumnitraattia eli joissa typen kokonaispitoisuus on korkeampi kuin 31,5 % ja joiden klooripitoisuus on korkea, ja kloori on kaliumkloridin muodossa, jotta niiden kuljetukseen voitaisiin kiinnittää huomiota ja jotta niihin liittyviä kuljetussäännöksiä sovellettaisiin tiukasti⁽⁶³⁾. Komitea toivoi, että ennen tällaisen tuotteen tuontia tai markkinoille saattamista tuonnista tai markkinoille saattamisesta vastaava olisi velvollinen toteuttamaan analyysit tuotteesta otetuista näytteistä varmistukseen siitä, että kyseinen tuote ehdottomasti vastaa voimassa olevia säännöksiä. Erityisesti Euroopan unioniin sijoittautuneen ja tunnetun laboratorion suorittaman analyysin pitäisi taata, että tuotteesta äskettäin otetut näytteet ovat läpäisseet hyväksytysti räjähtämättömyyskokeen sellaisena kuin se on kuvattu 8 päivänä joulukuuta 1986 annetussa direktiivissä 87/94/ETY, jota on muutettu 22 päivänä joulukuuta 1987 annetulla direktiivillä 88/126/ETY⁽⁶⁴⁾. Näiden suositusten kohteena ovat siis ainoastaan ne NK-lannoitteet, joissa pitoisuus ylittää 31,5 % eikä 28 %. Lisäksi räjähdysainekomitea on vain suositellut, että kyseisten lannoitteiden asianmukainen luokittelu varmistetaan, jotta niiden kuljetukseen voitaisiin kiinnittää huomiota ja jotta voitaisiin varmistaa, että ne ehdottomasti ovat säännösten mukaisia. Tämä tapahtuisi vaatimalla direktiivissä 87/94/ETY kuvatun räjähtämättömyyskokeen suorittamista. On huomattava, että direktiivissä 76/116/ETY ei edellytetä kyseistä koetta; räjähtämättömyyskoe vaaditaan nykyisin ainoastaan runsastyyppisiltä yksiravinteisilta ammoniumnitraattilannoitteilta direktiivin 80/876/ETY mukaisesti.

(79) Lisäksi EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdassa edellytetyn uuden tieteellisen näytön on liityttävä ympäristönsuojeluun tai työympäristön suojeluun. Tässä tapauksessa Ranskan viranomaiset eivät kuitenkaan ole osoittaneet mitään uutta tieteellistä tietoa, joka koskisi erityisesti ympäristönsuojelua tai työympäristön suojelua. Myös ilmoitettujen säännösten perusteita selvittäviä päätösluonnoksen johdanto-osan kappaleita tarkasteltaessa⁽⁶⁵⁾ ilmenee, ettei ympäristönsuojelusta ja/tai työympäristön suojelusta ole mainittu mitään. Erityisesti johdanto-osan kappaleissa 4 ja 7⁽⁶⁶⁾ korostetaan sitä, että nykyisin kyseisiä sekoitelannoitteita tuodaan ja saatetaan markkinoille ilman erityisiä varotoi-

menpiteitä kuljetuksessa ja varastoinnissa. Tästä tilanteesta katsotaan siten aiheutuvan vakavaa ja välitöntä vaaraa. Vaikuttaakin siltä, että huolenaihe liittyy ennemminkin kyseisten lannoitteiden kuljetukseen ja varastointiin kuin ympäristönsuojeluun tai työympäristön suojeluun. Tässä yhteydessä on syytä huomata, että Ranskan viranomaiset eivät ole osoittaneet suoraa yhteyttä toisaalta kuljetuksen ja varastoinnin ja toisaalta ympäristönsuojelun ja työympäristön suojelun välillä. Näin ollen komissio katsoo, ettei Ranskan esittämiä lannoitteiden kuljetukseen ja varastointiin liittyviä huolenaiheita voi erityisesti yhtäläistää ympäristönsuojelun tai työympäristön suojelun kanssa EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan mukaisessa merkityksessä.

(80) On osoittautunut, että Ranskan poikkeuspyyntönsä tueksi esittämä tieteellinen näyttö, joka koskee NK-lannoitteiden mahdollisia vaaroja, koostuu ainoastaan otteista Louis Médardin vuodelta 1979 peräisin olevasta teoksesta, joka on yleiskatsaus alan tutkimuksiin.

(81) Näin ollen voidaan todeta, että ilmoitetut kansalliset säännökset eivät vaikuta oikeutetuilta, koska Ranska ei ole osoittanut uutta, ympäristönsuojelua tai työympäristön suojelua koskevaa tieteellistä näyttöä eikä direktiivin 76/116/ETY antamisen jälkeen ilmennyt erityisongelmaa, kuten EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdassa edellytetään.

(82) Mitä tulee Toulousen katastrofiin liittyviin näkökohtiin⁽⁶⁷⁾, joilla Ranskan viranomaiset perustelevat ennalta varautumisen periaatteen soveltamista, komissio muistuttaa, että "ennalta varautumisen periaatteeseen turvautuminen edellyttää sitä, että tunnistetaan jostakin ilmiöstä, tuotteesta tai menettelystä johtuvat mahdollisesti vaaralliset vaikutukset ja että tieteellisen arvioinnin perusteella riskiä ei ole mahdollista määritellä riittävän varmasti"⁽⁶⁸⁾. Ennalta varautumisen periaate edellyttää jäsenvaltiota toimittamaan uusia tietoja, jos terveyden tai ympäristön osalta ilmenee vakavia epäilyksiä, jotka todistelua koskevan yhteisen järjestelmän mukaisesti muodostavat painavia ja ratkaisevia syitä ja jotka tieteellistä epävarmuutta poistamatta saattavat oikeuttaa ennalta varautumiseen liittyvän toimenpiteen. Lisäksi ennalta varautumisen periaatteesta, sellaisena kuin yhteisöjen tuomioistuimet ovat sitä tulkinneet⁽⁶⁹⁾, seuraa, että ennalta ehkäisevän toimenpiteen voi toteuttaa ainoastaan, jos siitä huolimatta, että riskin olemassaoloa ja laajuutta ei ole täysin osoitettu lopullisilla tieteellisillä tutkimustuloksilla, siitä on kuitenkin riittävästi tietoa toimenpiteen toteuttamisaikaa käytettävissä olleiden tutkimustulosten perusteella. Ennalta ehkäisevää toimenpidettä ei voida pätevästi perustella riskiä koskevalla puhtaasti hypoteettisella lähestymistavalla, joka perustuu pelkkiin tieteellisesti tarkistamattomiin olettamuksiin. Ennalta varautumisen periaatetta voidaan näin ollen soveltaa ainoastaan tilanteissa, joissa on kyse muun muassa ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvasta riskistä, joka ei perustu pelkkiin tieteellisesti tarkistamattomiin olettamuksiin mutta jota ei ole vielä kyetty täysin osoittamaan.

⁽⁶³⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 34 kappale.

⁽⁶⁴⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 34 kappale.

⁽⁶⁵⁾ EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan mukaisesti komissiolle ilmoitettu päätösluonnos.

⁽⁶⁶⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 71 kappale ja erityisesti alaviite 55.

⁽⁶⁷⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 37 ja 38 kappale.

⁽⁶⁸⁾ Katso komission tiedonanto ennalta varautumisen periaatteesta (KOM(2000)1 lopullinen, 2.2.2000).

⁽⁶⁹⁾ Katso erityisesti yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 11.9.2002 asioissa T-13/99 ja T-70/99 antamat tuomiot.

(83) Ensinnäkin on todettava, kuten Ranskan viranomaiset itsekin myöntävät⁽⁷⁰⁾, että Toulousen räjähdyksessä mukana olleet tuotteet olivat yksiravinteisia runsastypisiä ammoniumnitraattilannoitteita, jotka eivät vastaa direktiivin 80/876/ETY vaatimuksia, taikka teknisiä ammoniumnitraatteja, joiden räjähdysominaisuudet tunnetaan hyvin, eivätkä direktiivin 76/116/ETY vaatimusten mukaisia NK-lannoitteita. Näin ollen tästä ei voida johtaa mahdollista syy-seuraussuhdetta viimeksi mainittuja EY-lannoitteiden ja onnettomuuden välille. Lisäksi Ranskan viranomaiset ilmoittavat, että tähän mennessä ei vielä ole suljettu lopullisesti pois mitään hypoteesia räjähdysten syistä, joita ei siis edelleenkään tunneta⁽⁷¹⁾. Ranskan viranomaiset myöntävät, että hypoteesi klooria sisältävien tuotteiden mahdollisesta merkityksestä Toulousen räjähdysten käynnistäjänä perustuu siihen, että klooria sisältäviä jätteitä vietiin erehdyksessä ammoniumnitraattia sisältävään halliin, eikä siihen, että klooria oli kaliumkloridin muodossa lannoiteseoksessa⁽⁷²⁾. Komissio katsoo, että esitetyt väitteet ovat liian yleisiä ja epäjohdonmukaisia, eikä niitä voida pitää tieteellisinä. Näin ollen komissio katsoo, että tässä tapauksessa ennalta varautumisen periaatteen soveltaminen ei ole oikeutettua.

(84) Joka tapauksessa komissio haluaa muistuttaa, että jos toimenpiteitä pidetään välttämättöminä, ennalta varautumisen periaatteelle perustuvien toimenpiteiden on oltava oikeutettuja suhteessa haluttuun suojan tasoon. Komissio muistuttaa myös, että lannoitteita koskevasta lainsäädännöstä keskustellaan parhaillaan sen uudelleelaatimisen yhteydessä⁽⁷³⁾. Ehdotuksessa on otettu huomioon uusi markkinatilanne erityisesti laajentamalla räjähtämättömyyskoe koskemaan moniravinteisia runsastypisiä ammoniumnitraattilannoitteita. Mainitut seikat huomioon ottaen komissio katsoo, että ainoastaan sellainen toimenpide, jolla kyseisten NK-lannoitteiden markkinoille saattamiseksi vaadittaisiin räjähtämättömyyskoe, olisi voinut vastata Ranskan huolenaiheisiin. Ilmoitetut kansalliset säännökset, joissa säädetään tiettyjen NK-lannoitteiden tuontia ja markkinoille saattamista koskevan kiellon lisäksi velvoitteesta vetää kyseiset lannoitteet markkinoilta niiden haltijoiden kustannuksella ja näiden toimesta, eivät vaikuta oikeutetuilla ottaen huomioon näihin lannoitteisiin yhdistetyt mahdolliset vaarat, jos lannoitteet ovat yhteisön lainsäädännön vaatimusten mukaisia ja vastaavat EY-lannoitteiden määritelmää.

⁽⁷⁰⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 37 kappale.

⁽⁷¹⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 38 kappale.

⁽⁷²⁾ Katso tämän päätöksen johdanto-osan 38 kappale. On myös syytä mainita sisäisen tutkintalautakunnan raportti Grande Paroissen tehtaalla Toulousessa 21.9.2001 tapahtuneesta räjähdyksestä ja tilannekatsaus käynnissä oleviin tutkimuksiin 18.3.2002: "Rapport de la commission d'enquête interne sur l'explosion survenue le 21 septembre 2001 à l'usine Grande Paroisse de Toulouse — Point de la situation des travaux en cours à la date du 18 mars 2002".

⁽⁷³⁾ Katso tämän päätöksen I osan 2 jakso.

2.1.3 Tiivistelmä

(85) Jotta yhdenmukaistamistoimenpiteestä poikkeavien kansallisten säännösten käyttöönotto voitaisiin hyväksyä, EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan mukaan kolmen ehdon on täyttyttävä: poikkeavien kansallisten säännösten on perustuttava uuteen tieteelliseen näyttöön kyseisellä alalla, jäsenvaltiossa on oltava erityinen ongelma ja tämän ongelman edellytetään ilmenneen yhdenmukaistamistoimenpiteen toteuttamisen jälkeen.

(86) Tässä tapauksessa komissio arvioi Ranskan pyynnössä esitettyjä tieteellisiä seikkoja tutkittuaan, ettei Ranska ole osoittanut uuden, ympäristönsuojelua tai työympäristön suojelua koskevan tieteellisen näytön avulla, että sen alueella olisi erityinen, lannoitteita koskevan direktiivin 76/116/ETY antamisen jälkeen ilmennyt ongelma, joka edellyttäisi ilmoitettujen kansallisten säännösten käyttöönottoa. Lisäksi komissio katsoo, että Ranskan esittämä ennalta varautumisen periaatteen soveltaminen ei voi oikeuttaa ilmoitettujen, direktiivistä 76/116/ETY poikkeavien kansallisten säännösten käyttöönottoa.

(87) Näin ollen Ranskan esittämä pyyntö, jonka tarkoituksena on ottaa käyttöön kansalliset säännökset tiettyjen runsastypisten ja klooria sisältävien NK-lannoitteiden tuonnin ja markkinoille saattamisen kieltämiseksi Ranskan alueella, ei täytä kaikkia 95 artiklan 5 kohdassa asetettuja ehtoja.

2.2 Mielivaltaisen syrjinnän, jäsenvaltioiden välisen kaupan peiteltyyn rajoittamisen ja sisämarkkinoiden toiminnan esteen puuttuminen

(88) EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 6 kohdan mukaan komissio hyväksyy tai hylkää kyseiset kansalliset säännökset tai määräykset todettuaan ensin, ovatko ne keino mielivaltaiseen syrjintään tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen ja muodostavatko ne esteen sisämarkkinoiden toiminnalle.

(89) Koska Ranskan pyyntö ei täytä 95 artiklan 5 kohdassa mainittuja perusehtoja (ks. tämän päätöksen III osan jakso 2.1), komissio ei ole velvollinen toteamaan, ovatko ilmoitetut kansalliset säännökset keino mielivaltaiseen syrjintään tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peiteltyä rajoittamista ja muodostavatko ne esteen sisämarkkinoiden toiminnalle.

IV PÄÄTELMÄ

(90) Ottaen huomioon seikat, jotka komissiolla on ollut käytössään sen arvioidessa ilmoitetun kansallisen säännöksen tueksi esitettyjen perustelujen aiheellisuutta, sekä edellä esitetyt näkökohdat, komissio katsoo, että Ranskan 19 päivänä kesäkuuta 2002 esittämä pyyntö

direktiivin 76/116/ETY säännöksistä poikkeavien kansallisten säännösten käyttöönotosta siltä osin kuin on kyse EY-lannoitteiden määritelmää ja direktiivin 76/116/ETY vaatimuksia vastaavien tiettyjen runsastyyppisten ja klooria sisältävien NK-lannoitteiden tuonnista ja markkinoille saattamisesta

— on hyväksyttävä,

— ei täytä kaikkia EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdassa asetettuja ehtoja, koska Ranska ei ole osoittanut uutta, ympäristönsuojelua tai työympäristön suojelua koskevaa tieteellistä näyttöä kyseisen jäsenvaltion erityisen ongelman suhteen.

(91) Komissiolla on näin olleen perusteet katsoa, että sille ilmoitettuja kansallisia säännöksiä ei voida hyväksyä EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 6 kohdan mukaisesti,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kansalliset säännökset, jotka koskevat tiettyjen, EY-lannoitteiden määritelmää ja direktiivin 76/116/ETY vaatimuksia vastaavien runsastyyppisten ja klooria sisältävien NK-lannoitteiden tuontia ja markkinoille saattamista ja jotka Ranskan tasavalta on antanut tiedoksi EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan nojalla, hylätään.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ranskan tasavallalle.

Tehty Brysselissä 18 päivänä joulukuuta 2002.

Komission puolesta

Erkki LIIKANEN

Komission jäsen